

VARAKĻĀNU NOVADA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2014 – 2020

**PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE
STRATĒGISKĀ DAĻA**

I Daļa

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2013

Apstiprināta:

ar Varakļānu novada domes sēdes
2014.gada 30.janvāra lēmumu Nr.3.14.

VARAKĻĀNU NOVADA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2014.–2020.GADAM

I DAĻA

Domes priekšsēdētājs:

M.Justs

Izstrādes vadītājs:

M.Bērziņš

Projekta vadītāja:

I.Pivare

Varakļānu novada attīstības programma 2014.-2020.gadam izstrādāta
Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/084
"Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde" ietvaros

2013

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASTĀVS

Pašreizējās situācijas analīze un stratēģiskā daļa	I Daļa
Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība	I Daļa
Rīcības un investīciju plāns	II Daļa

SATURS

1. Varakļānu novada vizītkarte	5
2. Pašreizējās situācijas analīze	7
3. SVID analīze	29
4. Varakļānu novada attīstības prioritāšu saskaņotība ar nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem	32
5. Stratēģiskā daļa	36
5.1. Vīzija	36
5.2. Novada attīstības stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes	36
5.3. Vidēja termiņa attīstības virzieni	36
5.4. Ilgtermiņa stratēģisko mērķu un prioritāšu sadalījums pa vidēja termiņa prioritātēm un rīcības virzieniem	38
5.5. Varakļānu novada funkcionālās saites līdz 2020. gadam	40
5.6. Varakļānu novada pašreizējā un plānotā pakalpojumu pieejamība līdz 2020.gadam	41
5.7. Varakļānu novada ekonomiskā specializācija līdz 2020.gadam	42
5.8. Veselības aprūpes un veselības veicināšanas attīstības programma līdz 2016.gadam	43
5.8.1. Veselības stāvokļa raksturojums	44
5.8.2. Veselības aprūpes sistēmas raksturojums	44
5.8.3. Sociālās palīdzības sistēmas raksturojums	44
5.8.4. Sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi Varakļānu novadā	45
5.8.5. Veselības veicināšanas pasākumi izglītības iestādēs	45
5.8.6. Veselības veicināšanas programmas nepieciešamības pamatojums	46
5.8.7. Veselības veicināšana programmas plānotie mērķi rīcības virzieni	46
6. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība	47
7. Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem	51
7.1. Publikācijas (paziņojumi) par attīstības programmas izstrādes gaitu	51
7.2. Pārskats par darba grupu sanāksmēm attīstības programmas izstrādē	55
7.3. Attīstības programmas publiskās apspriešanas process	55
7.4. Varakļānu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti	69
8. Pārskats par Vidzemes plānošanas reģiona atzinumā minēto komentāru iestrādi	88
Tabulu saraksts	89
Attēlu saraksts	89

DOKUMENTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AS - Akciju sabiedrība	LMT - Latvijas moblais telefons
BO - bezpeļņas organizācija	LV - Latvijas valsts
CSP - Centrālā statistikas pārvalde	MK - Ministru kabinets
AP - attīstības programma	MVA - megavoltampēri
BJRAS - Baltijas jūras reģiona attīstības stratēģija	MVU - mazie un vidējie uzņēmumi
BO SIA - bezpeļņas organizācija sabiedrība ar ierobežotu atbildību	MW - megavati
DUS - degvielas uzpildes stacija	NAP - Nacionālais attīstības plāns
DSL - ciparu abonentu ciparu līnija	NĪN - nekustamā īpašuma nodoklis
GPRS - bāzes stacija mob. telefoniem	NAI - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
CEMAT - Eiropas Padomes par telpisko/reģionālo plānošanu atbildīgo Eiropas ministru konference	NVA - Nodarbinātības valsts aģentūra
EK - Eiropas Komisija	NVO - nevalstiskā organizācija
ELFLA - Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai	PA - pašvaldības aģentūra
E22 - Eiropas ceļu tīkls (apzīmējums)	PII - pirmskolas izglītības iestāde
ERAF - Eiropas Reģionālās attīstības fonds	PPP - Publiskā privātā partnerība
ES - Eiropas Savienība	VPR - Vidzemes plānošanas reģions
ESF - Eiropas Sociālais fonds	VPR AP - VPR attīstības programma
EPL - elektropārvades līnija	VPR AS - VPR attīstības stratēģija
EZF - Eiropas zivsaimniecības fonds	VPR TP - VPR teritorijas (telpiskais) plānojums
IIN - iedzīvotāju ienākuma nodoklis	TAI - Latvijas administratīvo teritoriju Attīstības indekss
IK - individuālais komersants	TAPL - teritorijas attīstības plānošanas likums
IKT - Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas	SIA - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
IT - informāciju tehnoloģijas	SVID - analīzes matrica: stiprās vājās puses, iespējas, draudi
KF - Kohēzijas fonds	VAS - Valsts akciju sabiedrība
LVC - Latvijas Valsts ceļi	VARAM - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
LDz - Latvijas dzelzceļš	VRAA - Valsts reģionālā attīstības aģentūra
LIAS - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija	VID - Valsts ieņēmumu dienests
LIZ - lauksaimniecībā izmantojamās zemes	VASAB - Vīzijas un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai
LR - Latvijas Republika	VZD - Valsts zemes dienests
LVL/Ls - Latvijas lats	ZS - zemnieku saimniecība

Mērvienības

°C – Celsija grādi	m ³ – kubikmetri
cilvēki/1 km ² – cilvēki uz 1 kvadrātkilometru	mm – milimetri
ha – hektāri	m ³ /dnn – kubikmetri diennaktī
km – kilometri	kV – kilovolti
km ² - kvadrātkilometri	Nr. – numurs
m – metri	v.j.l. – virs jūras līmeņa
m ² – kvadrātmetri	z.j.l. – zem jūras līmeņa

Pieņemtie saīsinājumi projekta ietvaros

IP – ilgtermiņa prioritāte	“Varaklōnīts” – Varakļānu novada pašvaldības informatīvais izdevums - laikraksts
PA – pašvaldības aģentūra	SM – stratēģiskais mērķis

1. NOVADA VIZĪTKARTE

Varakļānu novada ģerbonis

Iedzīvotāju skaits ¹ :	3 481 iedzīvotāji
Iedzīvotāju blīvums ² :	13 cilvēki/km ²
Administratīvais centrs:	Varakļānu pilsēta
Platība:	278 km ²
Teritoriālās vienības:	Varakļānu pilsēta, Murmastienes un Varakļānu pagasti
Varakļānu pilsētā dzīvo ³ :	2 042 jeb 55% visa novada iedzīvotāju
Pārvalde:	Varakļānu novada pašvaldība

Rīgas iela 13, Varakļāni,
Varakļānu novads, LV-4838
Reģ.Nr. LV 90000054750
e-pasts: varaklani@varaklani.lv
vietne tīmeklī: www.varaklani.lv

Murmastienes pagasta pārvalde un Varakļānu pagasta pārvalde

- Atrašanās vieta:** novads atrodas Latvijas un **Vidzemes reģiona** dienvidaustrumos, rietumos tas robežojas ar **Krustpils novadu**, dienvidos ar **Riebiņu novadu**, ziemeļos ar **Madonas novadu**, bet austrumos ar **Viļānu novadu** un **Rēzeknes novadu**;
- Attālums:** no **Varakļāniem** līdz galvaspilsētai **Rīgai** – 206 km, nacionālas nozīmes centriem **Rēzeknei** – 38 km un **Jēkabpilij** – 62 km, reģiona nozīmes centram **Madonai** – 59 km un vietējas nozīmes centram **Viļāniem** – 15 km
- Attālums:** no **Varakļānu** pilsētas – novada administratīvā centra līdz Murmastienes pagasta administratīvajam centram **Murmastienei** – 6 km; Varakļānu pagasta pašreizējais administratīvais centrs **Kokari** robežojas ar pilsētu, bet pakalpojumu centrs – **Stirniene** atrodas 5 km no pilsētas;
- Lielākās lauku apdzīvotās vietas** – ciemi: **Murmastiene**, **Kokari** un **Stirniene**;

¹ 2013. gada sākumā pēc CSP datiem

² Turpat

³ Iedzīvotāju skaits 2013.gada 1.jūlijā pēc PMLP datiem, www.pmlp.gov.lv

Visa novada teritorija ietilpst **Daugavas upes sateces baseinā**;

Lielākās upes un ūdenstilpes:

Isliena, Teicija, Malmuta, Meirānu kanāls, Lisiņa, Mindaugas ezers, Lisiņa ezers un Lielais Murmastra ezers;

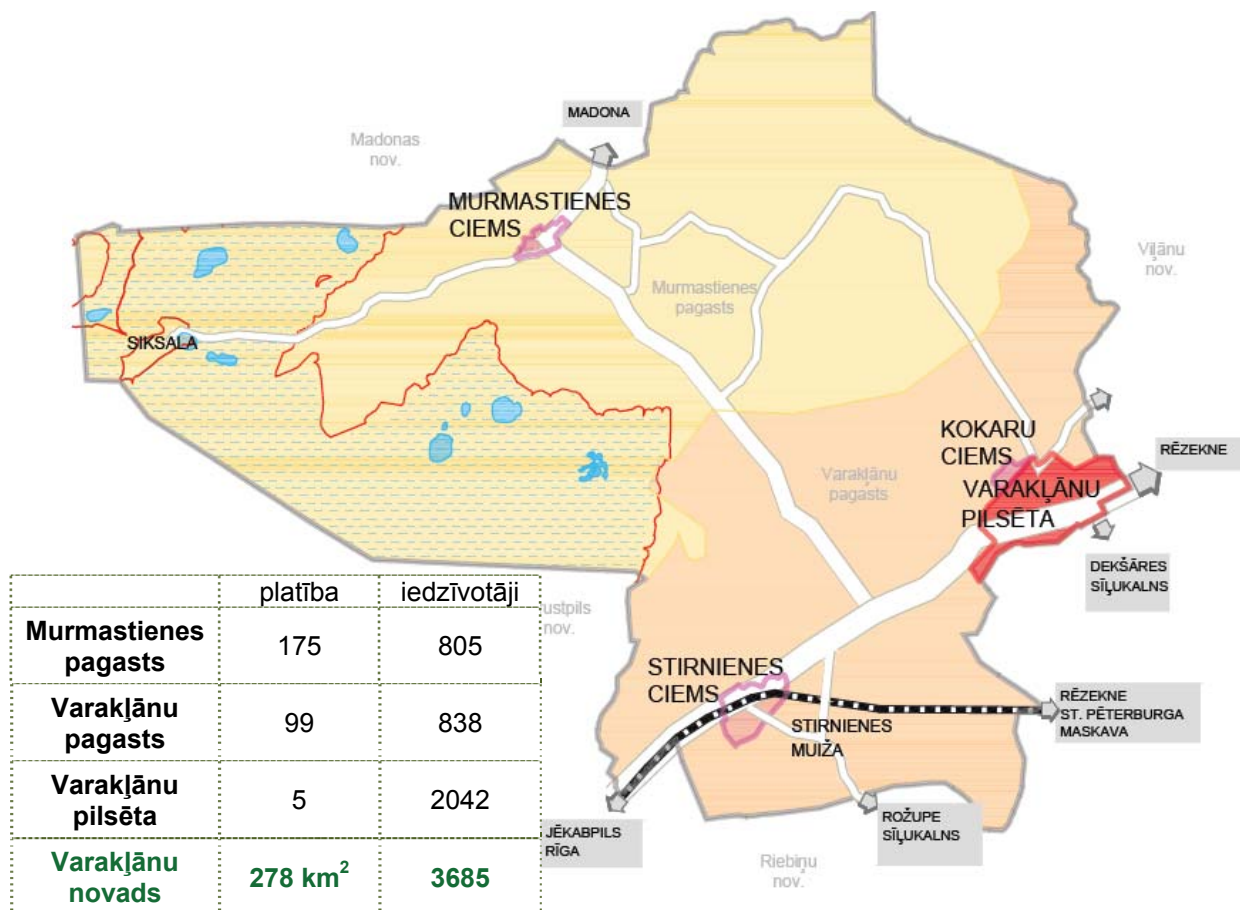
Novada nozīmīgākās tautsaimniecības nozares:

Lauksaimniecība, mežizstrāde, kokapstrāde un pakalpojumi;

Novada teritoriju šķērso:

110 kV maģistrālā elektropārvades līnija, valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils- Rēzekne-Ludza- Terehova, valsts reģionālais autoceļš P84 Madona – Varakļāni, dzelzceļa līnija Rīga – Zilupe - valsts robeža;

Novadā atrodas: dabas rezervāts „**Teiču dabas rezervāts**”,
dabas liegums „**Lubāna mitrājs**”,
dabas liegums „**Lielais Pelečāres purvs**”,
dabas liegums „**Barkavas ozolu audze**”.

1.Attēls. **Varakļānu novads**. Avots: autoru izstrādāts.⁴

⁴ Iedzīvotāju skaits 2013.gada 1.jūlijā pēc PMLP datiem, www.pmlp.gov.lv

2. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

2.Attēls. Varakļānu novads Latvijā trīs reģionu krustpunktā. Avots: autoru izstrādāts.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Novietojums un teritorija	- Novads atrodas Latvijas vidusdaļā, Vidzemes plānošanas reģiona dienvidaustrumu daļā un robežojas ar Latgales un Zemgales reģioniem. Transporta un funkcionālās saites vairāk saistītas ar Jēkabpili un Rēzekni. - Novads pēc platības ir līdzīgs Vidzemē ietilpstošo novadu vidējai platībai. Salīdzinot ar tuvākajiem kaimiņu novadiem, pēc platības līdzīgs ir Viļānu novads, nedaudz lielāks Riebiņu novads, Madonas un Rēzeknes novadi vairākkārt lielāki; - Kopumā novada teritorija ir monolīta, to nešķēļ citas administratīvās teritorijas, nešķērso dabīgie šķēršļi – lieli mežu vai purvu masīvi, upes un ezeri; - Novada kultūrvēsturiskā piederība ir Latgales novadam. Taču kopš 1963. gada Varakļānu novadā ietilpstošās kādreizējās pašvaldības ir bijušas Madonas rajona sastāvā, kas bija Vidzemes reģiona rajons. Arī šobrīd Varakļānu novads ietilpst Vidzemes plānošanas reģionā.
Administratīvā teritorija un apdzīvojums	- Novadā ir trīs ciemi un 1 pilsēta – Murmastienes, Kokaru un Stirnienes ciemi un Varakļānu pilsēta. Jaunu ciemu veidošanās nav paredzēta. Kokaru un Stirnienes ciemi ir cieši saistīti ar pilsētu. Kokari robežojas ar pilsētu; - Varakļānu pilsēta - novada aktivitāšu centrs – novada nozīmes attīstības centrs, trīs ciemi – Murmastiene, Kokari un Stirniene – vietējas nozīmes attīstības centri – Murmastiene un Stirniene pagastu centri;

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Iedzīvotāji	- Pēc CSP datiem uz 01.01.2013. novadā bija 3481⁵ iedzīvotāji no tiem 1585 vīrieši un 1896 sievietes; - Iedzīvotāju skaits novadā pēdējos gados samazinās. Kopš 1990. gada, kad novadā bija vislielākais iedzīvotāju skaits - 4912 iedzīvotāju⁶, iedzīvotāju skaits samazinājies par trešo daļu; - Samazinās arī iedzīvotāju blīvums novadā šobrīd 13 iedz./km²⁷. Līdzīgas tendences vērojamas arī kaimiņu novados un Vidzemes reģionā kopumā, Latvijā. Salīdzinājumam iedzīvotāju blīvums 2013.gada sākumā Latvijā vidēji ir 31 iedz./km², bet Vidzemes reģionā - 14 iedz./km²⁸; - Pēdējos 11 gados dabiskais pieaugums ir negatīvs – novadā nomirst vairāk, nekā piedzimst. – dabiskais pieaugums negatīvs - 44⁹. Paredzams, ka nākotnē iedzīvotāju skaits nostabilizēsies. Uz 2020. gadu iedzīvotāju skaits Varakļānu novadā varētu būt 3000 - 3300 iedzīvotāji; - Vairāk kā puse novada iedzīvotāju (uz 01.01.2013.) – 2014 (60,4%) ir darbaspējīgā vecumā (no 15 - 62 gadiem), 926 (26,6%) ir pēc darbaspējas vecuma (vecāki par 62 gadiem) un 451 (13%) ir līdz darbaspējas vecumam (jaunāki par 15 gadiem).¹⁰ Salīdzinājuma - Latvijā darbaspējīgā vecumā ir 63,2% iedzīvotāji, virs darbaspējas vecuma – 22,4% un līdz darbaspējas vecumam 14,4 % iedzīvotāju, Vidzemes reģionā attiecīgi 62,8%, 23,2% un 14%. Demogrāfiskā slodzei novadā: ir tendence pieaugt; - Novadā ir ļoti viendabīgs nacionālais sastāvs. Varakļāni ir viena no latviskākajām pilsētām Latvijā. Tā ievērojami izceļas ar lielo latviešu īpatsvaru arī starp tuvākajām pilsētām (Vilāni, Madona, Preiļi, Rēzekne).
Kaimiņu novadi	- Novada teritorija robežojas ar 5 citiem Latvijas novadiem: Austrumos novads robežojas ar Rēzeknes nov. (Nagļu pagasts), Viļānu nov. (Dekšāres pagasts), Dienvidos ar Riebiņu nov. (Sīlukalna pagasts), Rietumos ar Krustpils nov. (Atašienes pagasts), bet Ziemeļos ar Madonas nov. (Barkavas un Mētrienas pagasti); - Nelielais attālums līdz Viļānu pilsētai nosaka ciešās funkcionālās saiknes starp Varakļānu un Viļānu novadiem. Tuvākās kaimiņu novadu apdzīvotās vietas ir Dekšāres Viļānu novadā un Sīlukalns Riebiņu novadā. Šo apdzīvoto vietu un to tuvākās apkārtnes iedzīvotāji pakalpojumus izmanto Varakļānos, jo līdz pašu novadu centriem ir lielāks attālums; - Riebiņu novada Sīlukalna pagasta apdzīvotuma struktūra veidojusies tā, ka nozīmīgākās pagasta apdzīvotās vietas atrodas tuvāk ceļiem, kas saistīti ar Varakļānu pilsētu. Sīlukalna pagasta centrs Sīlukalns un Varakļānu pilsētu savieno autoceļš. Riebiņu novada centrs Riebiņi no Sīlukalna atrodas trīsreiz tālāk nekā Varakļānu pilsēta. Sīlukalna pagasts īpaši ziemeļu daļa funkcionāli saistīta ar Stirnienes ciemu un tā apkaimi Varakļānu pagastā, jo no Riebiņu novada pārējās daļas to atdala ievērojams meža masīvs. Dabas ierobežojumi un ceļu tīkls nosaka, ka funkcionāli labāka saikne Sīlukalna pagastam būtu ar Varakļānu novadu un pilsētu kā pakalpojuma saņemšanas vietu; - Līdzīgi ir ar Dekšāres pagasta centru Dekšāriem, jo to ar Varakļānu pilsētu savieno tiešs ceļš. Dekšāres ciems atrodas divarpus reizes tālāk no Viļāniem nekā no Varakļāniem.

⁵ 2013. gada 1.janvārī pēc CSP datiem

⁶ Pēc CSP datiem

⁷ 2013. gada 1.janvārī pēc CSP datiem

⁸ Turpat

⁹ Turpat

¹⁰ PMLP dati uz 2012.07.01.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
	Sasniedzamība ir labāka pa cieta seguma ceļu ar Varakļānu pilsētu. Varakļānu novada pašvaldība atrodas Vidzemes reģionā, bet Dekšāres un Sīlukalna pagasti izvietojas novadu pašvaldībās, kas atrodas Latgales reģionā. Tas, iespējams, traucēja izveidot funkcionāli labāk saistītu teritoriju; - Varakļānu novads ir Vidzemes reģionā, bet Dekšāres un Sīlukalna pagasti Latgales reģionā un, iespējams, traucēja izveidot labāk funkcionējošu teritoriju. To iespaido arī dabas telpas un apdzīvojums, kas tikai pasvītī šo divu pagastu – Dekšāres un Sīlukalna funkcionalitāti un labāku pakalpojumu sniedzamību Varakļānu novadā; - Ar Rēzeknes novada Nagļu pagastu Varakļānu novada robežas nebūtiskā pavisam nelielā zonā. Ar Riebiņu novada Sīlukalna pagastu novadam ir robeža dienvidos daļēji gar „Lielais Pelečāres purva” robežu un dzelzceļu. Ar Madonas novada Mētrienas un Barkavas pagastiem Varakļānu novads robežojas ziemeļos; - Ar Atašienes pagastu Varakļānu novada robežu iezīmē arī Teicijas upe, ar Sīlukalna pagastu Meirānu kanāls. Uz Dekšāres un Sīlukalna pagasta robežas atrodas Varakļānu dzelzceļa pietura, kas sasniedzama paceļu cauri Dekšāres pagastam.

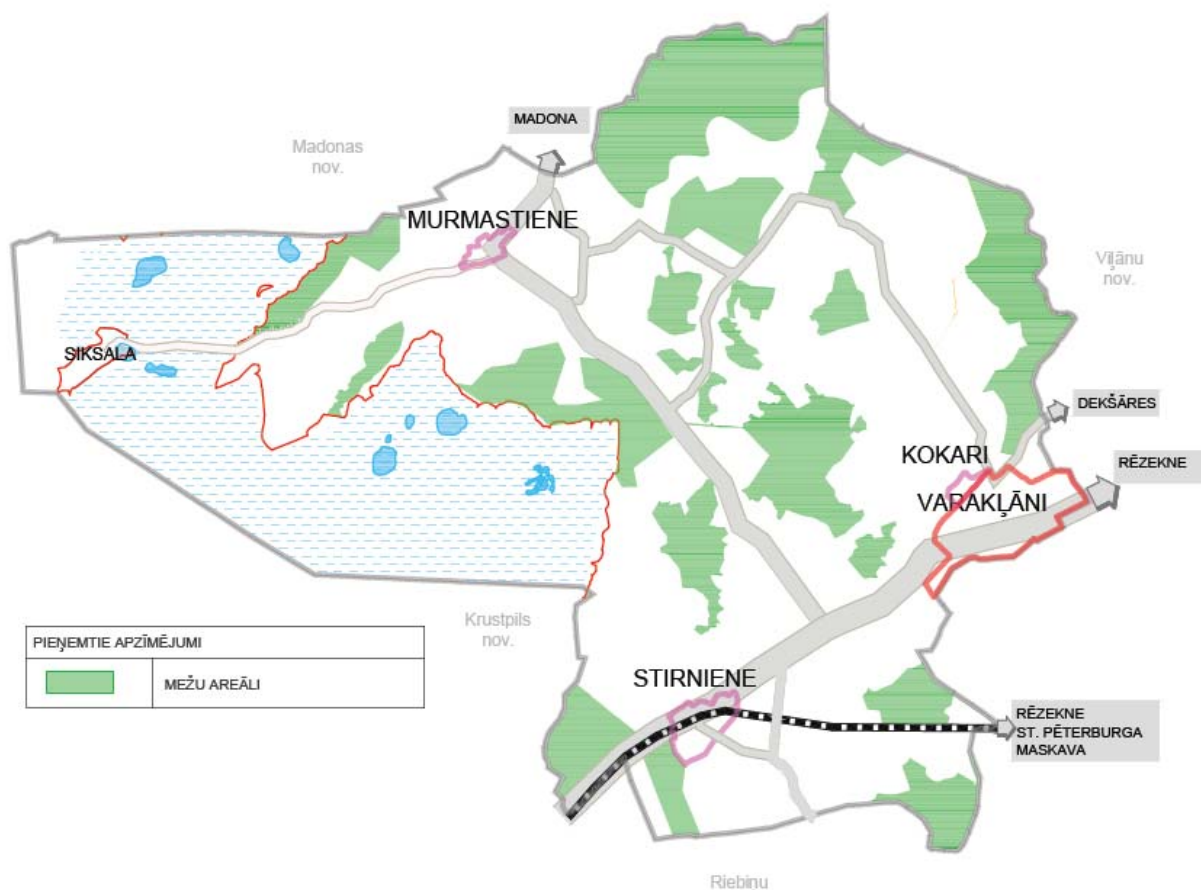

3.Attēls. **Kaimiņu novadi.** Avots: autoru izstrādāts.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Teritorijas apdzīvojuma struktūras attīstība	- Varakļānu pilsēta ir novada nozīmes attīstības centrs. Varakļāni atrodas novada austrumu daļā un no visiem pagastu centriem ir labi sasniedzami. - Novadu veido 3 administratīvi teritoriālās vienības - Murmastienes pagasts, ar apdzīvojuma centru Murmastienes ciemu, Varakļānu pagasts ar diviem apdzīvojuma centriem Kokaru un Stirnienes ciemi. Kokaru ciems Varakļānu pagastā cieši pieguļ Varakļānu pilsētai no ZR puses un ir funkcionāli ar to saistīts. Novada pagastu ciemi Murmastiene un Stirniene atrodas izklaidus viena no otras. - Pastāv tendence samazināties iedzīvotāju un sniedzamo pakalpojumu skaitam mazākajos ciemos, tāpēc samazinās to funkcionālā nozīme. Savu nozīmi jau zaudējuši kādreizējie ciemi, kas šobrīd uzskatāmi par viensētu grupām vai ražošanas centriem bez funkcionālas nozīmes. - Pastāv tendence samazināties iedzīvotājiem un sniedzamo pakalpojumu skaitam mazākajos ciemos, tāpēc izzūd to funkcionālā loma kā apdzīvotām vietām. Savu nozīmi jau zaudējuši kādreizējie ciemi, kas šobrīd uzskatāmi par viensētu grupām vai ražošanas centriem bez funkcionālas nozīmes. - Murmastienes pagasta rietumu daļu aizņem Teiču dabas rezervāts. Murmastienes ciems atrodas pagasta centrā, bet ņemot vērā lielo Teiču purva teritoriju, no apdzīvojuma viedokļa tas atrodas pagasta ziemeļaustrumu daļā. Pagasta rietumu un dienvidu daļas vairāk saistītas ar Varakļānu pilsētu. - Varakļānu pagasta Stirnienes ciems novietots novada dienvidu daļā pie A12 ceļa un dzelzceļa. Kādreizējā Stirnienes muižas teritorija šobrīd ir pašvaldības pakalpojumu galvenā sniegšanas vieta. - Varakļānu novada telpisko struktūru nosaka dabas telpas, dabiskās robežas un transporta tranzītkoridori. Teritorija kopumā ir kompakta no apdzīvojuma izvietojuma viedokļa. Viensētas izvietojušās vienmērīgi visā novada teritorijā, ko ierobežo plašās dabas telpas: austrumos Teiču dabas rezervāts, dienvidaustrumos Lielais Pelečāres purvs un meža masīvi ziemeļu un austrumu daļā. Pie novada ziemeļu robežas atrodas dabas liegumi Barkavas ozolu audze un Lubāna mitrājs. - Minētās dabas telpas ir daudz plašākas un turpinās kaimiņu novados Atašienes pagastā Krustpils novadā, Barkavas un Mētrienas pagastos Madonas novadā, kā arī Rēzeknes novada Nagļu pagastā un Viļānu novada Dekšāres pagastā, līdz ar to veidojot dabiskas robežas ar kaimiņu novadiem. - Šīs dabas telpas ir daudz lielākas un turpinās kaimiņu novados Atašienes pagastā Krustpils novadā, Barkavas un Mētrienas pagastos Madonas novadā un Rēzeknes novada Nagļu pagastā un Viļānu novada Dekšāres pagastā, līdz ar to veido dabiskas robežas ar kaimiņu novadiem.
Mājokļi	- Novadā atrodas 1163 mājokļi, t.sk. 1084 – viendzīvokļa mājas, 24 – divdzīvokļu un 55 – trīs un vairāk dzīvokļu mājas; - Dzīvojamo māju kopējā platība 2010. gada sākumā novadā bija 145,0 tūkst. m². Lielāko daļu aizņēma 1 dzīvokļa mājas – 92,0 tūkst. m²¹¹; - Vidēji uz vienu novada iedzīvotāju ir 37,9 m² dzīvojamās platības (Latvijā – 27,2 m²).

¹¹ CSP dati

4.Attēls. **Meža zemes izvietojums Varakļānu novadā.** Avots: autoru izstrādāts.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Zemes izmantošana	- Pēc VZD bilances uz 31.12.2012. zemes sadalījumā pa lietošanas veidiem redzams, ka turpat pusi Varakļānu novada teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes. Plašas teritorijas aizņem arī purvi. To augstais īpatsvars saistīts ar Teiču purvu, kas aizņem plašas teritorijas novada rietumu malā. Salīdzinot Vidzemes reģiona ietvaros, Varakļānu novads ir viens no četriem bagātākajiem novadiem pēc lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvara; - Lielākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju (LIZ) platības Varakļānu novadā atrodas Murmastienes pagastā. LIZ kvalitātes novērtējums Varakļānu novadā caurmērā ir līdzvērtīgs vidējam novērtējumam valstī (37,2 balles). Murmastienes pagastā atrodas lielas augstvērtīgas lauksaimniecības zemes platības ar ballu novērtējumu virs 50 ballēm. Salīdzinoši labais kvalitatīvo īpašību novērtējums ļauj lauksaimniecībā izmantojamo zemi vērtēt kā nozīmīgu saimnieciskās darbības attīstības resursu Varakļānu novadā. - Lauksaimniecībā izmantojamo zemju kvalitāti pozitīvi ietekmē veiktā meliorācija. Kopumā novadā meliorēti aptuveni 85% lauksaimniecībā izmantojamo zemju; - Starp lauksaimniecībā izmantojamām zemēm vislielāko īpatsvaru veido aramzeme, kas sastāda gandrīz divas trešdaļas no visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, pļavas – gandrīz ceturto daļu no lauksaimniecībā izmantojamo zemju kopplatības

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Pārvalde	- Varakļānu novada pašvaldības domes sastāvā darbojas 9 deputāti. - Atbilstoši Varakļānu novada pašvaldības nolikumam domes deputāti darbojas 2 komitejās: Finanšu un attīstības komiteja (7 locekļu sastāvā) un Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja (6 locekļu sastāvā). - Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai dome ir izveidojusi no deputātiem un novada pašvaldības iedzīvotājiem 8 komisijas: - Reizi gadā tiek organizētas tikšanās ar iedzīvotājiem Varakļānu kultūras nama telpās un pagastu pārvaldēs, kuru laikā iedzīvotāji izteica savu viedokli, jautājumus un ierosinājumus pašvaldības darbam. Tikšanās laikā klātesošie uzklausa domes priekšsēdētāju, izpilddirektoru, deputātus, kā arī pašvaldības iestāžu darbiniekus. - Pašvaldības dome ir izveidojusi 18 iestādes, 8 iestādes atrodas pilsētā 4 Murmastienes pagastā un 4 Varakļānu pagastā; - Pašvaldības administrācija ir pašvaldības iestāde, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, un tā sastāv no: ✗ Varakļānu pagasta pārvaldes; ✗ Murmastienes pagasta pārvaldes; ✗ Dzimtsarakstu nodaļas; ✗ Centralizētās grāmatvedības; ✗ Lietvedības nodaļas; ✗ Attīstības nodaļas; ✗ Būvvaldes; ✗ Saimnieciskās daļas; ✗ Nekustamā īpašuma nodaļas; ✗ Izglītības, kultūras un sporta nodaļas. - Varakļānu novada pašvaldība kopā ar Cesvaines un Lubānas novada pašvaldībām ir izveidojušas Cesvaines, Lubānas un Varakļānu apvienoto būvvalde.
Komunālā saimniecība	- Novadā darbojas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI). Kanalizācijas tīkls un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir izbūvētas Varakļānu pilsētā un Murmastienes ciemā. - Varakļānu pilsētas ūdensapgādes sistēmā ietilpst divi artēziskie urbumi, atdzelzošanas stacija, sūkņu stacija, ūdens tornis un ūdensvadu tīkls. - Murmastienes ciema ūdensapgādes sistēmā ietilpst trīs artēziskie urbumi, atdzelzošanas stacija, sūkņu stacija, ūdens tornis un ūdensvadu tīkls. Ciema ūdensapgādē tiek izmantots tikai viens artēziskais urbums. - Centralizētā siltumapgāde ir tikai Varakļānu pilsētā. Varakļānu pilsētā un Kokaru ciemā siltumapgādi nodrošina divas katlu mājas, kas apkalpo gan daudzdzīvokļu mājas, gan sabiedriskās ēkas. Lielākā katlu māja ar apkuri nodrošina astoņas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un bērnudārzu. Otra katlu māja ar apkuri nodrošina slimnīcu, Varakļānu pamatskolu un trīs daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. - Atsevišķas sabiedriskās ēkas, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un ražošanas uzņēmumi izmanto lokālās katlu mājas. Privātmājās siltumapgādi nodrošina nekustamā īpašuma īpašnieki vai apsaimniekotāji. Pilsētā un ciemos siltumapgādi nodrošina dzīvokļu kooperatīvi. - Izmantojot pašvaldības atbalstu un piesaistot investīcijas, pakāpeniski tiek veikta šo sistēmu renovācija un attīstība.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Uzņēmējdarbība	- Analizējot saimnieciskās aktivitātes rādītāju – tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaitu uz 1000 iedzīvotājiem novadā (81)¹², redzams, ka 2011. gadā tas ir lielāks par vidējo rādītāju valstī (69)¹³. 2009. gadā Varakļānu novadā uz 1000 iedzīvotājiem bija 67 (vidēji Latvijas. novados 57)¹⁴ ekonomiski aktīvas tirgus sektora statistiskā vienības. Gandrīz visās kaimiņu pašvaldībās, salīdzinot ar 2010. gadu tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits ir samazinājies vai stagnē, izņemot Rēzeknes un Varakļānu novadu. - Teritorijas attīstības potenciālu lielā mērā raksturo ekonomiskā aktivitāte, kas izpaužas uzņēmumu reģistrācijas un likvidēšanas dinamikā. Visaktīvākā uzņēmumu reģistrācija notika deviņdesmito gadu sākumā. Aktivitāte ir ievērojami samazinājusies 21. gadsimta sākumā. Pēdējos gados vērojama pozitīva tendence: 2009. gadā reģistrēti 12 uzņēmumi, 2010. gadā – 5, 2011. gadā – 12 uzņēmumi, bet 2012. gadā – 4 uzņēmumi¹⁵. Pavisam reģistrēti 2013. gada septembrī 285 uzņēmumi¹⁶. Novada pašvaldība ir ieinteresēta, lai teritorijā darbotos vairāk uzņēmumu un individuālo komersantu. Komercreģistrā šobrīd reģistrēti 82 uzņēmumi, no tiem 60 SIA, viena filiāle un novadā darbojas 10 individuālie komersanti¹⁷. - Ekonomiski aktīvo statistikas vienību struktūrā 2011. gadā (288)¹⁸, atbilstoši komercdarbības formām, Varakļānu novadā vislielāko skaitu veidoja pašnodarbinātās personas (159, 55,2%, Latvijā 33,7%). Tām seko zemnieku saimniecības (67, 23,3%) un komercsabiedrības (57, 19,8%, Latvijā 51,2%). Novadā pieaug komercsabiedrību, zemnieku un pašnodarbināto skaits. Procentuāli visvairāk pieaudzis komercsabiedrību skaits, kas liecina par ekonomisko aktivitāti un līdz ar to samazinās pašnodarbināto īpatsvars. - Lielākie ražošanas uzņēmumi Varakļānu novadā ir kokapstrādes uzņēmumi. Svarīga loma ir lauksaimnieciskai ražošanai, mežizstrādei, tirdzniecībai un pakalpojumiem. - Vadošās nozares novadā ir lauksaimniecība, kokapstrāde un tūrisms. Iedzīvotāji nodarbojas arī ar amatniecību, mežizstrādi un pārvadājumiem. Varakļānu pilsētā un pagastu centros attīstīti mazumtirdzniecības, automobiļu remonta un tūrisma pakalpojumi. - Perspektīvas nozares ir biškopība, aītkopība, augļkopība, kā arī netradicionālās nozares – sēņu, dzērveņu audzēšana, bioloģiskā lauksaimniecība un zivsaimniecība. Pēc Lursoft statistikas datiem šobrīd 2013. gadā novadā ir reģistrētas 115 zemnieku saimniecības. Novadā ir 38 bioloģiskās zemnieku saimniecības. - Galvenās lauksaimniecības nozares ir piena lopkopība, graudkopība, gaļas liellopu audzēšana un biškopība. Ar aītkopību nodarbojas 2 saimniecības, ar cietes kartupeļu audzēšanu - 3, ar krūmmelleņu audzēšanu - 2, ar dārzeņu audzēšanu 1 saimniecība, ar gliemežu audzēšanu - 2 saimniecības, ar slieku audzēšanu – 1 un ir 1 akvakultūras saimniecība. Ienesīgākās novada nozares ir kokapstrāde, graudkopība un citu lauksaimniecības kultūru audzēšana un mazumtirdzniecība.¹⁹ - Pašvaldība nodrošina Varakļānu novada Tūrisma informācijas centra (TIC) darbību. - Lauksaimnieciskās darbības veicināšanai strādā lauku attīstības speciālists.

¹² www.csp.gov.lv 2011.gadā

¹³ Turpat

¹⁴ www.csp.gov.lv 2009.gadā

¹⁵ www.lursoft.lv 2012.gadā

¹⁶ www.lursoft.lv 2013.gada oktobrī

¹⁷ Turpat

¹⁸ www.csp.gov.lv 2011.gadā

¹⁹ www.lursoft.lv, 2013.gada oktobrī

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Derīgo izrakteņu ieguve un atradņu teritorijas	● Novadā satopamie derīgie izrakteņi ir dolomīts, māls, smilts, grants un kūdra. Valsts nozīmes derīgais izrakteņis ir pazemes ūdens. ● Varakļānu pagastā: ✗ ziemēlu daļā izvietots dolomīta prognozēto krājumu laukums. Lai organizētu dolomīta ieguvu, nepieciešami papildus izpētes darbi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā; ✗ izvietotas arī smilts – grants un smilts atradnes, kā arī māla atradne; ✗ teritorijā apzinātas 6 kūdras atradnes vai to daļas. ● Kādreiz no nelielām atradnēm Varakļānu apkārtnē skābo augšņu kalpošanai izmantoja saldūdens kalņus. ● Galvenais novada ūdensapgādes ūdens horizonts ir Pļaviņu ūdens horizonts (D3pl). Horizonts iegul 25 – 32m dziļumā un tā biezums parasti ir 35 – 38 m.
Teritorijas attīstības līmeņa novērtējums	● Dažādu teritoriālo vienību attīstības novērtējumam tiek aprēķināts teritorijas attīstības līmeņa indekss (TAI). Indekss raksturo teritorijas (pašvaldības) attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot augstāku vai zemāku attīstību no vidējā attīstības līmeņa valstī. To aprēķina ar noteiktiem svara koeficientiem, summējot svarīgāko, attīstību raksturojošo, statistikas pamatrādītāju standartizētās vērtības. ● TAI aprēķināšanā izmanto sekojošus rādītājus: IKP uz 1 iedzīvotāju, bezdarba līmeni, iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) uz 1 iedzīvotāju ieņēmumus, demogrāfiskās slodzes līmeni, individuālo komersantu un komercsabiedrību skaita uz 1000 iedzīvotājiem, pastāvīgo iedzīvotāju blīvumu, pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējo 5 gadu laikā. ● TAI vērtības tiek aktualizētas ik gadu, jo tās tiek izmantotas ES fondu līdzekļu apgušanā. Indeksi nosaka valsts līdzfinansējumu apmēru pašvaldību īstenotos ES fondu projektos - jo zemāks teritorijas attīstības indekss, jo augstāks valsts budžeta dotācijas un zemāks pašvaldības līdzfinansējuma īpatsvars. ● 2011. gadā Varakļānu novada TAI „-1,141” ierindo to 99. vietā, salīdzinot ar 2010. gadu Varakļānu novada TAI „-1,333” ierindoja to 100. vietā no 110 novadiem. Salīdzinot ar pārējiem Latvijas novadiem, tas ir viens no zemākajiem rādītājiem. ● Varakļānu novada TAI ir tendence uzlaboties. Zemāks TAI gan 2011. gadā, gan 2010. gadā ir kaimiņu novadiem – Viļānu novadam (2011. g. – 103 un 2010. g. - 103) un Riebiņu novadam (2011. g. – 100 un 2010. g. - 102), nedaudz augstāks ir Rēzeknes novadam (2011. g. - 98 un 2010. g. - 98).
Darbavietas un darba samaksa	● Varakļānu novadā kopš 2009.gada darbavietu skaits samazinās. Samazinās arī sabiedriskajā sektorā strādājošo skaits. No kopējo darbavietu skaita šobrīd (440)²⁰ vairāk nekā divas trešdaļas strādājošo ir nodarbināti sabiedriskajā sektorā (73,64%)²¹. Pašvaldības struktūrās darbavietas veido divas trešdaļas (65,68%) no kopējā darbavietu skaita novadā²². ● 2012.gadā Varakļānu novadā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (bruto) (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50) bija 278 lati, ²³ kuram ir tendence kopš 2009. gada ļoti lēnām pieaugt. ● Visaugstākais atalgojums ir novada vispārējās valdības sektorā un pašvaldības struktūrās strādājošiem: 334 LVL.²⁴ Bruto darba samaksa gan privātā, gan sabiedriskā sektorā

²⁰ CSP dati 2013.gada sākumā

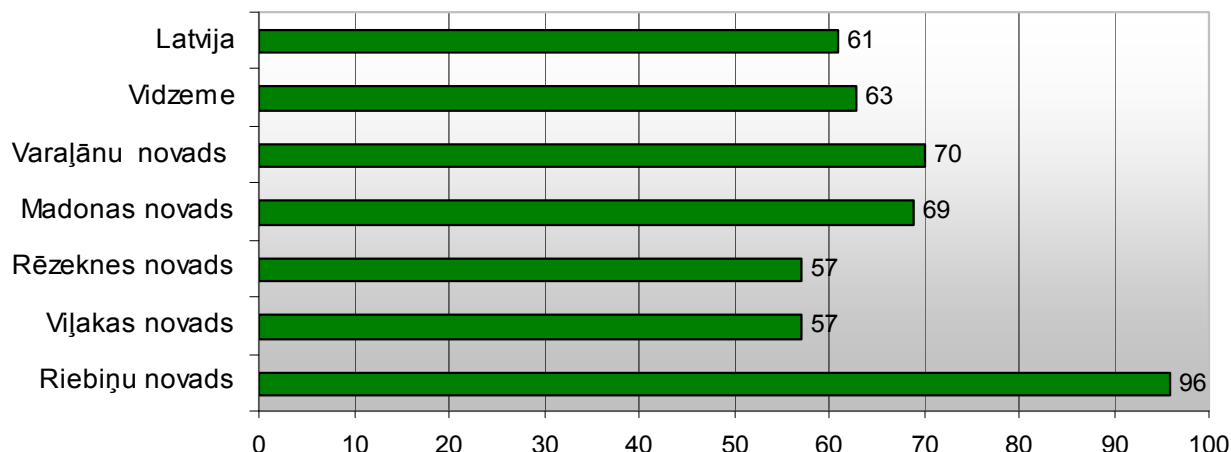
²¹ Turpat

²² Turpat

²³ Turpat

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
	palielinās un atbilst Vidzemes novadu vidējam līmenim. - Iedzīvotāju ienākuma nodoklis Varakļānu novadā uz vienu iedzīvotāju 2011. gadā veidoja trīs piektdaļas, salīdzinot Vidzemes reģionā vidējo. - Salīdzinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus pašvaldības budžetā latos uz 1 iedzīvotāju Varakļānu novadā un apkārtējos novados 2010. gadā, mazāki ieņēmumi bija Rēzeknes un Riebiņu novados, bet Madonas novadā ievērojami lielāki.

5.Attēls. ***Ekonomiski aktīvās statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem 2010. gadā Varakļānu novadā un apkārtējās administratīvajās teritorijās.*** Avots: CSP dati, 2011.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Bezdarbs	2013. gada sākumā Varakļānu novadā ir 260 bezdarbnieki, jeb 12,4%. - Tas ir lielāks rādītājs kā vidēji visā Vidzemes reģionā (9,5%), bet kaimiņu novados attiecīgi šajā pašā laikā bezdarbs ir ievērojami lielāks – Riebiņu novadā 19,6%, Rēzeknes novadā 25,0%, Viļānu novadā 27,6%. Madonas novadā bezdarba līmenis ir līdzvērtīgs (12,8%). Mazāks tas ir Krustpils novadā (11,8%). - Kopumā bezdarbnieku vidū ir nedaudz vairāk sieviešu. Vairāk nekā puse bezdarbnieku ir ilgstošie bezdarbnieki. - Jauniešu (vecumā līdz 24 gadiem) vidū bezdarbnieku ir 6,9%. - Bezdarbnieku skaitam kopumā ir tendence samazināties.

²⁴ CSP dati 2012. gadā

**EKONOMISKI AKTĪVO VIENĪBU STRUKTŪRA 2010. GADĀ VARAKĻĀNU NOVADĀ UN
APKĀRTĒJĀS ADMINISTRATĪVAJĀS TERITORIJĀS**

Pašvaldība	Pašnodarbinātās personas	Individuālie komersanti	Komerscābiedrības	Zemnieku un zvejnieku saimniecības	Fondi, nodibinājumi un biedrības	Valsts vai pašvaldības budžeta iestādes	Kopā
Riebiņu novads	263	10	31	190	15	2	511
Viļakas novads	237	13	27	85	19	4	385
Rēzeknes novads	969	53	240	547	76	33	1918
Varakļānu novads	150	6	43	65	9	1	274
Madonas novads	88	73	522	444	99	26	1252
Vidzemes reģions	6635	900	4059	2994	837	171	15596

Avots: CSP, 2011

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Pašvaldības ceļi un ielas	- Valsts autoceļu kopgarums novada teritorijā ir 99,128 km, t.sk. 48,6 km vietējās nozīmes valsts autoceļi. Vidējais valsts autoceļu tīkla blīvums novadā ir 0,356 km/km², kas ir līdzīgs vidējam rādītājam valstī (0,312 km/km²); - Varakļānu novada teritoriju šķērso Valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza- Krievijas robeža (Terehova). Novadu ziemeļu – dienvidu virzienā šķērso valsts reģionālais autoceļš P84 Madona – Varakļāni; - Pašvaldības autoceļu un ielu kopgarums Murmastienes pagastā ir 64,46 km, t.sk. 1,49 km ar melno segumu un ielas 1,95 km t.sk. 1,23 km ar melno segumu; Varakļānu pagastā 86,69 km t.sk. 0,78 km ar melno segumu un ielas 3,6 km t.sk. 1,92 km ar melno segumu; Varakļānu pilsētā ielas 23,52 km, t.sk. 10,99 km ar melno segumu. - Varakļānu pag. smilts – grants atradnei „Aizkalniešu karjers” ir izstrādāts derīgo izrakteņu ieguves projekts, kas ļauj iegūto materiālu izmantot pašvaldības ielu un autoceļu labošanai. - Varakļānu pilsēta nav labiekārtotu auto stāvlaukumu. Tādu nav arī pie sabiedriski nozīmīgām būvēm, kā kultūras nams, Varakļānu pils - muzejs, estrādes un baznīcas. Vienīgais pilsētas centrā esošais labiekārtotais auto stāvlaukums atrodas pie pašvaldības domes ēkas. Varakļānu pilsētas teritorijā pie A12 autoceļa atrodas viena DUS. - Varakļānu pilsētas tuvumā nav labiekārtotu gājēju un velosipēdistu ceļu. Iedzīvotāji pārvietojas, izmantojot autoceļu brauktuves vai nomaļas. Tādējādi samazinās satiksmes drošība uz autoceļiem lielāko apdzīvojuma centru tuvumā. - Varakļānu novada teritorijā nav īpaši veidotu, prasībām atbilstošu velosceļu, kā arī no esošās brauktuves vai ietves sevišķi nodalītu joslu, kas paredzētas velotransportam.

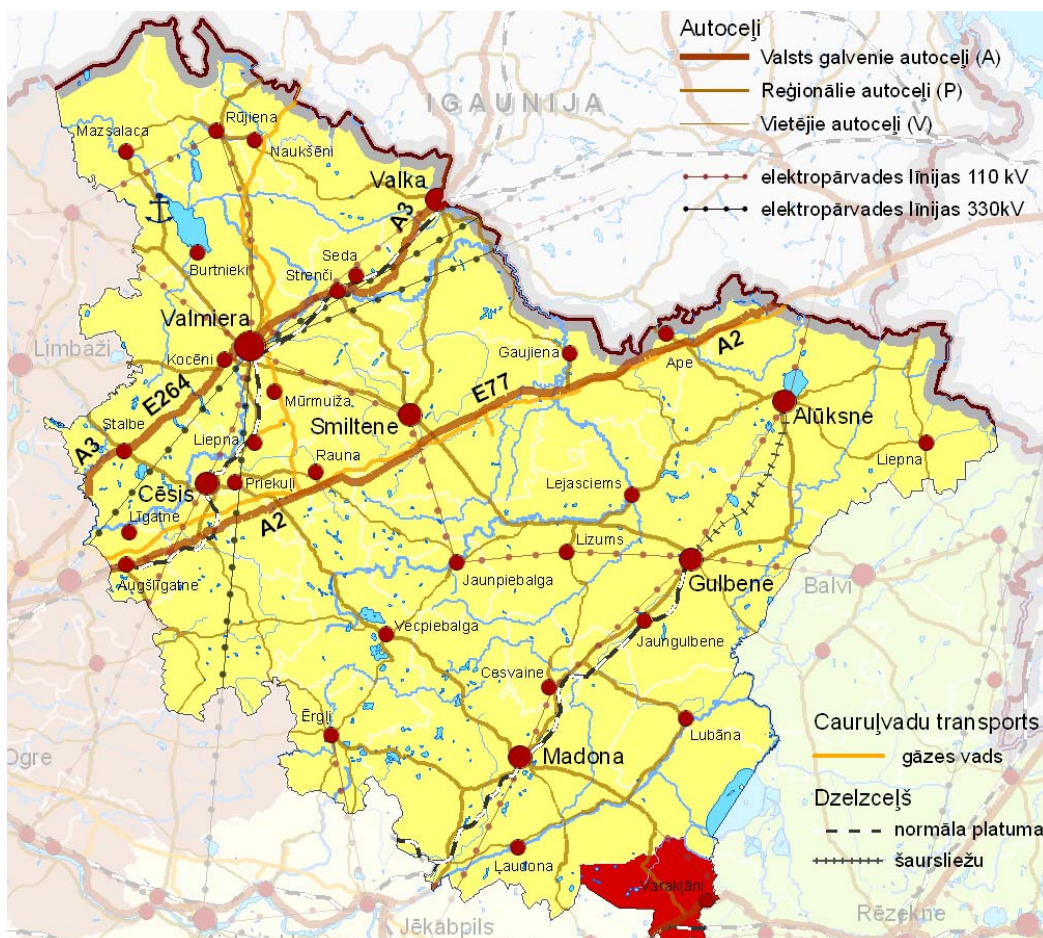
Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Dzelzceļš	Novada teritorijas dienvidu malu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Zilupe, ar dzelzceļa staciju Stirnienē. Varakļānu novadu apkalpo arī dzelzceļa stacija Varakļāni, kas atrodas Viļānu novada teritorijā. Dzelzceļa posms Pļaviņas – Rēzekne – Maskava ir stratēģiski nozīmīga dzelzceļa līnija pasažieru un kravu pārvadājumiem.

2.TABULA

VALSTS VIETĒJĀS NOZĪMES AUTOCEĻI VARAKĻĀNU NOVADĀ

Nr.	Autoceļa nr. un nosaukums	Posma garums novadā, km	Ceļa kategorija
1.	V592 Varakļāni – Nagļi – Žogoti	1,86	V
2.	V761 Rožupe – Rudzāti - Varakļāni	4,40	V
3.	V869 Tiltagals – Mežastrodi - Varakļāni	15	V
4.	V870 Pievadceļš Stirnienes skolai	2,70	V
5.	V893 Tumaševa – Inčārnieki - Vecumnieki	6,2	V

Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

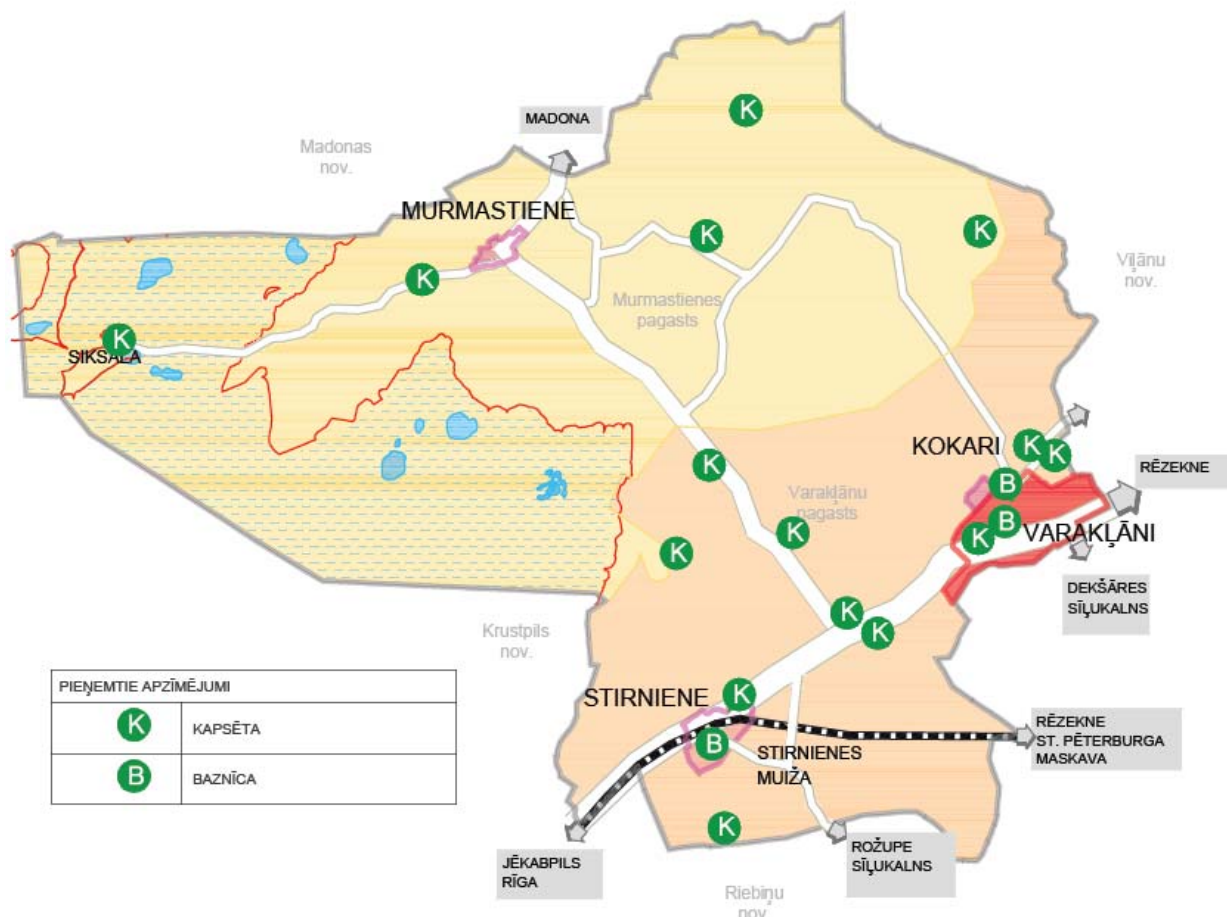
6.Attēls. **Autoceļu tīkls un svarīgākās inženierkomunikācijas Vidzemes reģionā.** Avots: autoru izstrādāts, izmantojot VREP, VARAM datus.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Sabiedriskais transports	● Sabiedriskā autotransporta nodrošinājumu novada teritorijā var uzskatīt par labu. Galvenos novada autoceļus Madona – Varakļāni – Viļāni – Rēzekne, Jēkabpils – Varakļāni – Viļāni – Rēzekne un Varakļāni – Līvāni – Preiļi šķērso vairāki starppilsētu autobusu satiksmes maršruti. Varakļānu pilsētā pienāk gan vietējās satiksmes, gan tālsatiksmes autobusi. ● Pilsētas satiksmes autobusu Varakļānu pilsētā nav: ✗ Nelielo attālumu dēļ tāda sabiedriskā transporta izveide netiek plānota. ✗ Līdz dzelzceļa stacijām Varakļāni un Stirniene sabiedriskais transports netiek organizēts.
Elektroapgāde	● Varakļānu novada teritorija ir pilnībā elektrificēta. Energoapgādi pašvaldības teritorijā nodrošina AS “Sadales tīkls” Ziemeļaustrumu reģions. Apdzīvotās vietas savieno 20 kV un 0.4 kV elektrības pārvades līnijas. Elektroenerģijas resursi ir pietiekami arī jaunu, lielu patērētāju pieslēgšanai. ● Novada teritoriju šķērso 110 kV augstsprieguma elektropārvades līnija. ● Nepieciešams veikt zemsprieguma tīklu un apgaismojuma rekonstrukciju Varakļānu pilsētā un ciemos - paredzēt jaunu ielu apgaismojuma izbūvi. Projektēt vakara un nakts apgaismojums.
Gāzes apgāde	● Varakļānu novadu nešķērso maģistrālie gāzes cauruļvadi. Teorētiski iespējama gāzes vada izbūve no maģistrālā gāzes vada Upmalas - Preiļi - Rēzekne. Iespējamo perspektīvo sadales gāzes vadu izvietojumu plāno AS „Latvijas gāze”. ● Varakļānu pilsētā daudzdzīvokļu namu kvartālos atrodas 2 gāzes pazemes krātuves ar tilpumu 5 m³ katra, kas pašreiz ir degazētas un netiek izmantotas. Iedzīvotāji savām vajadzībām iegādājas un izmanto gāzi balonos. ✗ Šobrīd SIA „Latvijas propāna gāze” neplāno atjaunot centralizēto gāzes apgādi no esošajām neizmantotajām gāzes krātuvēm; ✗ Varakļānu novadā nav pieprasījuma izmantot centralizētu gāzes apgādi.
Ūdensteces	● Varakļānu novads atrodas Daugavas upju baseinā; Varakļānu novada ūdeņi saistīti ar Lubāna ezeru, visas novada upes ietek Lubāna ezerā; ● Nozīmīgākās novada ūdensteces ir Meirānu kanāls, Malmuta, Isliena, Lisiņa un Teicija. ● Novada teritorijā atrodas 10 ezeri. Visi ezeri robežojas ar Teiču purvu vai atrodas tajā. Ezeru platība svārstās no 1,5 ha līdz 36,0 ha. Daži no ezeriem – Tolkājas, Verteža un Aukas – ir bez noteces. ● Novada teritorija teritorijas ir nabadzīga ar virszemes ūdens resursiem, kas piemēroti peldēšanai, tad plānojums atbalsta mākslīgu ūdenstilpju veidošanu tam piemērotās vietās.
Sabiedriskā kārtība un drošība	● Novada teritorijā sabiedrisko kārtību un drošību nodrošina Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Madonas iecirknis, tas apkalpo Varakļānu pilsētu, Barkavas, Murmastienes un Varakļānu pagastus. ● Novada pašvaldībā ir izveidota un darbojas Administratīvā komisija 5 cilvēku sastāvā. ● Varakļānos izvietots Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Madonas daļas Varakļānu postenis. ● Varakļānos ugunsdzēsības vajadzībām pašlaik ir uzstādīti 12 ugunsdzēsības hidranti. ● Novadā darbojas ārrindas zemessargi.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
	- Pilsētā un ciemos ir uzstādītas trauksmes sirēnas iedzīvotāju apziņošanai avārijas vai ārkārtējo situāciju gadījumā. - Pilsētā nepieciešams ierīkot video novērošanas sistēmu drošība un kārtības situācijas paaugstināšanai.

7.Attēls. **Kapsētu un baznīcu izvietojums Varakļānu novadā.** Avots: autoru izstrādāts, izmantojot VREP, VARAM datus.

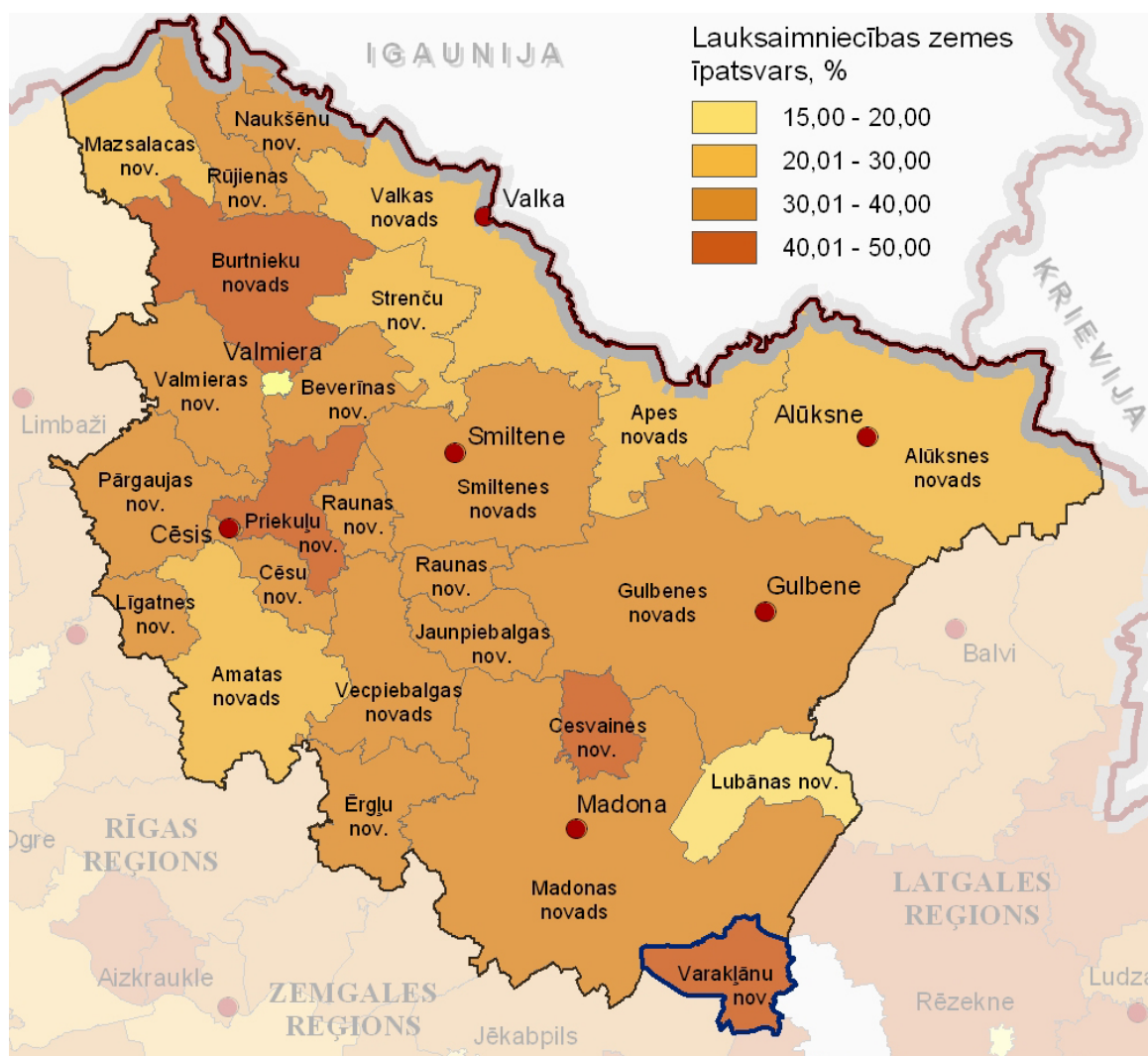
Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Kapsētas	- Novada teritorijā ir 13 kapsētas. - Varakļānu pilsētas centrā atrodas Otrajā pasaules karā kritušo atdusas vieta – brāļu kapi. Pilsētas robežās atrodas arī Ebreju kapi. Šajos kapos apbedījumi vairs nenotiek. - Murmastienes pagastā visizplatītākā ir katoļticība; krucifiksa namiņš atrodas pie Murmastienes skolas un to izmanto lūgšanām maija mēnesī, svētceļnieku sagaidīšanai augustā un bērnu ceremonijām. - Paredzēta Varakļānu kapu paplašināšana. - Paredzēta kapu labiekārtošana, auto stāvlaukumu ierīkošana un kapsētas infrastruktūras esošo objektu atjaunošana.

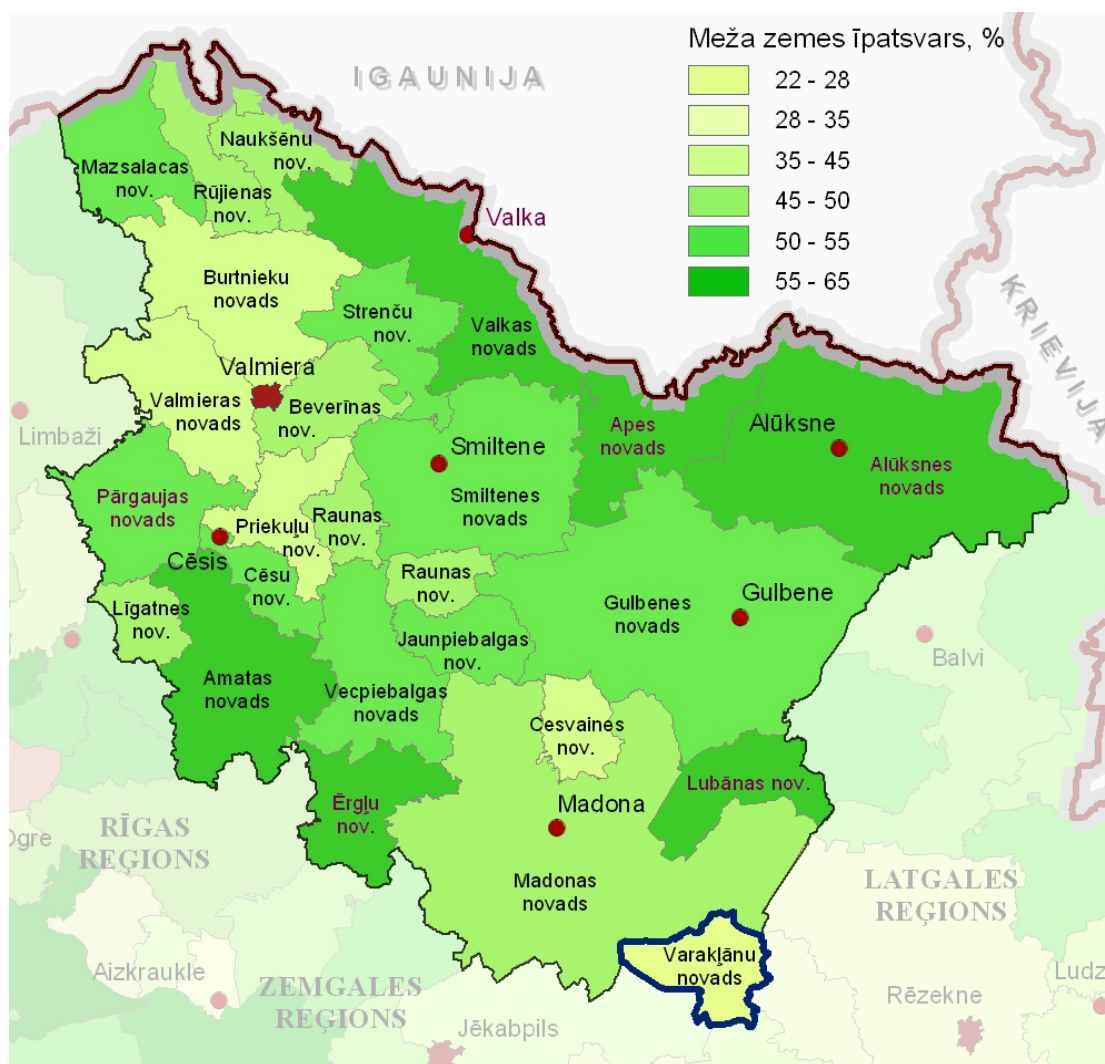
Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Sakaru tīkls	- Varakļānu novadā telekomunikāciju sakaru sistēmu pamatā nodrošina SIA "Lattelecom", SIA "Telīa Latvija", SIA "Latvijas Mobilais Telefons", SIA "TELE2" un SIA "BITE Latvija". - Analogās telefonu līnijas ir pieejamas visā novada teritorijā. Analogos sakarus novada teritorijā nodrošina SIA "Lattelecom". - Iedzīvotāji nodrošināti ar visu valsts radio un televīzijas raidījumu uztveršanu. - Interneta piekļuvei izmantojams platjoslas tīkls ar attiecīgu datu pārraides ātrumu. Piekļuve internetam iespējama, izmantojot arī mobilo sakaru operatoru piedāvātās iespējas. - Varakļānu novadā pieejami publiskie interneta pakalpojumi - Varakļānu pilsētas pašvaldības ēkā, jauniešu centrā, bibliotēkā, vidusskolā, mākslas un mūzikas skolā, Murmastienes pamatskolā, pagasta padomē un bibliotēkā. Varakļānu pagasta teritorijā - Stirnienes pamatskolā, pagasta padomē un bibliotēkā.
Rekreācijas, tūrisma infrastruktūras teritorijas un objekti	- Varakļānu novads atrodas pie Rīgas – Jēkabpils – Rēzekne šosejas un ir ērti sasniedzams. - Galvenie tūrisma objekti Varakļānu novadā ir Sv.Viktora kapela, Romas katoļu baznīca, Varakļānu Evanģēliski luteriskās draudzes baznīca, Varakļānu pils un parks, kā arī aizsargājamie dabas objekti saskaņā ar normatīvajiem aktiem. - Varakļānu muižas ansambļa Varakļānu muižas pilī iekārtots un darbojas Varakļānu Novada muzejs un TIC, kura misija ir popularizēt Varakļānu novada kultūras mantojumu un iepazīstināt ar grāfa M.Borha un citu ievērojamu personību lomu novada vēsturē. - Varakļānu muižas parks ir pirmais oficiāli reģistrētais ainavu parks Latvijā un Varakļānu muižas pils viena no pirmajām klasicisma stila celtnēm Latvijā, pašvaldības īpašumā kopš 2008.gada. - Novads ir interesants ekotūrisma attīstībai, jo te sastopamas plašas, salīdzinoši maz ietekmētas mitrāju platības. - Lielāko daļu Murmastienes pagasta teritorijas aizņem Teiču dabas rezervāts, kas arī ir viens no iecienītākajiem tūristu apskates objektiem, ciktāl to pieļauj normatīvie akti; Siksala ir viena no cietzemes salām, 3-12 m augsts valnis (paugurs), kas veidojies aizaugot ezeriem un attīstoties purviem, kļūstot par savdabīgu purvu ieskaustu cietzemes salīnu – apmeklējama pieejama tikai Teiču rezervāta gidu pavadībā. Teiču purvā izveidota izziņas taka un ir vairāki skatu torņi. - Dabas vērošanas tūrisma ir liels potenciāls (īpaši rudens periodā – zosu un dzērviu koncentrāciju veidošanās gaitā). - Murmastienes pagastā ir pieejamas arī naktsmītnes. - pilsētas nomalē ierīkota plaši, mākslinieciskā ziņā interesanti katoļu, pareizticīgo un luterāņu kapi un pēc Anša Bērziņa projekta veidoti kapu vārti, kapliča un atbrīvošanās cīņu pieminekļa ansamblis luterāņu kapu daļā. - Latvijas modernās arhitektūras vēsturei īpaši nozīmīgs ir luterāņu kapu ieejas vārtu un P.Mucenieka dzimtas kapličas veidojums. - Luterāņu kapos atrodami vairāki tēlnieciski interesanti pieminekļi. - Novada kultūrvēsturiskiem objektiem apzināma plašāka to vērtība, restaurējami un nodrošināta to saudzīga izmantošana tūrismā.
Lauksaimniecība	- Novadā uz platību maksājumiem vidēji ik gadu piesakās 400 zemes īpašnieki. Lauksaimniecības nozarē darbojas 75 zemnieka saimniecības, 12 no tām ir SIA. - Novadā ir 38 bioloģiskās saimniecības.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
	- Galvenās nozares piena lopkopība, graudkopība, gaļas liellopu audzēšana, biškopība. Ar aītkopību nodarbojas 2 saimniecības, ar cietes kartupeļu audzēšanu 3 s-bas, ar krūmmelleņu audzēšanu 2 gab., ar dārzeņu audzēšanu 1 s-ba, gliemežu audz. 2 saimniecības, slieku audz. 1 saimniecība, akvakultūras 1 saimniecība. Novadā graudaugu platības aizņem 3500 ha; - Liellopu skaits Murmastienes pagastā sasniedz gandrīz divus tūkstošus Varakļānu pagastā gandrīz tūkstotis, no tiem aptuveni puse ir slaucamās govīs. - Atbalstāma biškopības attīstība zemnieku saimniecībās. - Gandrīz visiem Varakļānu pilsētas un tās apkārtnes iedzīvotājiem ir mazdārziņi, gan tiem, kuri dzīvo daudzdzīvokļu mājās, gan tiem, kuri dzīvo personīgajās mājās.

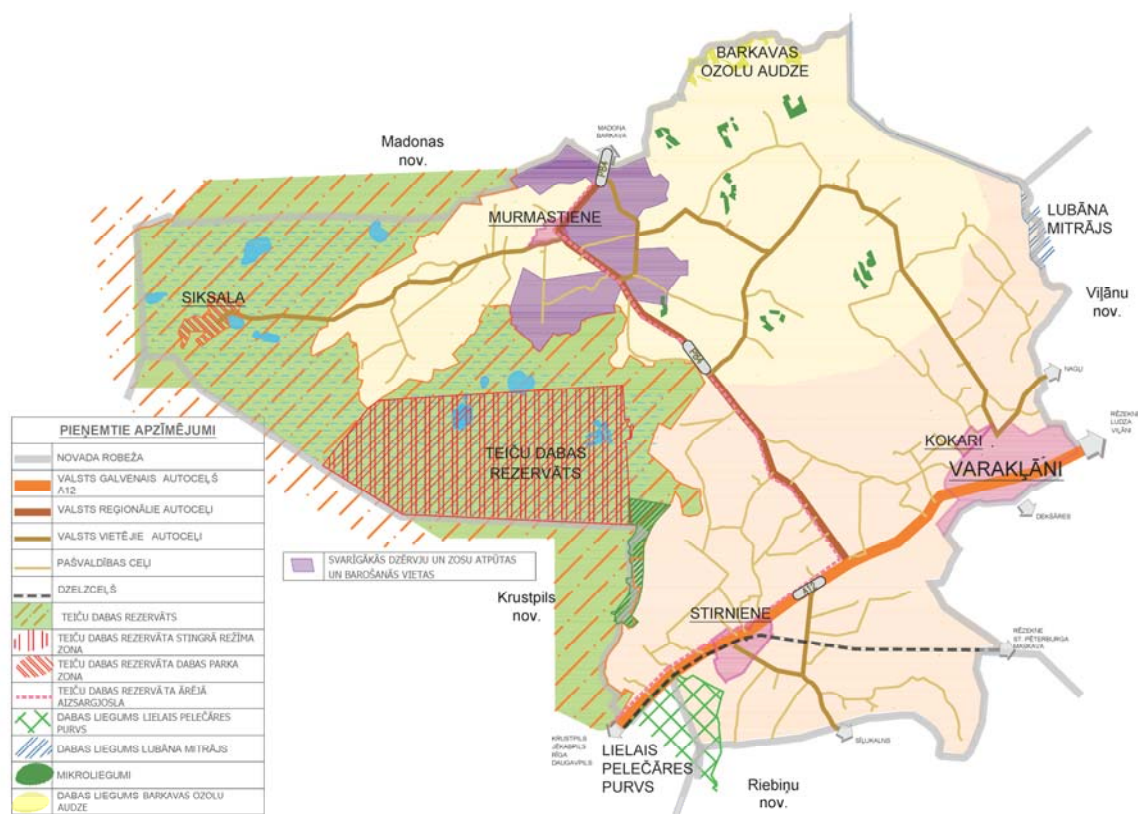

8.Attēls. Lauksaimniecības zemes īpatsvars % Vidzemes reģiona pašvaldībās. Avots: autoru izstrādāts, izmantojot VREP, VARAM dati

9.Attēls. Meža zemes īpatsvars % Vidzemes reģiona pašvaldībās. Avots: autoru izstrādāts, izmantojot VREP, VARAM dati

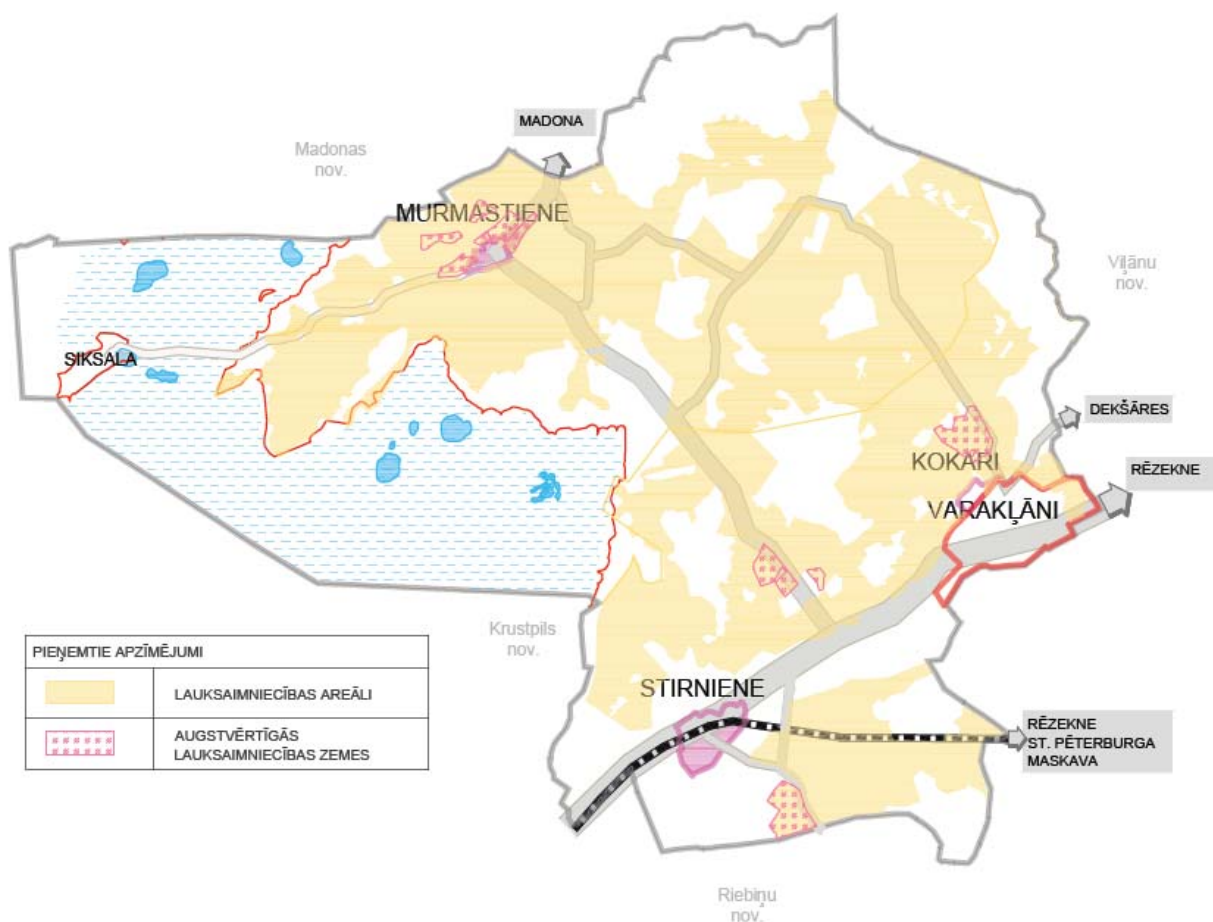
Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Meži	- Varakļānu novadā meži aizņem 22% no pašvaldības kopējās teritorijas, gandrīz tikpat (21%) purvi. - Varakļānu pilsētā meži aizņem 58 ha, kas ir 11% no visas pilsētas platības. Pilsētu ieskauj galvenokārt skujkoku meži. Saskaņā ar VMD informāciju, lai samazinātu pilsētas negatīvo ietekmi uz vidi, ap Varakļānu pilsētu ir noteikta meža aizsargjosla. - Valsts mežu apsaimniekošanas funkcijas novada teritorijā īsteno A/S „Latvijas Valsts meži” Ziemeļlatgales mežsaimniecība. - Varakļānu novadā meža apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli veic Valsts meža dienesta Centrālvidzemes virsmežniecība. - Atbalstāma mazvērtīgās lauksaimniecības zemes apmežošana.

10.Attēls. **Dabas aizsardzības teritorijas.** Avots: autoru izstrādāts.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi	Varakļānu novada teritorijā atrodas 4 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) un Eiropas nozīmes dabas teritorija (Natura 2000): ✗ Dabas rezervāts „Teiču dabas rezervāts” (Murmastienes un Varakļānu pagasti); ✗ Dabas liegums „Lielais Pelečāres purvs” (Varakļānu pagasts); ✗ Dabas liegums „Barkavas ozolu audze” (Murmastienes pagasts); ✗ Dabas liegums „Lubāna mitrājs” (Varakļānu novada Varakļānu pagasts); ✗ Varakļānu novada Murmastienes pagasta teritorijā izveidoti 8, bet Varakļānu pagastā 1 mikroliegums²⁵.

²⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes dati

11.Attēls. Lauksaimniecības zemju izvietojums Varakļānu novadā. Avots: autoru izstrādāts.

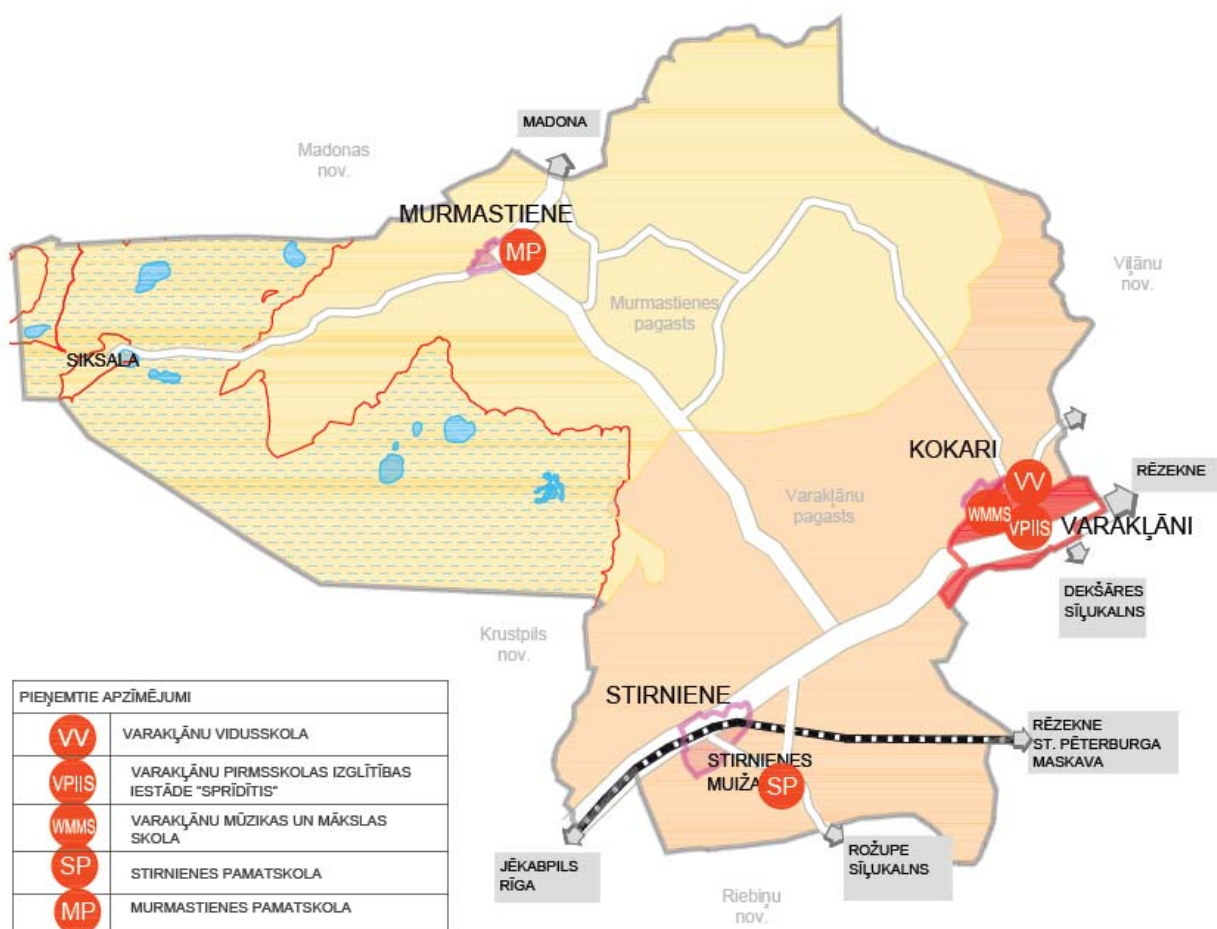
Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Augstvērtīgas lauksaimniecības zemju teritorijas, meliorētās lauksaimniecības zemes	- Augšņu īpašības ir nozīmīgs faktors, kas nosaka zemes lietojuma veidu atšķirības noteiktā teritorijā. Varakļānu novads atrodas Austrumlatvijas līdzenuma augšņu rajona Lubāna un Jersikas līdzenuma apakšrajonos²⁶. Augšņu cilmiežus galvenokārt veido māla, morēnas mālsmilts un smilšmāla nogulumu, reljefa pazeminājumos un pārmitrās teritorijās – kūdra. Teritorijas ar apgrūtinātiem noteces apstākļiem dominē velēnu glejzemes, velēnpodzolētās glejzemes un purvu augsnes, bet vietās ar labākiem drenāžas apstākļiem sastopamas velēnu podzolaugsnes²⁷. - Saglabāt vērtīgas lauksaimniecībā izmantojamās zemes saskaņā ar VZD augšņu kartēšanas materiāliem 45-50 un virs 50 ballēm, lai saglabātu lauksaimnieciskās ražošanas resursus, kuras nedrīkst apmēžot; - Atbalstīt esošo meliorācijas sistēmu rekonstrukciju un uzturēšanu.

²⁶ Avots: Āva, R. (1994) Augšņu rajonēšana. Enciklopēdija „Latvijas daba” 1. sēj. Rīga: „Latvijas enciklopēdija, 255 lpp.

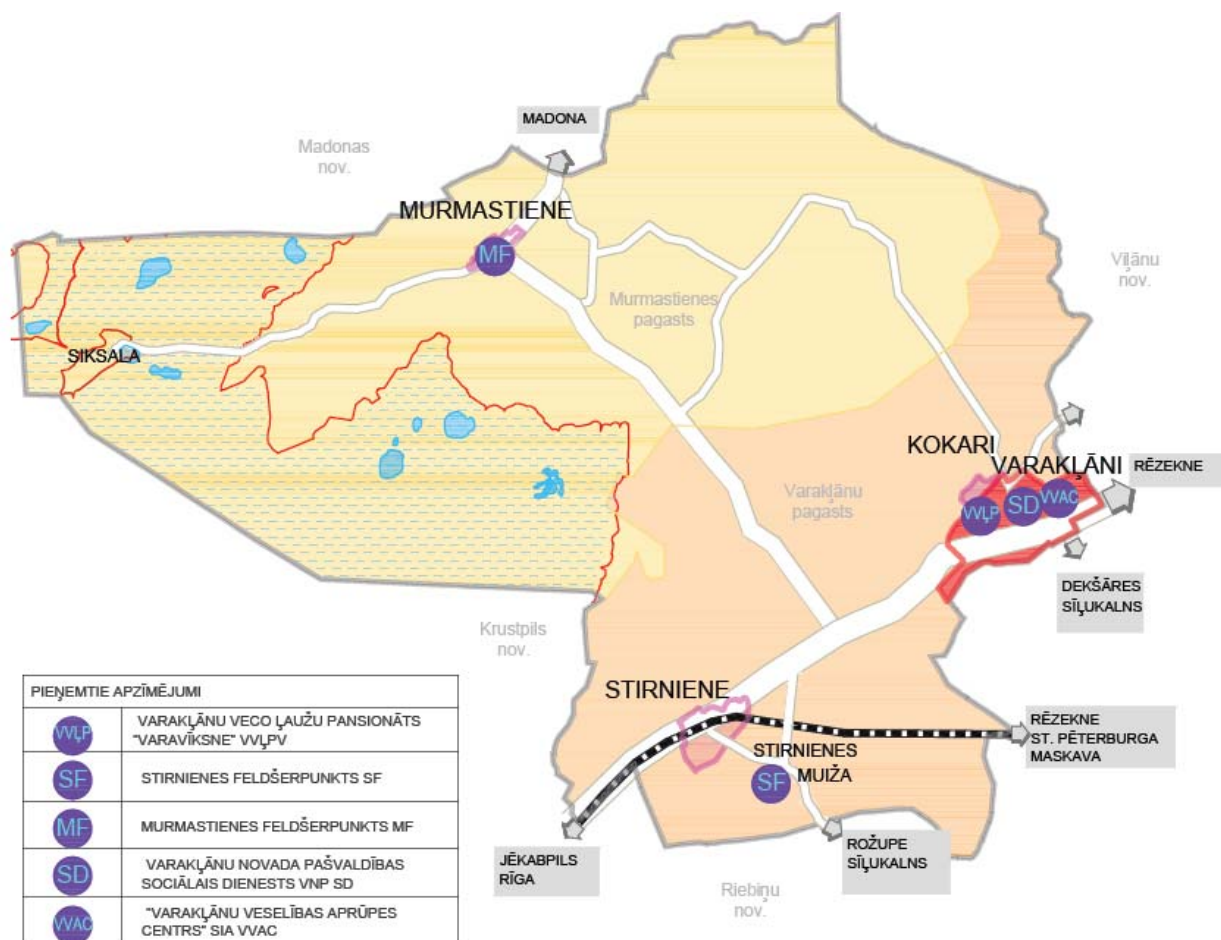
²⁷ Avots: Nikodemus, O., Krūmiņš, R., Zvaigzne, E. (1998) Augšņu karte. Enciklopēdija „Latvijas daba” 6. sēj. Rīga: „Latvijas enciklopēdija, 598 lpp.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Izglītība	- Varakļānu novada pašvaldībā darbojas sekojošas izglītības iestādes: ✗ viena pirmskolas izglītības iestāde (PII) – Varakļānu pilsētas PII “Sprīdītis”, kura nodrošina arī 5 – 6 gadīgo bērnu apmācību; ✗ divas pamatskolas – Murmastienē un Stirnienē, kuras nodrošina arī pagastu 5 – 6 - gadīgo bērnu apmācību. Stirnienes pamatskolai ir internāts, atrodas Stirnienes muižā; ✗ viena vidusskola – Varakļānos; ✗ mākslas un mūzikas skola – Varakļānos. - Varakļānu vidusskolā realizēja četras mācību programmas: ✗ pamatzglītības programmu; ✗ vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programmu; ✗ vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmu; ✗ speciālās pamatzglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

12.Attēls. Varakļānu novada izglītības iestāžu izvietojums. Avots: autoru izstrādāts.

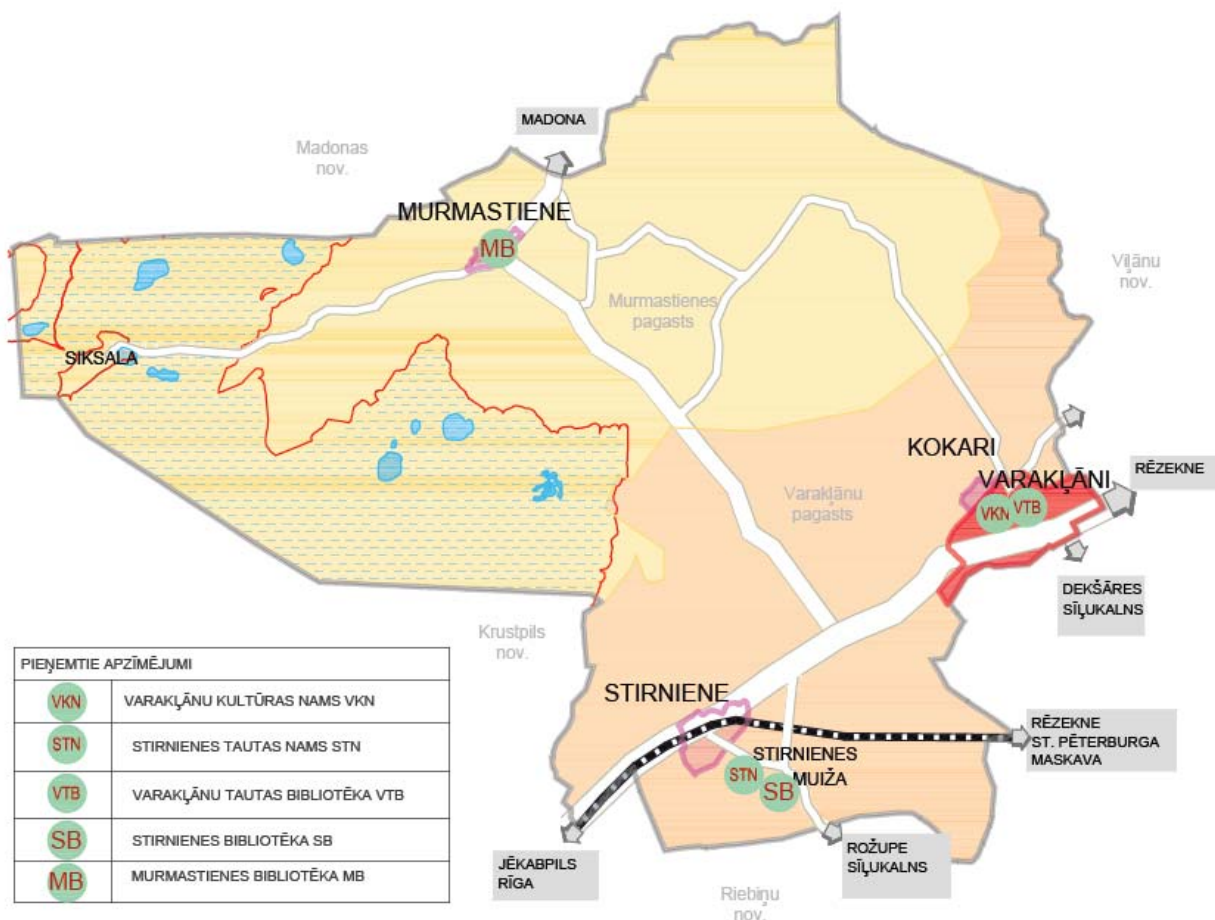

13.Attēls. **Varakļānu novada medicīnas un sociālās aprūpes iestāžu izvietojums.** Avots: autoru izstrādāts

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Sociālā infrastruktūra	- Varakļānu pilsētā darbojas SIA „Varakļānu veselības aprūpes centrs”, kas kopš 2011.gada sniedz īslaicīgo sociālo aprūpi. Pakalpojumu izmanto vecāka gadagājuma cilvēki, kuriem nav medicīnisku indikāciju, lai atrastos ārstniecības iestādē, bet kuri slimības vai citu iemeslu pēc nevar patstāvīgi sevi aprūpēt. - Varakļānu novada pašvaldībai ir savs veco ļaužu pensionāts „Varavīksne”. 2011.gadā Varakļānu novada pašvaldībā, piesaistot ESF finansējumu, darbu uzsāka Varakļānu novada sociālā dienesta struktūrvienība Alternatīvās aprūpes centrs.
Ārstniecība	- Varakļānu pilsētā darbojas SIA „Varakļānu veselības aprūpes centrs”, kas ir ambulatora ārstniecības iestāde. Stirnienē un Murmastienē darbojas feldšerpunkti. - Varakļānu veselības aprūpes centra telpās ir izvietotas ģimenes ārstu prakses, lai nodrošinātu primārās veselības aprūpes pakalpojumu ērtu un kvalitatīvu sniegšanu. - Novadā pieejamas sekojošas ambulatorās programmas: izmeklējumi un terapija; ultrasonogrāfiskie izmeklējumi, rentgendiagnostikā, laboratoriskie izmeklējumi; dienas stacionārā sniegtie pakalpojumi (ar iespēju izmantot nakts viesnīcas pakalpojumus), fizikālās medicīnas pakalpojumi; speciālistu pakalpojumi: traumatologs – ortopēds un ginekologs, dzemdību speciālists. - Novadā darbojas zobārstniecības kabinets, kurā strādā zobārsts un zobu higiēnists.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Neatliekamā medicīniskā palīdzība	- Varakļānu veselības aprūpes centrā izvietota viena Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde (dienas laikā no 8.00 līdz 22.00). NMP brigādes darbība nav pakļauta Varakļānu veselības aprūpes centram, bet gan valsts apvienotajam. - Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam Centra telpās ir izvietotas ģimenes ārstu prakses, lai nodrošinātu primārās veselības aprūpes pakalpojumu ērtu un kvalitatīvu sniegšanu.
Sociālais dienests	- Varakļānu novadā tika izveidots Varakļānu novada Sociālais dienests. Dienestā strādā četri speciālisti. - Varakļānu novadā darbojas Bāriņtiesa trīs locekļu sastāvā. Bāriņtiesa pieņem apmeklētājus Varakļānu novada pašvaldībā, Murmastienes pagastā.
Sports	- Sporta pasākumu norisei vispiemērotākā ir Varakļānu vidusskolas jaunā sporta zāle. 2011.gadā rekonstruēts vidusskolas stadions un bērnu rotaļu laukums. - Plaši apmeklētas un nu jau par tradīciju ir kļuvušas „Murmastienes pagasta Sporta spēles, uz kurām sabrauc ne tikai kaimiņu pagasta sportistu komandas, bet arī blakus novadu komandas.
Iedzīvotāju informēšana	- Lai nodrošinātu iespējami lielāku iedzīvotāju informēšanu par pašvaldības aktualitātēm un iesaistītu iedzīvotājus pašvaldības lēmumu pieņemšanā, domes lēmumi pieejami pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv. - Komunikācija ar sabiedrību par aktivitātēm novadā notiek ar izdevuma „Varakļonīts” starpniecību, tajā regulāri iedzīvotājus informē par pašvaldības aktualitātēm, arī iedzīvotājiem iespēja izteikt publiski savu viedokli. - Informācija par pašvaldību regulāri tika sniegta arī Madonas reģiona laikrakstā “Stars”. - Turpmāk nepieciešams pašvaldības interneta vietni paplašināt ar informāciju tūristiem, t.sk. piedāvājot to arī svešvalodās.
Kultūra	- Novada teritorijā darbojas vairākas kultūras iestādes, kas atrodas atsevišķās ēkās vai koncentrētas vienā ēkā: Varakļānu pilsētā: ✗ Varakļānu kultūras nams; ✗ Varakļānu pilsētas tautas bibliotēka; ✗ Varakļānu Novada muzejs. Varakļānu pagastā: ✗ Stirnienes tautas nams; ✗ Stirnienes bibliotēka; Murmastienes pagastā: ✗ Murmastienes bibliotēka, ✗ Murmastienes pagasta pārvaldes ēkas pasākumu zāle; - Varakļānos ir brīvdabas estrāde, kurā vasaras periodā notiek kultūras pasākumi. - Varakļānu Novada muzejs atrodas Varakļānu muižas ansambļa pilī un ir akreditēts līdz 2014.gada 18.maijam. - Turpmāk nepieciešams īstenot darbības, kas saistītas ar kultūras iestāžu infrastruktūras uzturēšanu un rekonstrukciju, muzeja krājumu paplašināšanu, kā arī tūristiem paredzētās informācijas nodrošināšanu.

14.Attēls. **Varakļānu novada kultūras iestāžu izvietojums.** Avots: autoru izstrādāts.

Joma	Pašreizējās situācijas raksturojums un tendences
Sadzīves atkritumu apsaimniekošana	- sadzīves atkritumu savākšanu pašvaldības teritorijā organizē Varakļānu pilsētas SIA „Dzīvokļu komunālais uzņēmums”. - Varakļānu novada administratīvajā teritorijā radītie sadzīves atkritumi nogādājami tikai Vidusdaugavas reģionālajā sadzīves atkritumu poligonā „Dzīļā vāda”.
Riska teritorijas un objekti	- Pašvaldības teritorijā nav rūpnieciska rakstura vai cita veida ražošanas objektu ar būtisku negatīvu ietekmi uz vides kvalitāti. - Pēc Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem, novada teritorijā ir vairākas potenciāli piesārņotās vietas: atkritumu izgāztuve "Vorza", bijusī naftas bāze Silagals, bijusī naftas bāze Vecumniekos, u.c., bet bijusī sovhoza degvielas uzpildes stacija Murmastienes pagastā ir uzskatāma par vietu, kas nav potenciāli piesārņota. - Ārkārtas situācijas pagastā var radīt arī ugunsgrēki ēkās, kurās uzturas daudzi cilvēki (potenciāli bīstamākās vietas – publiskie objekti un dzelzceļš, valsts galvenais autoceļš A12, kūdras iegulas). - Nepieciešams veikt novada teritorijā esošo dīķu labiekārtošanu. - Nepieciešams nodrošināt publisko ēku ekspluatācijas drošību atbilstoši normatīviem.

3. SVID ANALĪZE

Darba grupās tika veikta teritorijas attīstības stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze un novērtējums, ņemot vērā teritorijas pašreizējo situāciju.

STIPRĀS PUSES	
SOCIĀLĀ VIDE	
Izglītības iespējas novadā	
Labā izglītība, stipras ģimenes	
Labā infrastruktūra, speciālisti	
Sociālo pakalpojumu pieejamība	
Vispārējās izglītības iestādes, mūzikas un mākslas skola, pirmskolas izglītības iestāde	
Mūžizglītības iespējas	
Veselības diagnostikas pamatpakalpojumi, ģimenes ārsti	
Pirmskolas izglītības iestāžu vecāku un pedagogu sadarbība	
EKONOMISKĀ VIDE	
Labs ģeogrāfiskais stāvoklis	
Finanšu piesaiste - projekti	
Eiropas ceļš, uzņēmēji	
Smilts un grants karjeri, kūdra	
Ceļu infrastruktūra	
PĀRVALDE	
Projektu izstrāde un finanšu piesaiste	
Sadarbība un sadraudzība, kultūrvēsturiskais mantojums, finanšu piesaiste	
Sadarbība un sadraudzība	
Mazs novads	
Pašvaldības īpašumi	
Pieejama iedzīvotājiem	
Realizētie ūdenssaimniecības projekti Varakļānos, Murmastienē	
Pārvaldes infrastruktūra un funkcijas	
Labi speciālisti	
DZĪVES UN DABAS VIDE	
Sakopta pilsēta, sakārtota vide, nepiesārņota, ekoloģiska	
Teiču rezervāts un Murmastiene	
Mūžizglītības iespējas, pašdarbības kolektīvi, dažādu prasmju izpaušana	
Apmeklē kvalitatīvus un populārus pasākumus	
Vēsturiskie pieminekļi	
Kultūras un aktīvās atpūtas vietas – rezervāts, muižas, tūrisms	
Veselības aprūpes centrs	
VĀJĀS PUSES	
SOCIĀLĀ VIDE	
Cilvēkresursu - iedzīvotāju skaita samazināšanās, maza dzimstība un liela mirstība	
Salīdzinoši augsts bezdarbs	
Mazs iedzīvotāju skaits darbības vecumā un darbinieku trūkums, maz izglītotu speciālistu	
Vientuļo veco cilvēku skaita palielināšanās, pensionāru īpatsvara palielināšanās	

Nepietiekams valsts finansējums medicīnas aprūpei lauku teritorijās, vāja medicīniskā aprūpe
Grūti piesaistīt speciālistus, jo darbs nav uz pilnu slodzi
Darba spējīgo cilvēku aizbraukšana uz citām valstīm
Nemotivētu jauniešu skaita pieaugums, maz jauniešu
Nav mācību saimniecības skolēniem (lauciņi)
Liels trūcīgo ģimeņu skaits novadā
Pēc ilgstoša bezdarba nespēja iekļauties darba tirgū
EKONOMISKĀ VIDE
Mazs darbavietu skaits
Mazjaudīgs, dārgs internets lauku teritorijās
Pilsētas un lauku infrastruktūras nepietiekama kvalitāte
Kvalitatīvu darba resursu trūkums
Kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcijas nepieciešamība
PĀRVALDE
Objektu nepieejamība iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām
Mazs budžets, nav e-pārvaldes, tālu reģionālie centri
Novada pašvaldības darbiniekiem mazas algas (vienas no mazākajām Latvijā)
Eiropas projektu ietvaros bieži nav paredzēts piedalīties mazajām pašvaldībām
Novadā nav apmācības
Nepietiekams pašvaldības iestāžu budžets
Nav cilvēku, kas labi pārvaldītu svešvalodas
Pirmskolas iestādei nav piesaistīti speciālisti – psihologs, sociālais pedagogs
Vēsturisko ciemu nosaukumu likvidēšana
DZĪVES UN DABAS VIDE
Nepietiekamas sporta un atpūtas aktivitāšu iespējas kā pieaugušiem tā bērniem
Kultūrvēsturiskie objekti nav restaurēti, publisku atpūtas vietu trūkums un sliktais stāvoklis
Tālu reģionālais centru pakalpojumi
Daudzi sabrukuši, neizmantoti objekti (fermas, linu fabrika u.c.)
Pirmskolas bērniem nav baseins vasaras norūdīšanās procesam
Veloceliņu infrastruktūras trūkums pilsētā un līdz Stirnienei
Nepietiekami kvalitatīva ātrās medicīniskās palīdzības sniegšana
Nav publiskās peldvietas
Nav autoosta
Trūkst skaistas vietvārdu norādes un nav vienoti informācijas stendi
Vēlme pēc aktīvas atpūtas, bet iedzīvotāji pasākumus neapmeklē
Ieejas maksa kultūras pasākumos – iemesls, lai neapmeklētu
DRAUDI
SOCIĀLĀ VIDE
Iedzīvotāju skaita samazināšanās
Jauniešu izbraukšana no novada un valsts
Pensijas vecuma palielināšana, mazas pensijas
Pabalstu sistēma degradē cilvēkus
Darbavietu nepietiekamība
Medicīnas aprūpes pakalpojumu izmaksu pieaugums
Nav pietiekoši nodrošināti ātrās palīdzības pakalpojumi
Valsts var pārtraukt finanšu līgumus ar veselības aprūpes centru (valsts politika)
Vientuļo cilvēku skaita palielināšanās

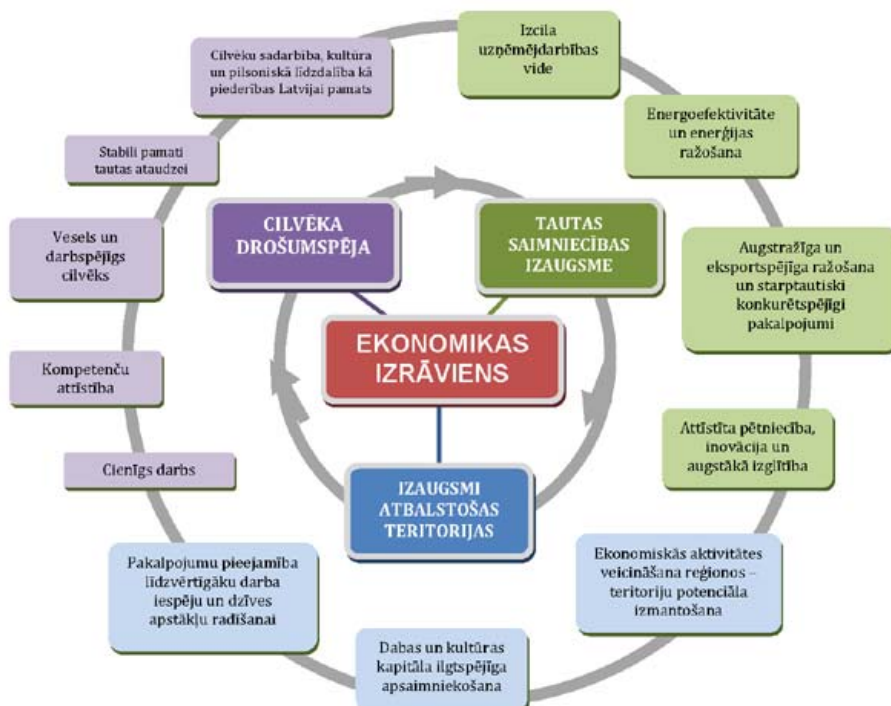
EKONOMISKĀ VIDE
Energoresursu sadārdzināšanās
Lielai daļai darbspējīgo nav intereses mainīt dzīvi
Zudušas cilvēku darba iemaņas
PĀRVALDE
Finansējuma kapacitātes nepietiekamība
Reģionālās reformas, naudas trūkums, valsts likumu maiņa
DZĪVES UN DABAS VIDE
Bojātas meliorācijas sistēmas, applūst parka teritorija un ganību iela
Vētras, ekoloģiskās katastrofas (tuvumā dzelzceļš), plūdi
Imigrantu skaita palielināšanās
Kultūru sajaukums
IESPĒJAS
SOCIĀLĀ VIDE
Veidot ekskluzīvāku sociālo pakalpojumu pansionātu
Maznodrošinātajiem piedāvāt saražot sev pārtiku
Sociālo pakalpojumu paaugstināšana
Veidot aptaujas iedzīvotāju vidū par iedzīvotāju vajadzībām
Sadarbība ar Šveices baltiešu komiteju, citām emigrācijas organizācijām
Izveidot un labiekārtot dzīvošanas iespējas vasarā
EKONOMISKĀ VIDE
Teritorijas un infrastruktūras plānojums
Dzelzceļš un Eiropas lielceļš
Eiropas mēroga muižas ansamblis
Pašvaldības īpašumu nomas iespējas
Labi sakārtotas ēkas, kurām jāpiedomā labs ekonomisks pielietojums
Lauksaimniekiem iespēja nodarbināt bērnus
Publisko peldvietu attīstība
PĀRVALDE
Sadarbības iespējas kultūras un tūrisma jomā
Atbalstīt NVO
Eiropas Savienības līdzekļu piesaiste
Gudri deputāti
Sadarbība starp pašvaldības iestādēm
Veidot aptaujas iedzīvotāju vidū par iedzīvotāju vajadzībām
DZĪVES UN DABAS VIDE
Sadarbības iespējas kultūras un tūrisma jomā
Attīstīt tūrismu
Labs ģeogrāfiskais stāvoklis
Bīskapa B. Sloskāna svētvieta Stirnienē un sadarbība ar Vatikānu
Izveidot atsevišķu sporta pasākumu plānu katram gadam

4. VARAKĻĀNU NOVADA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀŠU SASKAŅOTĪBA AR NACIONĀLA, REĢIONĀLA UN VIETĒJA LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Varakļānu novada attīstības programma 2014.-2020.gadam izstrādāta, ievērojot attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju Latvijā. Hierarhiski augstākais nacionāla līmeņa ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments ir **Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam** (Latvija 2030). Savukārt hierarhiski augstākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments ir **Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam** (NAP 2020). Nacionālais attīstības plāns ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (Latvija 2030) rīcības plāns, kam jākalpo par valsts attīstības ceļa karti.

Latvija 2030 pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris. Saskaņā ar stratēģijas nākotnes telpiskās struktūras redzējumu Varakļānu novads atrodas dabas aizsardzības, ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju koncentrācijas telpā. Novada ziemeļaustrumu mala robežojas ar lauku attīstības telpām, bet teritoriju šķērso nacionālas nozīmes dzelzceļa un autotransporta koridors.

NAP 2020 parāda valsts izaugsmes modeli, tā mērķis ir sekmēt ieguldījumus, lai nodrošinātu ekonomikas pašpietiekamību, produktivitātes pieaugumu un valsts konkurētspēju. Nacionālā attīstības plāna vadmotīvs ir ekonomikas izrāviens, kura īstenošanai izvirzītas trīs prioritātes – tautas saimniecības izaugsme, cilvēka drošumspēja un izaugsmi atbalstošas teritorijas.

15.Attēls. Nacionālā attīstības plāna stratēģiskie rādītāji.

Avots: Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam

Varakļānu novada attīstības programma ir veidota saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Nacionālā attīstības plāna noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

3. TABULA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ATBILSTĪBA NACIONĀLAJAM ATTĪSTĪBAS PLĀNAM

Nacionālā attīstības plāna prioritātes un rīcības virzieni	Atbilstošie Varakļānu novada stratēģiskie uzstādījumi
Prioritāte: Cilvēka drošumspēja cienīgs darbs; stabili pamati tautas ataudzei; kompetenču attīstība; vesels un darbaspējīgs cilvēks; cilvēku sabiedrība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederība Latvijai pamats.	SM 1 Iedzīvotājiem nodrošināta kvalitatīva izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā IP 1 Iedzīvotājiem nodrošinātas profesionālās pilnveides iespējas, kvalitatīva un pieejama vispārējā un profesionālās ievirzes izglītība SM 2 Pašvaldībā nodrošināti līdzvērtīga apjoma un sasniežamības pakalpojumi IP 2 Moderna pārvalde nodrošina kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus
Prioritāte: Tautas saimniecības izaugsme Augstāzīģa un eksportspējīga ražošanas un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi; Izcila uzņēmējdarbības vide; Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība; Energoefektivitāte un enerģijas ražošana.	SM 3 Nodarbinātības pieaugums novada ekonomiskā profila nozarēs IP 3 Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības politika un tehniskā infrastruktūra SM 4 Nodrošināta droša un videi draudzīga dzīves vide, ģimeniska tradicionāla kultūrvidē dabas vērtību ielokā IP 4 Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina pieejamus un vidi saudzējošus pakalpojumus
Prioritāte: Izaugsmi atbalstošas teritorijas Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana; Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgāku darba iespēju un dzīves apstākļu radīšanai; Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana.	SM 1 Iedzīvotājiem nodrošināta kvalitatīva izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā IP 1 Iedzīvotājiem nodrošinātas profesionālās pilnveides iespējas, kvalitatīva un pieejama vispārējā un profesionālās ievirzes izglītība SM 2 Pašvaldībā nodrošināti līdzvērtīga apjoma un sasniežamības pakalpojumi IP 2 Moderna pārvalde nodrošina kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus SM 3 Nodarbinātības pieaugums novada ekonomiskā profila nozarēs IP 3 Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības politika un tehniskā infrastruktūra SM 4 Nodrošināta droša un videi draudzīga dzīves vide, ģimeniska tradicionāla kultūrvidē dabas vērtību ielokā IP 4 Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina pieejamus un vidi saudzējošus pakalpojumus

Varakļānu novada stratēģiskie mērķi atbilst arī **Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā** definētajai attīstības vīzijai, stratēģiskajām prioritātēm un pasākumiem to

Istenošanai. Spēkā esošā reģiona attīstības programma izstrādāta līdz 2013.gadam un tai ir noteiktas 4 stratēģiskās prioritātes:

- ✗ infrastruktūras un pakalpojumu attīstība;
- ✗ ekonomiskā attīstība, konkurētspējas palielināšana un virzība uz zināšanu ietilpīgu ekonomiku;
- ✗ cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības paaugstināšana;
- ✗ lauku attīstība.

Vidzemes reģiona stratēģiskās prioritātes tika noteiktas, ievērojot reģiona vajadzības un līdzsvaru starp resursus radošajām un resursus patērējošajām nozarēm. Plānošanas reģiona attīstības programmā noteikts, ka Vidzeme ir dinamisks, konkurētspējīgs Eiropas Savienības reģions ar daudzveidīgu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu un attīstības potenciālu. Reģiona iedzīvotājiem ir pieejami visi nepieciešamie resursi kvalitatīvas dzīves darbības nodrošināšanai un viņi rod savai kvalifikācijai un personīgās izaugsmes interesēm atbilstošas darba un izglītības iespējas. Varakļānu novada stratēģisko mērķu (SM), ilgtermiņa (IP) un vidēja termiņa (VTP) prioritāšu, kā arī rīcības virzienu (RV) atšifrējumus *skat. attīstības programmas 5.4.apakšnodaļā.*

4.TABULA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ATBILSTĪBA VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAI

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā noteiktie pasākumi	Atbilstošie Varakļānu novada stratēģiskie uzstādījumi
1. Transporta infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.1.RV
2. Vides infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.2.RV, 2.3.RV
3. Izglītības infrastruktūra	SM 1, IP 1, 1 VTP 1, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV
4. Enerģētikas infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.4.RV
5. Veselības aprūpes infrastruktūra	SM 1, IP 1, 1 VTP 4, 4.1.RV, 4.2.RV, 4.3.RV, 4.4.RV SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.5.RV
6. Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.5.RV
7. Kultūras infrastruktūra	SM 1, IP 1, 1 VTP 1, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV SM 1, IP 1, 1 VTP 3, 3.1.RV, 3.2.RV, 3.3.RV
8. Sporta infrastruktūra	SM 1, IP 1, 1 VTP 1, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV
9. Sakaru infrastruktūra	SM 4, IP 4
10. Kultūrvides saglabāšanai un atjaunošanai nepieciešamā infrastruktūra	SM 1, IP 1, 1 VTP 1, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV
11. Bioloģiskās, ainavu daudzveidības un teritoriju saglabāšanai un atjaunošanai nepieciešamā infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.6.RV
12. Dzīvojamā fonda / mājokļu infrastruktūra	SM 4, IP 4, 4 VTP 2, 2.6.RV
13. Uzņēmējdarbības attīstības veicināšana: jaunu uzņēmumu veidošana, esošo konkurētspējas paaugstināšana, komercdarbībā izmantojamo teritoriju attīstība	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.1.RV, 1.2.RV, 1.3.RV, 1.4.RV, 1.5.RV, 3 VTP 2, 2.1.RV
14. Zinātniskās infrastruktūras modernizācija	nav saistošs

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā noteiktie pasākumi	Atbilstošie Varakļānu novada stratēģiskie uzstādījumi
15. Zināšanu ietilpīgas, inovatīvas ekonomiskās aktivitātes paaugstināšana	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.1.RV, 1.2.RV, 1.3.RV, 1.4.RV
16. Izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana	SM 1, IP 1, 1 VTP 1, 1.1.RV, 1.2.RV, 1.3.RV, 1.4.RV, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV, 1.8.RV
17. Mūžizglītības attīstība	SM 1, IP 1, 1 VTP 2, 2.1.RV
18. Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.1.RV, 1.2.RV, 1.4.RV, 1.5.RV SM 3, IP 3, 3 VTP 2, 2.1.RV
19. Darba tirgus izpēte un darba tirgus vajadzībām atbilstošu apmācību nodrošināšana	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.1.RV SM 1, IP 1, 1 VTP 2, 2.1.RV
20. Iedzīvotāju sociālās iekļaušanās veicināšana	SM 2, IP 2, 2 VTP 2, 2.1.RV, 2.2.RV, 2.3.RV, 2.4.RV
21. Administratīvās kapacitātes stiprināšana	SM 2, IP 2, 2 VTP 1, 1.1.RV, 1.2.RV, 1.3.RV, 1.4.RV, 1.5.RV, 1.6.RV, 1.7.RV
22. Netradicionālās lauksaimniecības attīstība	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.4.RV
23. Lauksaimniecības attīstība	SM 3, IP 3, 3 VTP 1, 1.4.RV
24. Vietējo kopienu iniciatīvu attīstība	SM 2, IP 2, 2 VTP 3, 3.1.RV SM 4, IP 4, 4 VTP 3, 3.1.RV, 3.2.RV
25. Ar lauksaimniecisko darbību saistītu pētniecisko un atbalsta institūciju attīstība	nav saistošs

Varakļānu novads atrodas trīs reģionu krustpunktā – Vidzemes, Zemgales un Latgales, tāpēc tā attīstība ir saistāma ar kaimiņu reģionu attīstību. Saskaņā ar Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem Varakļānu novadu skar kopējo interešu telpas – īpaši aizsargājamo dabas kompleksu teritorijas, starptautiskas un reģionālas nozīmes autoceļi un starptautiskas nozīmes dzelzceļš, ainaviskais ceļš no Preiļiem. Ar Zemgales reģionu Varakļānu novadam kopīga sadarbība ir Vidusdaugavas atkritumu saimniecības attīstībā. Zemgales reģions paredz pilnveidot horizontālās un vertikālās saites starp dažādu līmeņu Zemgales attīstības centriem un Vidzemes un Latgales reģioniem.

Varakļānu novads robežojas ar Madonas, Krustpils, Riebiņu un Viļānu novadu. Varakļānu novada attīstības programmā noteiktie stratēģiskie mērķi un prioritātes nav pretrunā ar kaimiņu novadu attīstības uzstādījumiem. Kaimiņu pašvaldību izstrādātajās attīstības programmās atzīmētas vairākas jomas sadarbībai ar Varakļānu novadu. Galvenokārt sadarbība starp pašvaldībām tiek plānota dabas aizsardzības, dabas un sakrālā tūrisma, kā arī transporta infrastruktūras uzturēšanā un attīstībā. Nozīmīgas sadarbības jomas, kas analizētas plānošanas dokumentos, ir veselības aprūpes un izglītības pakalpojumu nodrošināšanā reģionā dzīvojošajiem, kā arī kopīgi sporta un kultūras pasākumi. Tūrisma un transporta infrastruktūras kopīga attīstība iespējama, sadarbojoties velotransporta infrastruktūras izveidē. Sadarbība paplašināma arī meliorācijas sistēmu uzturēšanā un ūdensobjektu apsaimniekošanā. Tāpat aktuāls savstarpējās sadarbības jautājums ir kopīga Eiropas struktūrfondu projektu izstrāde.

5. STRATĒGISKĀ DAĻA

5.1. VĪZIJA

Varakļānu novada vīzijas formulējums balstīts uz īpašām teritorijas iezīmēm un izvēlētās attīstības stratēģijas mērķiem un prioritātēm, kas noteiktas darba grupās izstrādes gaitā saskaņā ar Varakļānu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam.

- Novada ģeogrāfiskais izvietojums – novads trīs reģionu – Vidzemes, Latgales un Zemgales krustpunktā.
- Varakļānu novada bagātība ir auglīga lauksaimniecības zeme, ko apstrādā stipras zemnieku ģimenes.
- Pietiekošus ienākumus atpūtai un kvalitatīvai dzīvei sniedz dabas bagātību un lauksaimniecības produkcijas izmantošana rūpniecībā.
- Dabas bagātības un saglabāta kultūrvēsture savā daudzveidībā priecē novada viesus.
- Baltā kolonnu pilsēta Varakļāni ir novada aktivitāšu centrs.
- Latgaliskā mentalitāte nodrošina aktīvu līdzdalību pašvaldības attīstības procesos.

Plašāku vīzijas un misijas izklāstu *skat. Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam 3.6.apakšnodaļu 37.lpp.*

5.2. NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES

Ikvienas pašvaldības pienākumi un autonomās funkcijas ir noteiktas likumā „Par pašvaldībām”. Ilgtermiņa mērķi un prioritātes noteiktas, lai pašvaldība varētu īstenot savus pienākumus.

Lai sasniegtu vīziju, noteikti Varakļānu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam noteikti 4 stratēģiskie mērķi, kuri balstīti uz 4 virzieniem: cilvēkresursu pilnveidošanās, kvalitatīva dzīves telpa, kvalitatīva pārvalde un uzņēmējdarbības izaugsme, *skat. Varakļānu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam 3.7.apakšnodaļu 38.lpp.*

5.3. VIDĒJĀ TERMIŅĀ ATTĪSTĪBAS VIRZIENI

Vidējā termiņā nākošajam 7 gadu periodam Varakļānu novadā noteikti divi galvenie attīstības virzieni:

I
Palielināt Varakļānu pilsētas pakalpojumu nodrošinājumu un pieejamību, veicināt tūrisma, mobilitātes un pakalpojumu infrastruktūras pieejamību pagastos.

Varakļānu pilsētai turpmākos 7 gados jāklūst par Varakļānu novada teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju pakalpojuma centru ar ērtu sasniedzamību no Murmastienes un Stirnienes ciema, kā arī ērti savienotai ar citiem vēsturiski un funkcionāli saistītiem apdzīvojuma centriem (ciemiem) kaimiņu novados.

No Murmastienes un Varakļānu pagastiem Varakļānu pilsēta jāsasniedz pa labas kvalitātes ceļiem. Nākošo 7 gadu periodā jāveic uzlabojumi pašvaldības ceļu tīklā.

Varakļānu novadā nepieciešams uzlabot velosatiksmes infrastruktūru, veicinot iedzīvotāju mobilitāti, pakalpojumu pieejamību, ceļu satiksmes drošības uzlabošanu un tūrisma infrastruktūras attīstību. Jāattīsta velosipēdu noma TIC.

Ārējo sasniegšanu nodrošina starptautiskas nozīmes dzelzceļa un auto transporta koridors: Rīga – Rēzekne ar iespējām nokļūšanai Sanktpēterburgā un Maskavā.

Varakļānu pilsētā nepieciešams uzlabot pilsētas ārtelpu, sakārtot un optimizēt pakalpojumu sniegšanas objektus un inženierinfrastruktūru. Novadā attīstāma tūrisma infrastruktūra un uzlabojuma kultūrvēsturisko objektu pieejamība. Nepieciešams izveidot stāvlaukumus un apkalpes infrastruktūru, rekonstruēt un labiekārtot novada kultūrvēsturiskos objektus, veicinot valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu stāvokļa uzlabošanu.

II

Atbilstoši ekonomiskajam profilam attīstīt mūžizglītības iespējas novada teritorijā un nodrošināt veselības veicināšanas pasākumus.

Līdzsvarotai novada attīstībai nepieciešams nodrošināt pakalpojumus visā novada teritorijā pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem. Jāattīsta kompleksais pakalpojumu grozs novada nozīmes centros – Murmastienē un Stirnienē, nodrošinot minimālos pašvaldības pakalpojumus: pārvaldes, bibliotēku ar interneta pieejas punktu, feldšerpunktu un publisko pasākumu telpas, kas izmantojamas gan apmācību, gan kultūras pasākumu rīkošanai, kā arī aktīvai atpūtai.

Racionāli izmantot esošos resursus – teritoriju un cilvēkresursus. Pakalpojumu centros papildus minimālajam grozam jābūt pieejamiem vairākiem speciāliem pakalpojumiem: tūrisma, izglītības, sporta un sociāliem pakalpojumiem.

Izmantot Nevalstisko organizāciju potenciālu daudzveidīgu norišu īstenošanai.

Nodrošināt novada iedzīvotājiem vispārējo vidējo izglītību, profesionālās ievirzes izglītību, jaunu profesionālo iemaņu apgūšanu un radošas personības attīstības iespējas mūža garumā. Varakļānu novada iedzīvotāji ir lepni par savu novadu, kuram ir bagāta kultūrvēsture, kas tiek uzkrāta Varakļānu novada muzejā.

Varakļānu novadā katra iedzīvotāja veselība ir vērtība, neatkarīgi no viņa vecuma, dzimuma un dzīves vietas novada teritorijā. Nepieciešams attīstīt veselību veicinošus pasākumus, veselības aprūpi, atpūtas un sportošanas iespējas.

Katram iedzīvotājam ir nepieciešama informācija par veselīgu dzīvesveidu, slimību profilaksi un iespējām uzlabot veselību. Iedzīvotājiem jābūt pieejamiem pašvaldības piedāvātiem veselību veicinošiem pasākumiem maksimāli tuvu viņu dzīves vietai. Nepieciešams nodrošināt brīvi pieejamu informāciju par veselīgu dzīvesveidu un veidot atbalstošu vidi, kas padarītu Varakļānu novada iedzīvotāju izvēli vieglāku, par labu veselīgam dzīvesveidam. Iedzīvotāji var apvienoties un veidot pašpalīdzības grupas vai apvienoties sabiedriskās organizācijās – biedrībās un pretendēt uz pašvaldības finansējumu šo programmu īstenošanai. Varakļānu novadā ar pašvaldības iestāžu līdzdalību un iedzīvotāju iesaistīšanos un atbalstu notiks dažādi veselību veicinoši pasākumi.

Varakļānu novadā ir pašvaldības veselības un sociālās aprūpes iestādes, kas sniedz iedzīvotājiem nepieciešamos veselības un sociālās aprūpes pakalpojumus valsts un pašvaldības programmu ietvaros.

5.4. ILGTERMIŅA STRATĒGISKO MĒRĶU (SM) UN PRIORITĀŠU (IP) SADALĪJUMS PA VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTĒM (VTP) UN RĪCĪBAS VIRZIENIEM (RV)

1. stratēģiskais mērķis SM 1

Iedzīvotājiem nodrošināta kvalitatīva izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā

1. ilgtermiņa prioritāte IP 1

Iedzīvotājiem nodrošinātas profesionālās pilnveides iespējas, kvalitatīva un pieejama vispārējā un profesionālās ievirzes izglītība

1 VTP 1 Optimāls kvalitatīvu izglītības, kultūras un sporta pakalpojumu piedāvājums.

- 1.1.RV Izglītības, kultūras un sporta pakalpojumu pilnveidošana;
- 1.2.RV Nodrošinājums ar augstas kvalifikācijas speciālistiem un personālu;
- 1.3.RV Izglītības, kultūras un sporta informācijas sistēmas izveidošana;
- 1.4.RV Sadarbība ar citām izglītības, kultūras un sporta institūcijām;
- 1.5.RV Izglītības, kultūras un sporta iestāžu rekonstrukcija un renovācija, inženiertehniskā stāvokļa uzlabošana;
- 1.6.RV Izglītības, kultūras un sporta objektu pieejamības nodrošināšana un programmu realizācija augstā kvalitātē;
- 1.7.RV Izglītības un kultūras iestāžu kvalitātes paaugstināšana;
- 1.8.RV Profesionālās ievirzes un interešu izglītības attīstība.

1 VTP 2 Mūžizglītība un sabiedrības līdzdalības veicināšana personības pilnveides procesā.

- 2.1.RV Pieaugušajiem pieejama mūžizglītība;
- 2.2.RV Izglītības, kultūras un sporta iestāžu apmeklētāju un viņu pārstāvju sadarbība.

1 VTP 3 Kultūras mantojuma saglabāšana un iekļaušana mūsdienu kultūras procesu attīstībā.

- 3.1.RV Kvalitatīva amatiermāksla;
- 3.2.RV Dziesmu un deju svētku atbalsta pasākumi;
- 3.3.RV Atbalsts vietējo kultūras vērtību un tradīciju saglabāšanā, un daudzveidīgu kultūras norišu pieejamībai.

1 VTP 4 Veselības veicināšanas pakalpojumu attīstība.

- 4.1.RV Saglabāt un pilnveidot esošos neatliekamās primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumus;
- 4.2.RV Palielināt sabiedrības iesaisti pašvaldības organizētajos veselības veicināšanas pasākumos;
- 4.3.RV Popularizēt veselīgu dzīvesveidu sabiedrībā (prioritāri pirmsskolas un skolas vecuma bērniem);
- 4.4.RV Izveidot sistēmu iedzīvotāju informēšanai par veselīgu dzīvesveidu, kā arī veselības veicināšanas un uzlabošanas pasākumiem.

2. stratēģiskais mērķis SM 2

Pašvaldībā nodrošināti līdzvērtīga apjoma un sasniedzamības pakalpojumi

2. ilgtermiņa prioritāte IP 2

Moderna pārvalde nodrošina kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus

2 VTP 1 Pārvaldes pakalpojumu kvalitāte un pašvaldības interešu pārstāvēniecība.

- 1.1.RV Pārvaldes kapacitātes palielināšana;

- 1.2.RV Nodrošinājums ar augstas kvalifikācijas speciālistiem;
- 1.3.RV Sadarbība ar citām institūcijām;
- 1.4.RV Sabiedriskā kārtība un drošība;
- 1.5.RV E-pārvaldes sistēmas ieviešana;
- 1.6.RV E-pakalpojumu pieejamība sabiedrībai;
- 1.7.RV Infrastruktūras uzlabošana.

2 VTP 2 Optimāla sociālā pārvaldība un sociālo pakalpojumu pieejamība.

- 2.1.RV Sociālā darba organizācijas pilnveidošana;
- 2.2.RV Nodrošinājums ar augstas kvalifikācijas speciālistiem;
- 2.3.RV Jaunu pakalpojumu ieviešana;
- 2.4.RV Jaunas pieredzes apgūšana un sadarbība ar citām institūcijām.

2 VTP 3 Sabiedrības līdzdalība pašvaldībā notiekošajos pasākumos un procesos.

- 3.1.RV Iedzīvotāju iesaistīšana pašvaldības attīstības jautājumu risināšanā.

3. stratēģiskais mērķis SM 3

Nodarbinātības pieaugums novada ekonomiskā profila nozarēs

3. ilgtermiņa prioritāte IP 3

Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības politika un tehniskā infrastruktūra

3 VTP 1 Uzņēmējdarbību atbalstoša pašvaldība.

- 1.1.RV Uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas pilnveidošana;
- 1.2.RV Nodrošinājums ar augstas kvalifikācijas speciālistiem;
- 1.3.RV Sadarbība ar citām institūcijām;
- 1.4.RV Ražošanas un pakalpojumu attīstība;
- 1.5.RV Mērķtiecīga tūrisma piedāvājuma veidošana.

3 VTP 2 Ekonomisku attīstību veicinoša infrastruktūra.

- 2.1.RV Infrastruktūras uzlabošana.

4. stratēģiskais mērķis SM 4

Nodrošināta droša un videi draudzīga dzīves vide, ģimeniska tradicionāla kultūrvide dabas vērtību ielokā

4. ilgtermiņa prioritāte IP 4

Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina pieejamus un vidi saudzējošus pakalpojumus

4 VTP 1 Efektīva infrastruktūras pārvalde.

- 1.1.RV Infrastruktūras pārvaldes sistēmas pilnveidošana.

4 VTP 2 Mūsdienu prasībām atbilstoša infrastruktūra.

- 2.1.RV Satiksmes infrastruktūras attīstība;
- 2.2.RV Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība;
- 2.3.RV Atkritumu saimniecības attīstība;
- 2.4.RV Efektīva enerģētikas infrastruktūra;
- 2.5.RV Sabiedriskās infrastruktūras attīstība;
- 2.6.RV Mājokļu attīstība un pievilcīga vide.

4 VTP 3 Sabiedrības iesaistīšana infrastruktūras attīstībā un vides sakopšanā.

- 3.1.RV Iedzīvotāju līdzdalība publisko teritoriju un objektu izveidošanā, uzturēšanā un attīstībā;
- 3.2.RV Iedzīvotāju līdzdalība vides attīstībā.

Vidēja termiņa prioritātes un rīcība virzieni noteikti saskaņā ar Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam. *Skat. Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam 3.7.apakšnodaļu 38.lpp.*

5.TABULA

VARAKĻĀNU NOVADA ATTĪSTĪBAS STARTĒĢISKIE PAMATUZSTĀDĪJUMI

SM 1 Iedzīvotājiem nodrošināta kvalitatīva izglītība un daudzpusīgas personības attīstības iespējas mūža garumā	SM 2 Pašvaldībā nodrošināti līdzvērtīga apjoma un sasniedzamības pakalpojumi	SM 3 Nodarbinātības pieaugums novada ekonomiskā profila nozarēs	SM 4 Nodrošināta droša un videi draudzīga dzīves vide, ģimeniska tradicionāla kultūrvidē dabas vērtību ielokā
IP 1 Iedzīvotājiem nodrošinātas profesionālās pilnveides iespējas, kvalitatīva un pieejama vispārējā un profesionālās ievirzes izglītība	IP 2 Moderna pārvalde nodrošina kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus	IP 3 Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības politika un tehniskā infrastruktūra	IP 4 Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina pieejamus un vidi saudzējošus pakalpojumus
1 VTP 1 Optimāls kvalitatīvas izglītības, kultūras un sporta pakalpojumu piedāvājums	2 VTP 1 Pārvaldes pakalpojumu kvalitāte un pašvaldības interešu pārstāvēniecība	3 VTP 1 Uzņēmējdarbību atbalstoša pašvaldība	4 VTP 1 Efektīva infrastruktūras pārvalde
1 VTP 2 Mūžizglītība un sabiedrības līdzdalības veicināšana personības pilnveides procesā	2 VTP 2 Optimāla sociālā pārvaldība un sociālo pakalpojumu pieejamība	3 VTP 2 Ekonomisku attīstību veicinoša infrastruktūra	4 VTP 2 Mūsdienu prasībām atbilstoša infrastruktūra
1 VTP 3 Kultūras mantojuma saglabāšana un iekļaušana mūsdienu kultūras procesu attīstībā	2 VTP 3 Sabiedrības līdzdalība pašvaldībā notiekošajos pasākumos un procesos		4 VTP 3 Sabiedrības iesaistīšana infrastruktūras attīstībā un vides sakopšanā
1 VTP 4 Veselības veicināšanas pakalpojumu attīstība			
RV Rīcības virzieni			

5.5. VARAKĻĀNU NOVADA FUNKCIONĀLĀS SAITES LĪDZ 2020. GADAM

Varakļānu novada funkcionālās saites ar apkārtējām teritorijām līdz 2020. gadam noteiktas 3.tabulā saskaņā ar Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam. *Skat. Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam 3.9.apakšnodaļu 44.lpp. un 3.4.tabulu 45.lpp.*

**PRIMĀRI ATTĪSTĀMĀS FUNKCIONĀLĀS SAITES UN SADARBĪBAS JOMAS AR
KAIMIŅU NOVADIEM UN PILSĒTĀM LĪDZ 2020. GADAM**

Funkcionālās saites	Sadarbības jomas	Sadarbības partneri ²⁸
Pakalpojumi	Veselības aprūpe, publiskie un valsts iestāžu pakalpojumi.	Viļānu novada Viļānu pilsēta, Madonas, Rēzeknes un Jēkabpils pilsētas
Izglītība	Vispārējā izglītība (pamatskolas un vidējā izglītība), profesionālās ievirzes izglītība, interešu izglītība, bērnu un pieaugušo izglītības pakalpojumi.	Madona, Rēzekne un Jēkabpils pilsētas, Madonas novada Barkavas pagasts, Riebiņu novada Sīlukalna pagasts un Viļānu novada Viļānu pilsēta
Tūrisms un aktīva atpūta	Tūrisma (tai skaitā dabas) maršrutu un infrastruktūras maršrutu izstrāde. Sakrālais tūrisms.	Madonas novads un Krustpils novads Rēzeknes un Viļānu novadi, Zemgales un Latgales plānošanas reģioni
Transports	Autoceļu kvalitāte. Sabiedriskā transporta tīkla attīstība.	Jēkabpils, Madonas novads, Krustpils novads, Viļānu novads, Riebiņu novads, Rēzekne, kaimiņu plānošanas reģioni
Dabas aizsardzība	Daugavas baseina apsaimniekošana. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai ĪADT teritorijās. Vides aizsardzības jautājumu risināšana.	Madonas novads, Krustpils novads, Rēzeknes novads un Riebiņu novads.
Kultūra	Latgaliskā kultūras mantojuma, tradīciju attīstība.	Latgales plānošanas reģions, Rēzeknes un Viļānu novadi.
Pašvaldības	Kopīgu ES finansēto projektu izstrādē.	Kaimiņu novadi.

5.6. VARAKĻĀNU NOVADA PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS ATTĪSTĪBA LĪDZ 2020. GADAM

Varakļānu novada pakalpojumu pieejamības pašreizējā situācija un perspektīva attēlotas un līdz 2020. gadam noteiktas 4.tabulā saskaņā ar Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības

²⁸ Vidzemes plānošanas reģions netiek minēts, jo Varakļānu novads atrodas Vidzemes reģionā

stratēģiju. Skat. Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam 3.10.apakšnodaļu un 3.6.tabulu 48.lpp.

7.TABULA

PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN PERSPEKTĪVA

Pašvaldības, valsts un citi pakalpojumi	gads	Pašreizējā situācija 2013	Perspektīva 2020
	Varakļānu novadā un kaimiņu novadiem	Pašvaldības e-- pakalpojumi Vidējā izglītība Pamatskolas izglītība Pirmskolas izglītība Profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports Sociālie pakalpojumi Ģimenes ārstu prakses Medicīniskie pakalpojumi Ātrā medicīniskā palīdzība	Radošais centrs Mūžizglītība Pašvaldības e-- pakalpojumi Vidējā izglītība Pamatskolas izglītība Pirmskolas izglītība Profesionālās ievirzes izglītība – māksla, mūzika un sports Sociālie pakalpojumi Ģimenes ārstu prakses Medicīniskie pakalpojumi Ātrā medicīniskā palīdzība
	Vidzemes reģionā	Mūžizglītība Baznīca	Mūžizglītība Baznīcas
	Latvijā	Novada muzejs un Tūrisma informācijas centrs Nodarbinātības valsts dienests Teiču dabas rezervāta apsaimniekošana Kapi	Novada muzejs un Tūrisma informācijas centrs Nodarbinātības valsts dienests Teiču dabas rezervāta apsaimniekošana Kapi

Piezīme:

Ar violetu tekstu uzrādītas attīstāmās nozares, pakalpojumi vai attīstības jomas, ko īsteno pašvaldība

Ar zilu tekstu citi pakalpojumi, ko nesniedz citas personas, valsts vai pašvaldība.

Ar sarkanu tekstu uzrādītas jauna attīstāmās nozares vai objekti.

Ar tumši violetu tekstu pakalpojumi, ko daļēji finansē valsts.

5.7. VARAKĻĀNU NOVADA EKONOMISKĀ SPECIALIZĀCIJA LĪDZ 2020.GADAM

Varakļānu novada ekonomiskā specializācija līdz 2020.gadam noteikta 5.tabulā saskaņā ar Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam 3.11.apakšnodaļu. Skat. Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam 3.11.apakšnodaļu un 3.7.tabulu 49.lpp.

EKONOMISKĀ SPECIALIZĀCIJA

Novada ekonomiskā specializācija	telpa / gads	Pašreizējā situācija 2013	Perspektīva 2020
	Varakļānu un kaimiņu novados	✗ Pakalpojumi ✗ Tirdzniecība ✗ Vecāka gada gājuma cilvēku aprūpe ✗ Meža veltes un medības ✗ Amatniecība ✗ Tūrisms	✗ Pakalpojumi ✗ Tirdzniecība ✗ Vecāka gada gājuma cilvēku aprūpe ✗ Meža veltes un medības
	Vidzemes reģionā un sadarbībā ar Latgales reģionu	✗ Netradicionālas lauksaimn. nozares ✗ Biškopība ✗ Mežsaimniecība ✗ Derīgo izrakteņu ieguve	✗ Radošā industrija (t.sk. amatniecība, kulinārija u.c.) ✗ Tūrisma pakalpojumi – muzejs, naktsmītnes, publiskās labierīcības, stāvlaukumi, maršruti un sabiedriskā ēdināšana) ✗ Netradicionālas lauksaimn. nozares ✗ Biškopība ✗ Mežsaimniecība
	Latvijā	✗ Bioloģiskā lauksaimniecība ✗ Lauksaimniecība ✗ Dabas aizsardzība	✗ Derīgo izrakteņu ieguve ✗ Tūrisms ✗ Bioloģiskā lauksaimniecība ✗ Lauksaimniecība ✗ Dabas aizsardzība
	Starptautiski	✗ Kokapstrāde ✗ Tranzīta koridors	✗ Kokapstrāde ✗ Tranzīta koridors

Piezīme:

Ar sarkanu tekstu uzrādītas jaunās vai atjaunojamās nozares.

5.8. VESELĪBAS APRŪPES UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA LĪDZ 2016.GADAM

Varakļānu novadā sabiedrības veselības jautājumi ir aktuāli, un dažāda vecuma novada iedzīvotāji tiek iesaistīti dažādos veselīga dzīvesveida pasākumos (tautas sporta pasākumi, pirmsskolas un skolas bērnu veselības veicinoši pasākumi, pensijas vecuma cilvēku aktivitātes pašdarbības deju kolektīvos u.c.).

Pēc Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2011.-2017.gadam apstiprināšanas Ministru kabinetā 2011.gada 5.oktobrī (MK rīkojums Nr.504 "Par Sabiedrības veselības pamatnostādņēm 2011.-2017.gadam") ir uzsākts daudz plašāks sabiedrības veselības darbs.

Sabiedrības veselības uzlabošanā liela loma tiek piešķirta katrai pašvaldībai, kurā iedzīvotājs dzīvo. Pamatnostādnēs izvirzīti mērķi un uzdevumi, un rezultāti lielā mērā ir atkarīgi no konkrētās pašvaldības līdzdalības, iesaistīšanās un aktīvas darbības.

5.8.1. Veselības stāvokļa raksturojums

Galvenie saslimstības, invaliditātes un mirstības cēloņi Latvijā nav saistīti ar infekcijas slimībām. Latvijas iedzīvotāju galvenie nāves cēloņi ir asinsrites sistēmas slimības, jaundabīgie audzēji un ārējie nāves cēloņi.

Pašvaldības SIA „Varakļānu veselības aprūpes centrs” (turpmāk - VVAC) 2011.gadā ir apmeklējuši 14 297 pacienti. Nedaudz ir pieaudzis apmeklējumu skaits vecuma grupā no 14 līdz 60 gadiem. Visbiežāk ārstus apmeklē pacienti vecuma grupā virs 60 gadiem un visretāk - vecuma grupā no 20 līdz 45 gadiem.

VVAC piedalās valsts organizētajā vēža skrīninga programmā, taču diemžēl ir nepietiekoša iedzīvotāju atsaucība dzemdes kakla vēža skrīninga programmā un krūts vēža skrīninga programmā.

5.8.2. Veselības aprūpes sistēmas raksturojums

Varakļānu novada iedzīvotājiem tuvu savai dzīves vietai ir iespēja saņemt veselības aprūpes pakalpojumus. Lielākā veselības aprūpes iestāde Varakļānu novada teritorijā ir pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Varakļānu veselības aprūpes centrs”, bet novada iedzīvotājiem ir iespēja veselības aprūpes pakalpojumus saņemt arī 3 ģimenes ārstu praksēs, 2 feldšerpunktos un iegādāties medikamentus 3 aptiekās. VVAC ir līgums ar Nacionālo veselības dienestu par sekundārajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, par pacientu mājas aprūpi un par zobārstniecības pakalpojumiem. Tāpēc pacienti var izmantot valsts finansētos pakalpojumus un atlaides pacientu līdzmaksājumiem atbrīvotajām iedzīvotāju kategorijām.

Novada iedzīvotāji primārās veselības aprūpes saņemšanai galvenokārt reģistrēti pie 3 ģimenes ārstiem, vidējais iedzīvotāju skaits pie viena ģimenes ārsta Varakļānu novadā ir 1455, bet Latvijā vidēji 1558 (maksimālais 5198 un minimālais 38). Sekundārās aprūpes pakalpojumus ginekoloģijā, traumatoloģijā, rentgendiagnostikā, USS diagnostikā, dienas stacionārā kā arī laboratorijas un zobārstniecības pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt pie ārstiem speciālistiem VVAC. Tiek nodrošināti valsts apmaksāti veselības aprūpes pakalpojumi mājās.

Galvenie SIA „Varakļānu veselības aprūpes centrs” darbības virzieni ir:

- ✗ piedāvāt Varakļānu novada iedzīvotājiem kvalitatīvus primārās un sekundārās aprūpes pakalpojumus;
- ✗ Varakļānu reģiona pacientu izmitināšana un ārstēšana dienas stacionārā.

Zobārstniecības pakalpojumus Varakļānu novada iedzīvotāji var saņemt VVAC. Bērniem līdz 18 gadu vecumam zobārstniecības pakalpojumi ir valsts apmaksāti. Zobu higiēnista pakalpojumi tiek nodrošināti sadarbojoties VVAC un izglītības iestādēm, vienu reizi gadā nodrošinot katram bērnam un jauniešiem bezmaksas higiēnista apmeklējumu.

5.8.3. Sociālās palīdzības sistēmas raksturojums

Nabadzība ir būtisks faktors, kas nosaka sliktu veselību, jo finanšu līdzekļu trūkums ir ļoti nozīmīgs veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību ierobežojošais faktors. Varakļānu novadā iedzīvotāju sociālo vajadzību izvērtēšanu un sociālo pakalpojumu un sociālās

palīdzības sniegšanu nodrošina Varakļānu novada pašvaldības Sociālais dienests (turpmāk – Sociālais dienests). Sociālā dienesta sociālā darba speciālisti veic sociālo darbu ar visām sociālā riska grupām (ģimenēm ar bērniem, nepilnām ģimenēm, pensijas un pirmspensijas vecuma personām, invalīdiem, bāreņiem, aizgādņiem, aizbildņiem u.c.). Ar šīm grupām strādā arī psihologs.

5.8.4. Sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi Varakļānu novadā

Veselīga dzīvesveida paradumi katram jāapgūst jau ģimenē, tomēr statistiskie rādītāji liecina par neveselīgu paradumu pieaugumu Latvijas iedzīvotāju vidū. Neveselīgs uzturs, nepietiekama fiziskā aktivitāte, atkarības vielu (t.sk. alkohols, smēķēšana u.c.) lietošanas izplatības palielināšanās - tie ir paradumi, kurus sabiedrībai jāmaina, lai samazinātu saslimstību un mirstību no sirds asinsvadu saslimšanām, 2. tipa diabēta, audzējiem, garīgām slimībām.

Varakļānu novadā iedzīvotāju veselības veicināšanai tiek piedāvātas dažādas aktivitātes. Pašvaldībā pirmsskolas un vispārējās izglītības iestāžu programmās iekļautas veselības tēmas, regulāri tiek organizēti tautas sporta pasākumi. Tomēr novadā jūtama nepietiekama dažādu vecumu iedzīvotāju (jauniešu, vecāku, cilvēku ar kustību traucējumiem, iedzīvotāju ar atkarībām, vecu cilvēku u.c.) informētība par veselīgiem paradumiem, kaitīgo atkarīgo vielu lietošanu, seksuālo veselību un agrīnām dzimumattiecībām, sabiedrisko drošību u.tml. tēmām. Nepietiekams ir arī veselības veicinošo pasākumu skaits. Vērojams pašu iedzīvotāju kūtums fizisko aktivitāšu dalībā, un tas ir pamats neveselīgam dzīvesveidam.

5.8.5. Veselības veicināšanas pasākumi izglītības iestādēs

Pirmsskolas izglītības iestāde. Varakļānu novadā ir viena pirmsskolas izglītības iestādes pirmsskolas izglītības iestāde „Sprīdītis”. Pirmsskolas izglītības iestādi apmeklē vidēji 120 bērni vecumā no 2 līdz 7 gadiem.

Pirmsskolas izglītības iestādēs bērniem mērķtiecīgi tiek veidoti veselīgi paradumi. Katra diena bērniem sākas ar rīta rosmi, neatkarīgi no laika apstākļiem viņi dodas pastaigās, ziemas mēnešos brauc ar ragaviņām. Regulāri notiek sporta pasākumi, tematiskās pēcpusdienas, piemēram, PII „Sprīdītis” Sporta svētki. Par zobu pareizu kopšanu bērni uzzina no zobu higiēnista, kas reizi gadā satiekas ar katru bērnu un VVAC veic profilaktisko zobu apstrādi. Katru gadu notiek pasākumi drošības jomā.

Būtiska nozīme tiek pievērsta veselīgs uzturam - svaigi dārzeņi, augļi, zāļu tējas. Uz vietas gatavoti krājumi ziemai – skābi kāposti, gurķi, skābenes, ievārījumi, pašu audzēti un vecāku ziedoti āboli.

Vispārīzglītojošās skolas. Varakļānu novadā ir vairākas izglītības iestādes, kuras īsteno dažādas izglītības programmas - Varakļānu vidusskola, Stirnienes pamatskola, Murmastienes pamatskola. Varakļānu novada pašvaldība nodrošina bezmaksas zupu visiem novada skolu skolēniem un brīvpusdienas bērniem no trūcīgām ģimenēm, lai nodrošinātu veselīgu uzturu mācību procesa laikā.

Varakļānu vidusskolā, Murmastienes pamatskolā un Stirnienes pamatskolā ikdienas darba plānā tiek ietvertas sarunu tēmas ar skolēniem par veselīgu dzīvesveidu, veselīgu uzturu, pirmo medicīnisko palīdzību un citām ar veselību un veselības veicināšanu saistītām tēmām. Mācību gada laikā tiek veiktas pārrunas par mutes veselību un higiēnu, par akūtām infekcijas slimībām, par vakcinācijas nepieciešamību. Skolēni organizēti reizi gadā apmeklē zobu higiēnistu, sadarbojoties ar Varakļānu veselības aprūpes centra speciālistiem. Skolas ir

iesaistījušās valsts programmās „Augļi skolai” “Skolas piens”. Skolās izglītojamiem regulāri tiek veikta obligāto vakcināciju kontrole.

Skolu projektu nedēļās un konkursos tiek izmantotas tēmas par veselīgu dzīvesveidu, regulāri notiek tematiskās klases stundas atbilstoši audzināšanas programmai, notiek vieslektoru lekcijas par zēnu un meiteņu individuālo higiēnu, kā arī tiek organizētas lekcijas, pārrunas, individuālo uzdevumu izpilde par smēķēšanas un alkohola lietošanas kaitīgumu.

Tiek veiktas praktiskās nodarbes par dzīvi tīrā vidē, skolas apkārtnes sakopšana. Sportiskās aktivitātes (pārgājieni un ekskursijas, nodarbības svaigā gaisā rotaļlaukumā, sporta aktivitātes Sporta dienas,).

Mājturības programmas ietvaros tiek apgūta veselīga uztura programma ar praktiskajām pamatiemaņām. Tiek arī rīkotas pirmās palīdzības sniegšanas demonstrācijas drošības nedēļas ietvaros un Jaunsardzes aktivitāšu ietvaros.

5.8.6. Veselības veicināšanas programmas nepieciešamības pamatojums

Lai gan publiskie sporta pasākumi un dažādi veselības veicināšanas pasākumi dažādās vecuma grupās pašvaldībā tiek piedāvāti iedzīvotājiem, tomēr veselības veicināšana līdz šim nav veidota kā pašvaldības stratēģija, kurā būtu plānoti un izvērtēti veselības veicināšanas pasākumi. Pasākumi vairāk organizēti pašvaldības iestāžu ietvaros un balstījušies uz entuziastiem.

5.8.7. Veselības veicināšana programmas plānotie mērķi rīcības virzieni.

Veselības veicināšana programmas plānotie mērķi iekļauti rīcības plānā kā rīcības virzieni:

- ✗ Popularizēt veselīgu dzīvesveidu sabiedrībā (prioritāri pirmsskolas un skolas vecuma grupās).
- ✗ Palielināt sabiedrības iesaistīšanos pašvaldības organizētajos veselības veicināšanas pasākumos (prioritāri bērni un jaunieši, ģimenes ar bērniem, cilvēki ar kustību traucējumiem un gados veci cilvēki).
- ✗ Izveidot iedzīvotāju atbalsta grupas, piemēram, veciem cilvēkiem, personām ar kustību traucējumiem, cilvēkiem, kas nonākuši atkarības vielu ietekmē u.c.
- ✗ Izveidot sistēmu iedzīvotāju informēšanai par veselīgu dzīvesveidu un veselības veicināšanas un uzlabošanas pasākumiem (skrīningprogrammas, dažādas veselības pārbaudes, speciālistu informācija un ieteikumi).
- ✗ Saglabāt un pilnveidot esošos neatliekamās, primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumus.

Katram izvirzītajam mērķim ir savi uzdevumi, pasākumi, kuri nodrošina mērķu sasniegšanu, kā arī noteikti nepieciešamie resursi.

Veicamie uzdevumi integrēti rīcības plānā, bet pasākumi integrēti investīciju plānā.

6. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

Varakļānu novada Attīstības programmas 2014.–2020.gadam īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu ieteicams veikt vienlaicīgi ar Varakļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam uzraudzību.

Varakļānu novada attīstības programmas 2014.–2020.gadam rīcības un investīciju plānā ietvertie pasākumi nepieciešami, lai sasniegtu konkrētus rezultātus novada attīstībā, kā arī nodrošinātu turpmākās attīstības veicināšanas darbības, kas tiks iekļautas nākamajās novada attīstības programmās (2021.–2027.gadam un 2028.–2034.gadam)

Attīstības programmā noteikto rīcību īstenošana ir iespējama, piesaistot investīcijas un izmantojot ES fondu atbalstu, kā arī pašvaldības budžeta līdzekļus, publisko un privāto partnerību. Tāpat investīciju piesaiste iespējama pašvaldībai sadarbojoties ar kaimiņu pašvaldībām, Vidzemes, Latgales un Zemgales plānošanas reģioniem, kā arī valsts institūcijām, nevalstisko sektoru, iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Sekmīgi īstenojot attīstības programmu Varakļānu novads kļūs konkurētspējīgāks citu pašvaldību vidū.

Attīstības programmas īstenošana, uzraudzība un novērtēšana ir novada domes kompetencē. Par programmā noteikto uzdevumu īstenošanu atbildēs Varakļānu novada pašvaldība, bet ieviešanas darbu vadīs pašvaldības izpilddirektors.

Lai nodrošinātu regulāru Varakļānu novada attīstības programmas 2014.–2020. gadam īstenošanas uzraudzību, novada pašvaldība katru gadu sagatavo tendenču pārskatu un reizi 3 gados „Uzraudzības ziņojumu par Varakļānu novada attīstības programmas 2014.–2020.gadam īstenošanu”. Uzraudzības ziņojuma struktūra atspoguļota sekojošā tabulā.

9. TABULA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UZRAUDZĪBAS ZIŅOJUMA STRUKTŪRA

Nr.	Nodaļa	Saturs
		Domes priekšsēdētāja ievadvārdi
1.	Ievads	Ievadā pamato izstrādātās Varakļānu novada attīstības programmas nozīmi, saikni ar citiem plānošanas dokumentiem, sniedz informāciju par dokumenta īstenošanas uzraudzības sistēmu un sagatavotā pārskata būtību, informē par pārskata kopējo struktūru, laika griezumam, par kādu pārskats veidots, un sniedz informāciju par pārskata izstrādātājiem, norādot kontaktinformāciju komentāriem, priekšlikumiem un jautājumiem.

Nr.	Nodaļa	Saturs
2.	Īss pašvaldības attīstības raksturojums	Sadaļā sniedz vispārīgu novada attīstības raksturojumu kontekstā ar notiekošajiem attīstības procesiem valstī, reģionā un salīdzinājumā ar citām pašvaldībām Latvijā. Attiecībā uz indikatoriem, šajā sadaļā atspoguļo un analizē definētos novada attīstības izvērtējuma pamatrādītājus un analizējot tos uz kaimiņu pašvaldību fona.
3.	IAS 2030 īstenošana: 3.1. Prioritāšu ieviešanas rezultāti 3.2. Attīstības programmas Rīcības plāna ieviešanas rezultāti 3.3. Iedzīvotāju viedoklis	Varakļānu novada attīstības programmas ieviešanas rezultātus izvērtē divās daļās. Pirmā daļā par katru definēto prioritāti tiek aprakstīts, kas ir darīts un sasniegts, kādas ir tendences, vai attīstība norit vēlamajā virzienā, un, ja konstatētas novirzes no plānotā, tad pamatojums tam. Katras prioritātes apraksts noslēdzas ar secinājumiem un priekšlikumiem. Otrā daļa balstās uz konkrētā posma Attīstības programmas Rīcības un investīciju plānu ieviešanas rezultātiem un to analīzi, sniedzot informāciju par katru noteikto projektu īstenošanu. Trešajā daļā atspoguļo iedzīvotāju viedokli, kas iegūts veicot aptaujas apkopojumu.
4.	Secinājumi	Sadaļā tiek norādīti kopējie pārskata secinājumi, kopīgās novada attīstības tendences un atsevišķi secinājumi pa noteiktajām 4 ilgtermiņa prioritātēm.
6.	Priekšlikumi	Sadaļā tiek izvirzīti priekšlikumi attīstības programmas aktualizēšanai, Rīcības plāna aktualizēšanai, uzraudzības sistēmas un pašvaldības nodaļu kopējā darba pilnveidošanai.
7.	Izmantotās informācijas avoti, pielikumi	Uzrādīti informācijas avoti, tai skaitā pašvaldības nodaļas, struktūrvienības, aģentūras un citas iestādes, kas sniegušas informāciju pārskata sagatavošanai. Pielikumā pēc nepieciešamības tiek pievienotas tabulas ar rādītājiem un to rezultātiem, informācija par projektiem u.c. materiāli

Finanšu komiteja ir atbildīga par attīstības programmas 2014.–2020.gadam ieviešanas uzraudzību, konceptuālu lēmumu pieņemšanu un priekšlikumu sniegšanu domei par izmaiņu veikšanu attīstības programmā.

Katru gadu līdz 1.jūnijam, veicot informācijas apkopojumu un analīzi pašvaldības publiskajam gada pārskatam, sagatavo tendenču pārskata ziņojumu par Varakļānu novada attīstības programmas 2014.–2020.gadam un Varakļānu novada ilgtermiņīgās attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam rezultātīvo rādītāju izpildi (*skat. 10. tabulu*). Gada pārskatā ietilpst rezultātīvo rādītāju, kā arī rīcības un investīciju plānā iekļauto pasākumu īstenošanas izvērtējums un turpmākie ieteikumi.

10. TABULA

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI UN VĒLAMĀS VIDĒJA TERMIŅA TENDENCES

Rezultatīvais rādītājs	Esošā situācija	Vēlamās vidēja termiņa tendences		Avots
1. Iedzīvotāju skaits ²⁹	3 481	lēns pieaugums		LR CSP
2. Iedzīvotāju blīvums	13	stabilitāte		LR CSP
3. Dabiskais pieaugums 2012.gadā	- 24	stabilitāte		PMLP
4. Bezdarba līmenis 2013.gada vidū	11,6 %	samazinājums		NVD
5. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju 2012.gadā	287 LVL	lēns pieaugums		LR CSP
6. Aktīvo uzņēmumu skaits 2013.gadā	204 ³⁰	lēns pieaugums		LR CSP
7. Pašvaldības budžeta ieņēmumi uz 1 iedz. IIN	135,4	lēns pieaugums		Varakļānu novada pašvaldība
8. Zemnieku saimniecību skaits 2013. gadā	116 ³¹	lēns pieaugums		LURSOFT
9. Sabiedriskā sektora īpatsvars	29%	samazinājums		LURSOFT
10. Pirmsskolas izglītības iestāžu skolēnu skaits 2012./2013. m.g.	140	stabilitāte		Varakļānu novada pašvaldība
11. Kultūras amatierkolektīvu skaits novadā 2013. gadā	19	stabilitāte		Varakļānu novada pašvaldība
12. GMI pabalstu apjoms Personu skaits 2012. gadā, kas saņēma GMI 12.1. Trūcīgo ģimeņu skaits 12.2. Trūcīgo personu skaits	32 535 LVL 252 259 671	samazinājums		Varakļānu novada pašvaldība
13. Ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu skaits 2012.g.	22	samazinājums		Varakļānu novada pašvaldība
14. Bērnu skaits sociālās aprūpes centros	0	stabilitāte		Varakļānu novada pašvaldība
15. Teritorijas attīstības rangs 2011. gadā	99. vieta	uzlabojas		VRAA
16. Vidējais uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms 2013. gadā	8,533.26 ³²	pieaugums		LURSOFT

²⁹ CSP 2013.gada sākumā³⁰ www.lursoft.lv 10.2013.³¹ Turpat³² Turpat

Sagatavoto tendenču gada pārskatu pievieno pašvaldības publiskajam gada pārskatam. Uzraudzības ziņojumu sagatavo pašvaldības Attīstības nodaļa un ar tā saturu iepazīstina pašvaldības domes sēdē. Pēc tam uzraudzības ziņojumu precizē un mēneša laikā, pēc tā izskatīšanas domes sēdē, publicē pašvaldības mājas lapā un ievieto paziņojumu vietējā laikrakstā „Varaklōnīts”, kā arī pašvaldības vietnē internetā.

Sagatavojot uzraudzības ziņojumu noskaidro iedzīvotāju viedokli, veicot iedzīvotāju aptauju un salīdzinot iegūtos rezultātus ar programmas izstrādes gaitā veiktās aptaujas rezultātiem. Iedzīvotāju aptauju ieteicams veikt regulāri – katru gadu. Izpildes novērtēšanas vajadzībām jāpiemēro gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie rādītāji. Viens no tipiskākajiem kvalitatīvajiem rezultātu rādītājiem ir iedzīvotāju apmierinātības līmeņa noskaidrošana par kādu pakalpojumu vai sniedzot subjektīvu situācijas novērtējumu, izmantojot iepriekšējo aptauju jautājumus un atbildes, lai būtu iespējas salīdzināt.

Papildus statistikas datiem un iedzīvotāju aptaujas rezultātiem lietderīgi apkopot arī ekspertu viedokļus par novada attīstības vērtējumu, tai skaitā rādītāju vērtību interpretāciju.

Tā kā plānošanas dokumentu īstenošanas uzraudzības sistēmas ieviešana ir jauna prakse, Varakļānu novada pašvaldībai 2014.gadā pēc attīstības plānošanas dokumentu spēkā stāšanās ieteicams organizēt sapulci ar attīstības programmas īstenošanas uzraudzības sistēmas ieviešanā iesaistītajām pašvaldības institūcijām un speciālistiem. Sapulces mērķis ir iepazīstināt ar programmas īstenošanas uzraudzības sistēmu un novērtēšanas kārtību.

Par attīstības programmas ieviešanas ikdienas darba koordināciju būs atbildīgi pašvaldības nodaļu, struktūrvienību un iestāžu vadītāji, kā arī darbinieki atbilstoši to kompetencei.

7. PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

7.1. PUBLIKĀCIJAS (PAZIŅOJUMI) PAR ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IZSTRĀDES GAITU

Paziņojums vietējā laikrakstā „Varakļonīts” par attīstības programmas izstrādes uzsākšanu (2012.gada janvāris).

Paziņojums par Varakļānu novada attīstības programmas 2013. – 2019. gadam izstrādi

Varakļānu novada pašvaldība ar domes 2011. gada 28. februāra lēmumu Nr. 2.3 uzsāka attīstības plānošanas dokumenta **Varakļānu novada attīstības programma 2013. – 2019. gadam** izstrādi.

Attīstības plānošanas dokuments tiek izstrādāts laika posmā no **2011. gada 28. februāra līdz 2012. gada 20. decembrim**.

Attīstības plānošanas mērķis ir nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu Varakļānu novada attīstību, atbilstoši tās potenciālam un resursiem, koordinējot sociālekonomiskās un telpiskās attīstības prioritātes.

Plānošanas dokumenta nosaukums: **Varakļānu novada attīstības programma 2013. – 2019. gadam**.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs: **Varakļānu novada pašvaldība**.

Joma, uz kuru attiecas plānošanas dokuments: **stratēģiskā attīstības plānošana**.

Attīstības plānošanas dokumenta plānotais termiņš ir **7 gadi**.

Teritorija, kuru ietekmēs plānošanas dokumenta īstenošana: **Varakļānu novads**.

Atbildīgā apatpersona domes priekšsēdētāja Modra Vilkausa.

Sabiedrības iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē ir darba grupās, sabiedriskajās apspriešanās, semināros un diskusijās. Pieteikties darba grupās var Varakļānu novada pašvaldībā (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838), iesniedzot rakstveida ieniegumu sekretāram vai elektroniski uz e-pastu: **varaklani@va-**

IEGULDĪJUMS
TAVĀ
NĀKOTNĒ!

raklani.lv. Iesniegumā jānorāda: vārds, uzvārds, dzīves vietas adrese, e-pasts un/vai kontakttālrunis, kā arī darba grupa, kurā vēlas piedalīties [Tautsaimniecības darba grupa (uzņēmējdarbība, infrastruktūra, vide) Cilvēkresursu darba grupa (kultūra, izglītība, sports, veselība, pašvaldība)].

Sabiedriskās apspriešanas un pieteikšanās sākuma posms noteikts no **2012. gada 10. janvāra līdz 2012. gada 24. janvārim**.

Darba grupu sanāksmes notiks: 2012. gada janvārī – aprīlī Varakļānu novada pašvaldības ēkas sēžu zālē (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838). Datums un laiks plānotajām sanāksmēm tiks paziņots atsevišķi. Attīstības programmas sabiedriskā apspriešana plānota 2012. gada jūlijā – augustā.

Priekšlikumi Varakļānu novada attīstības programmas 2013. – 2019. gadam izstrādei iesniedzami rakstveidā no **2012. gada 10. janvāra līdz 2012. gada 24. janvārim** Varakļānu novada pašvaldībā (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838) vai elektroniski uz e-pastu: **varaklani@varaklani.lv** norādot: vārdu, uzvārdu, dzīves vietas adresi, e-pastu un/vai kontakttālruni, kā arī līdzdalības veidu.

Precizēta informācija par sabiedrības līdzdalības iespējām tiks ievietota novada mājaslapā **www.varaklani.lv**, kā arī nosūtīta uz sabiedrības pārstāvju norādītajiem e-pastiem un ievietota vietējā laikrakstā.

Paziņojums vietējā laikrakstā „Varakļonīts” par attīstības programmas projekta publisko apspriešanu (2012.gada oktobris).

„VARAKĻŌNĪTS” 2012. gada oktobris

3

Paziņojums par Varakļānu novada attīstības programmas 2013.–2020. gadam

1. redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

EIROPAS SAVIENĪBA

Saskaņā ar Varakļānu novada pašvaldības 2012. gada 27. septembra domes sēdes lēmumu Nr. 10.1. publiskajai apspriešanai nodota Varakļānu novada attīstības programmas 2013.–2020. gadam 1. redakcija.

Publiskās apspriešanas termiņš noteikts no 2012. gada 4. oktobra līdz 2012. gada 6. novembrim.

Publiskās apspriešanas laikā ar iz-

strādāto novada attīstības programmu var iepazīties Varakļānu novada domē Rīgas ielā 13, Varakļānos un pašvaldības pagastu pārvaldēs, kā arī pašvaldības mājas lapā internetā www.varaklani.lv.

Publiskās apspriešanas sanāksmes notiks Varakļānu novadā 2012. gada 19. oktobrī, plkst. 11.00 Varakļānu pagasta pārvaldē, „Muiža”, Stirnienē, Varakļānu pagastā; plkst. 13.00 Murmastienes pagasta pārvaldē, Jaunatnes ielā 14, Murmastienē, Murmastienes pagastā un plkst. 16.00 Varakļānu kultūras namā, 1. maija laukumā 4, Varakļānos.

Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus attīstības programmas papild-

nāšanai sūtīt līdz š.g. 6. novembrim, adresējot: Varakļānu novada dome, Rīgas iela 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838 vai elektroniski uz e-pastu varaklani@varaklani.lv. Iesniegumā fiziskām personām, norādot vārdu, uzvārdu, dzīves vietas adresi un kontaktinformāciju (tālruni vai e-pastu), juridiskām personām – reģistrācijas numuru, reģistrācijas un darbības vietas adreses, kā arī kontaktinformāciju.

Varakļānu novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēta projekta „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” ietvaros, vienošanās Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/084.

Paziņojums vietējā laikrakstā „Varakļonīts” par pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādes gaitu (2012.gada novembris).

Projekta „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” ieviešana

IEROPAS SOCIĀLAIS FONDS

IEROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Varakļānu novada pašvaldība īsteno projektu „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/084.

Projekta ietvaros notiek plānošanas dokumentu – attīstības programmas un teritorijas plānojuma izstrāde. Dokumentu izstrādes procesā ir notikušas vairākas darba grupas sēdes, aptauja par novadā dzīvojošo iedzīvotāju redzējumu par novada nākotni, attīstības iespējām, esošajām problēmām un iespējamajiem risinājumiem, kā arī apzināti viedokļi par novadā pieejamo pakalpojumu un infrastruktūras kvalitāti. Aptaujas rezultāti ir pieejami www.varaklani.lv sadaļā projekti.

Plānošanas dokumentus izstrādā SIA „Geo Consultants”

Paziņojums pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv par attīstības programmas izstrādes uzsākšanu

Paziņojums par Varakļānu novada attīstības programmas 2013.- 2019.gadam izstrādi

Varakļānu novada pašvaldība ar domes 2011.gada 28.februāra lēmumu Nr.2.3 uzsāka attīstības plānošanas dokumenta **Varakļānu novada attīstības programma 2013.-2019.gadam** izstrādi.

Attīstības plānošanas dokuments tiek izstrādāts laika posmā no **2011.gada 28.februāra līdz 2012.gada 20.decembrim**.

Attīstības plānošanas mērķis ir nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu Varakļānu novada attīstību, atbilstoši tās potenciālam un resursiem, koordinējot sociālekonomiskās un telpiskās attīstības prioritātes.

Plānošanas dokumenta nosaukums: **Varakļānu novada attīstības programma 2013.-2019.gadam**.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs: **Varakļānu novada pašvaldība**.

Joma, uz kuru attiecas plānošanas dokuments: **stratēģiskā attīstības plānošana**.

Attīstības plānošanas dokumenta plānotais termiņš ir **7 gadi**.

Teritorija, kuru ietekmēs plānošanas dokumenta īstenošana: **Varakļānu novads**.

Atbildīgā apatpersona domes priekšsēdētāja Modra Vilkausa.

Sabiedrības iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē ir darba grupās, sabiedriskajās apspriešanās, semināros un diskusijās. Pieteikties darba grupās var Varakļānu novada pašvaldībā (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838), iesniedzot rakstveida ieniegumu sekretāram vai elektroniski uz e-pastu: varaklani@varaklani.lv. Iesniegumā jānorāda: vārds, uzvārds, dzīves vietas adrese, e-pasts un/vai kontakttālrunis, kā arī darba grupa, kurā vēlas piedalīties [Tautsaimniecības darba grupa (uzņēmējdarbība, infrastruktūra, vide) Cilvēkresursu darba grupa (kultūra, izglītība, sports, veselība, pašvaldība)].

Sabiedriskās apspriešanas un pieteikšanās sākuma posms noteikts no **2012.gada 10.janvāra līdz 2012.gada 24.janvārim**.

Darba grupu sanāksmes notiks: 2012.gada janvārī-aprīlī Varakļānu novada pašvaldības ēkas sēžu zālē (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838). Datums un laiks plānotajām sanāksmēm tiks paziņots atsevišķi. Attīstības programmas sabiedriskā apspriešana plānotā 2012.gada jūlijā-augustā.

Priekšlikumi Varakļānu novada attīstības programmas 2013.-2019.gadam izstrādei iesniedzami rakstveidā no **2012.gada 10.janvāra līdz 2012.gada 24.janvārim** Varakļānu novada pašvaldībā (Rīgas ielā 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838) vai elektroniski uz e-pastu: varaklani@varaklani.lv norādot: vārdu, uzvārdu, dzīves vietas adresi, e-pastu un/vai kontakttālruni, kā arī līdzdalības veidu.

Precizēta informācija par sabiedrības līdzdalības iespējām tiks ievietota novada mājaslapā www.varaklani.lv, kā arī nosūtīta uz sabiedrības pārstāvju norādītajiem e-pastiem un ievietota vietējā laikrakstā.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Paziņojums pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv par attīstības programmas izstrādes ietveros veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem

Varakļānu aptaujas rezultāti

Noslēgusies iedzīvotāju aptauja **Varakļānu novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādes ietveros**.

Varakļānu novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam un Teritorijas plānojuma 2013.-2024.gadam izstrādes ietvaros tika veikta iedzīvotāju aptauja. Aptaujas mērķis bija noskaidrot novadā dzīvojošo redzējumu par novada nākotni, attīstības iespējām, esošajām problēmām un iespējamajiem risinājumiem, kā arī apzināt viedokli par novadā pieejamo pakalpojumu un infrastruktūras kvalitāti.

Aptauja tika veikta šī gada martā un aprīlī. Anketu bija iespējams aizpildīt gan elektroniski pašvaldības mājas lapā internetā www.varaklani.lv, gan novada pašvaldības domē un pagastu pārvaldēs. Kopumā anketēšanā piedalījās 104 respondenti vecumā no 18 līdz 75 gadiem, kas ir 4,9% no darbības vecuma iedzīvotāju kopskaita Varakļānu novadā 2011.gadā (pēc Tautas skaitīšanas datiem).

Ar aptaujas rezultātiem var iepazīties [šeit](#) vai novada pašvaldības domē pie ziņojumu dēļa. Aptaujas rezultāti tiks ņemti vērā, sagatavojot Varakļānu novada attīstības plānošanas dokumentus.

Paldies visiem par aptaujai atvēlēto laiku, izrādīto aktivitāti un sniegtajām atbildēm!

Attīstības plānošanas dokumentu izstrāde notiek Eiropas Savienības fonda projekta „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” (Projekta Nr. 1/DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/084) ietvaros.

Paziņojums pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv par attīstības programmas projekta publisko apspriešanu

Paziņojums par Varakļānu novada attīstības programmas 2013.–2020.gadam 1.redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai

Saskaņā ar Varakļānu novada pašvaldības 2012.gada 27.septembra domes sēdes lēmumu Nr. 10.1. publiskajai apspriešanai nodota Varakļānu novada attīstības programmas 2013.–2020.gadam 1. redakcija.

Publiskās apspriešanas termiņš noteikts **no 2012.gada 4.oktobra līdz 2012.gada 6.novembrim.**

Publiskās apspriešanas laikā ar izstrādāto novada attīstības programmu var iepazīties Varakļānu novada domē Rīgas ielā 13, Varakļānos un pašvaldības pagastu pārvaldēs, kā arī pašvaldības mājas lapā internetā www.varaklani.lv.

Publiskās apspriešanas sanāksmes notiks Varakļānu novadā 2012.gada 19.oktobrī, plkst.11.00 Varakļānu pagasta pārvaldē, „Muiža”, Stirnienē, Varakļānu pagastā; plkst. 13.00 Murmastienes pagasta pārvaldē, Jaunatnes ielā 14, Murmastienē, Murmastienes pagastā un plkst. 16.00 Varakļānu kultūras namā, 1.maija laukumā 4, Varakļānos.

Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus attīstības programmas papildināšanai sūtīt līdz š.g. 6.novembrim, adresējot: Varakļānu novada dome, Rīgas iela 13, Varakļāni, Varakļānu novads, LV-4838 vai elektroniski uz e-pastu varaklani@varaklani.lv. Iesniegumā fiziskām personām, norādot vārdu, uzvārdu, dzīves vietas adresi un kontaktinformāciju (tālruni vai e-pastu), juridiskām personām – reģistrācijas numuru, reģistrācijas un darbības vietas adreses, kā arī kontaktinformāciju.

Varakļānu novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēta projekta „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” ietvaros, vienošanās Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA /VRAA/084.

Paziņojums pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv par precizētās attīstības programmas apspriešanu

Paziņojums par precizētās Varakļānu novada attīstības programmas 2014.-2020.gadam apstiprināšanu

Varakļānu novada dome 2013.gada 29.augusta domes sēdē pieņēma lēmumu Nr.15.16. „Par precizētās Varakļānu novada attīstības programmas 2014.-2020.gadam apstiprināšanu”.

Apstiprinātā novada attīstības programma ir pieejama Varakļānu novada pašvaldībā Varakļānos, Rīgas ielā 13, kā arī Murmastienes pagasta un Varakļānu pagasta pārvaldēs. Ikviens interesents ar plānošanas dokumentu var iepazīties arī pašvaldības interneta vietnē www.varaklani.lv.

Varakļānu novada attīstības programma tiek izstrādāta Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēta projekta „Varakļānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde” ietvaros.

7.2. PĀRSKATS PAR DARBA GRUPU SANĀKSMĒM ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IZSTRĀDĒ

Uzsākot novada attīstības programmas izstrādi, novada iedzīvotāji un uzņēmēji tika aicināti izteikt viedokli un līdzdarboties novada attīstības plānošanā. Izteikt savas idejas un priekšlikumus jaunās attīstības programmas izstrādei bija iespējams, līdzdarbojoties darba grupās, kā arī iesniedzot priekšlikumus rakstveidā.

Attīstības programmas izstrādes gaitā tika organizētas vairākas darba grupu sanāksmes, kurās piedalījās Varakļānu novada pašvaldības vadība, deputāti, speciālisti un novada iedzīvotāji. Sanāksmes tika izskatīti un apspriesti priekšlikumi un rīcības virzieni novada attīstībai.

Pārskats par notikušajām darba grupu sanāksmēm apkopots sekojošā tabulā.

11.TABULA

DARBA GRUPU SANĀKSMES ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IZSTRĀDEI

Nr.	Datums	Izskatāmie jautājumi
1.	31.01.2012	Darbu uzsākšanas sanāksme
2.	13.03.2012.	Novada attīstības mērķu, prioritāšu un virzienu apspriešana
3.	10.04.2012.	Pārskats par novada pašreizējās attīstības analīzi
4.	20.07.2012	Pārskats par novada telpiskās attīstības perspektīvām kontekstā ar teritorijas plānojumu
5.	17.08.2012	Programmas rīcības un investīciju plāna izskatīšana un apspriešana
6.	27.08.2012	Sagatavotā attīstības programmas projekta izskatīšana un apspriešana
7.	23.11.2012	Attīstības programmas publiskās apspriešanas rezultātu apspriešana
8.	25.02.2013	Programmas izskatīšana kontekstā ar ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādi
9.	08.05.2013	Precizētās attīstības programmas redakcijas izskatīšana un apspriešana

7.3. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS PUBLISKĀS APSPIEŠANAS PROCESS

Varakļānu novada attīstības programmas izstrādes ietvaros, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tika organizēts dokumenta publiskās apspriešanas process. Publiskās apspriešanas laikā notika trīs sanāksmes – Stirnienes pagastā, Murmastienes pagastā un Varakļānu pilsētā. Sanāksmēs ikviens interesents tika iepazīstināts ar izstrādātā dokumenta saturu un aicināts izteikt viedokli par sagatavoto dokumentu un novada attīstību. Attīstības programmas publiskās apspriešanas gaitā ikviens interesents ar sagatavoto dokumentu varēja iepazīties pašvaldības interneta vietnē, kā arī ar drukāto versiju novada pašvaldības domes ēkā un pagastu pārvaldēs. Attīstības programmas publiskā apspriešana tika veikta vienlaicīgi ar novada teritorijas plānojuma publisko apspriešanu.

Publiskās apspriešanas laikā tika saņemti vairāki mutiski un rakstiski priekšlikumi attīstības programmas pilnveidošanai. Visi priekšlikumi tika izskatīti darba grupās un ņemti vērā sagatavojot attīstības programmas turpmākās redakcijas. Tāpat publiskās apspriešanas sanāksmēs klātesošie tika iepazīstināti ar veiktās iedzīvotāju aptaujas rezultātiem.

Publiskās apspriešanas sanāksmju protokoli.

Varakļānu novada pašvaldība

**Varakļānu novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu
publiskā apspriešana**

SANĀKSMES PROTOKOLS

Varakļānu pagasta pārvalde,
Stirnienes muiža, Varakļānu pag., Varakļānu nov.

2012.gada 19.oktobris

Protokols Nr.1

Publiskās apspriešanas sanāksme atklāta: plkst. 11:00

Publiskās apspriešanas dalībnieki:

1. Māris Bērziņš,
2. Inga Ubagovska,
3. Imants Grāmatnieks,
4. Valda Eiduka,
5. Ieva Mozga,
6. Vija Pelša,
7. Anita Seile,
8. Rita Pelša,
9. Ināra Kasparāne,
10. Silvija Grēvele,
11. Aija Garanča,
12. Anna Tocs-Macāne
13. Aija Ščucka,
14. Māris Justs,
15. Modra Vilkausa,
16. Inese Pivare.

Darba kārtība:

1. Plānošanas dokumenta izstrādātāju uzruna;
2. Attīstības programmas 2014.-2020.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
3. Teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
4. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un teritorijas plānojuma vides pārskata projekts;
5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi.

1. Plānošanas dokumentu izstrādātāju uzruna

M.Bērziņš informē par Varakļānu novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādes nepieciešamību, pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju, dokumentu izstrādes mērķi, procedūru, termiņiem un finansējumu, kā arī par dokumenta publiskās apspriešanas pasākumiem. Klātesošie īsumā tiek iepazīstināti ar abu plānošanas dokumentu savstarpējo papildinātību un atšķirībām.

2. Ziņojums par attīstības programmas pirmās redakcijas saturu

I.Pivare klātesošajiem izklāsta novada attīstības programmas saturu, uzsverot galvenos plānošanas dokumentā risinātos jautājumus un to pamatojumu. I.Pivare akcentē programmā noteiktās prioritātes un tām pakārtotos investīciju projektus. Tāpat tiek uzsvēta attīstības programmas sastāvā ietvertā rīcības plāna aktualizācijas nepieciešamība, precizējot attīstības projektus, to apjomu un plānotās investīcijas.

3. Ziņojums par teritorijas plānojuma pirmās redakcijas saturu

I.Pivare turpina klātesošos iepazīstināt arī ar teritorijas plānojuma saturu. Īpaši tiek uzsvēti plānojuma izstrādē ievērotie principi un saikne ar attīstības programmu. Klātesošie tiek iepazīstināti ar plānojumā izdalītajām teritoriju izmantošanas zonām, to noteikšanas pamatojumu. I.Pivare akcentē galvenās jaunā plānojuma atšķirības no iepriekš izstrādātajiem pagastu un pilsētas teritorijas plānojumiem, kā arī informē par saņemtajiem iesniegumiem un priekšlikumiem saistībā ar teritorijas izmantošanas veidu maiņu.

4. Ziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un teritorijas plānojuma vides pārskata projekta saturu

M.Bērziņš informē sanāksmes dalībniekus par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma būtību pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādē. Klātesošie tiek iepazīstināti ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, novērtējuma mērķi un pamatojumu. M.Bērziņš ziņojumā analizē novada īpaši aizsargājamo dabas teritoriju lomu novada attīstībā, kā arī iepazīstina ar vides riska objektiem un teritorijām Varakļānu novadā. Noslēgumā tiek apkopoti ar plānošanas dokumentu īstenošanu saistītie risinājumi un to ietekme.

5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi

Sanāksmes dalībniekiem nav jautājumu un diskusija netiek izvērsta. Visi klātesošie tiek aicināti rūpīgi iepazīties ar izstrādātajiem un pašvaldības interneta vietnē ievietotajiem dokumentiem. Tiek norādīts termiņš, līdz kuram vēl var iesniegt priekšlikumus un ierosinājumus plānošanas dokumentu pilnveidošanai.

Sanāksme tiek slēgta: plkst. 12:00

Sanāksmi protokolē: Aija Garanča, SIA „Geo Consultants”

Pielikumā: sanāksmes dalībnieku saraksts, 2 lpp.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Varakļānu novada Teritorijas plānojuma 2013 – 2024 1. redakcijas un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

tikšanās dalībnieku saraksts

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
1.	Māris VĒRTIŅŠ	OLĪVA IELA 5 Rīga, LV-1004	28344717 maris.vertins@geocomm.lv	M. Vertins
2.	Inga Uragoneva	Priekšmetu iela 4-6 Varakļāni	28373369	ML
3.	4. Amants Grīnvalds	Kosmonautu - 4	1mantisg57c@inbox.lv	Amants Grīnvalds
4.	Valda Eiduka	"Laukmaļi" Varakļānu novads	26629302	Valda Eiduka
5.	Jeva Šorga	Kašņonģu iela 22. dr. 3D Varakļāni	ievamot@inbox.lv	Jeva Šorga
6.	Nija Pēša	"Vidzīši" Varakļānu pag. Varakļānu novads	28382308	Nija Pēša
7.	Amīta Šķiķe	Pils 18-27 Varakļāni	29456583	Amīta Šķiķe
8.	Rita Pēša	Struķu iela - mola Varakļānu pag.	struķu@inbox.lv 29623297	Rita Pēša

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
9.	Jāņa Kasparsone	Varakļānu pag. Jaunatnes 9	kaspam@inbox.lv 26526176	Kaspars
10.	Īvija Gūnle	Kuģu Varakļānu pag.	29121069	Īvija
11.	Āda SPRINČA	Varakļānu pilsētā	28868265	Āda
12.	Anna Tais-Gracē	Varakļāni	28849374	-Anna
13.	Īvija Ščuka	Varakļāni	aijara@inbox.lv. 6880846	Īvija
14.	Māris Jūsts	Varakļāni	29479134	Māris
15.	Māra Vīkariņa	Varakļāni	29412957	Māra
16.	INER PIADE	SIA "MAGAT 17"	29422056	INER

Varakļānu novada pašvaldība

**Varakļānu novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu
publiskā apspriešana**

SANĀKSMES PROTOKOLS

Murmastienes kultūras centrs,
Jaunatnes iela 12, Murmastiene, Murmastienes pag., Varakļānu nov.

2012.gada 19.oktobrī

Protokols Nr.2

Publiskās apspriešanas sanāksme atklāta: plkst. 13:00

Publiskās apspriešanas dalībnieki:

1. Rita Ivenkova,
2. Vilis Arhipovs,
3. Kārlis Caune,
4. Māris Bērziņš,
5. Aija Garanča,
6. Anna Tocs-Macāne,
7. Jānis Mozga,
8. Modra Vilkausa,
9. Janīna Grudule,
10. Pēteris Bērziņš,
11. Ilze Zepa,
12. Terēze Ivenkova,
13. Inese Pivare,

Darba kārtība:

1. Plānošanas dokumenta izstrādātāju uzruna;
2. Attīstības programmas 2014.-2020.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
3. Teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
4. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un plānošanas dokumentu vides pārskata projekts;
5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi.

1. Plānošanas dokumentu izstrādātāju uzruna

M.Bērziņš informē par Varakļānu novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādes nepieciešamību, pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju, dokumentu izstrādes mērķi, procedūru, termiņiem un finansējumu, kā arī par dokumenta publiskās apspriešanas pasākumiem. Klātesošie īsumā tiek iepazīstināti ar abu plānošanas dokumentu savstarpējo papildinātību un atšķirībām.

2. Ziņojums par attīstības programmas pirmās redakcijas saturu

I.Pivare klātesošajiem izklāsta novada attīstības programmas saturu, uzsverot galvenos plānošanas dokumentā risinātos jautājumus un to pamatojumu. I.Pivare akcentē programmā noteiktās prioritātes un tām pakārtotos investīciju projektus. Tāpat tiek uzsvērtā attīstības programmas sastāvā ietvertā rīcības plāna aktualizācijas nepieciešamība, precizējot attīstības projektus, to apjomu un plānotās investīcijas.

3. Ziņojums par teritorijas plānojuma pirmās redakcijas saturu

I.Pivare turpina klātesošos iepazīstināt arī ar teritorijas plānojuma saturu. Īpaši tiek uzsvērti plānojuma izstrādē ievērotie principi un saikne ar attīstības programmu. Klātesošie tiek iepazīstināti ar plānojumā izdalītajām teritoriju izmantošanas zonām, to noteikšanas pamatojumu. I.Pivare akcentē galvenās jaunā plānojuma atšķirības no iepriekš izstrādātajiem pagastu un pilsētas teritorijas plānojumiem, kā arī informē par saņemtajiem iesniegumiem un priekšlikumiem saistībā ar teritorijas izmantošanas veidu maiņu.

4. Ziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un teritorijas plānojuma vides pārskata projekta saturu

M.Bērziņš informē sanāksmes dalībniekus par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma būtību pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādē. Klātesošie tiek iepazīstināti ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, novērtējuma mērķi un pamatojumu. M.Bērziņš ziņojumā analizē novada īpaši aizsargājamo dabas teritoriju lomu novada attīstībā, kā arī iepazīstina ar vides riska objektiem un teritorijām Varakļānu novadā. Noslēgumā tiek apkopoti ar plānošanas dokumentu īstenošanu saistītie risinājumi un to ietekme.

5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi

Sanāksmes dalībnieki pārrunā ar rūpniecisko teritoriju attīstību saistītus jautājumus. Klātesošie interesējas, kādi pasākumi ir paredzēti ražošanas teritoriju norobežošanai no dzīvojamām teritorijām. Vairākus dalībniekus interesē, kur novadā atrodas augstvērtīgas lauksaimniecības zemes un kādi pasākumi tiek paredzēti teritorijas plānojumā meliorācijas sistēmu sakārtošanai un uzturēšanai. Vairāki jautājumi saistīti ar pašvaldības ceļu uzturēšanai nepieciešamo līdzekļu nepietiekamību. Sanāksmes dalībniekiem tiek sniegti skaidrojumi, kādi pasākumi ir paredzēti attīstības programmā pašvaldības infrastruktūras sakārtošanai. Klātesošie vienojas, ka Murmastienes ciema plānā jāprecizē ražošanas teritoriju izvietojums.

Sanāksme tiek slēgta: plkst. 14:00

Sanāksmi protokolē: Aija Garanča, SIA „Geo Consultants”

Pielikumā: sanāksmes dalībnieku saraksts, 2 lpp.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Varakļānu novada Teritorijas plānojuma 2013 – 2024 1. redakcijas un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmes
tikšanās dalībnieku saraksts

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
1.	Rita Jermova	Saulgrieži Murmastiene	ritina06@inbox.lv T. 27790047	R. Jermova
2.	Vilijs Arhipovs	Murmastiene	T-26662351	[Signature]
3.	Kārlis Černs	Braslas	28351528	Kārlis Černs
4.	Māris Bērziņš	OLTVU IELAS RTGA, LV-1004	SIA GEO CONSULTANTS 28344717	[Signature]
5.	Aija Sarkanča	Varakļāni	2868265	[Signature]
6.	Anna Toes-Sačeva	Varakļāni	19899754	[Signature]
7.	Jānis Morga	Murmastiene	teiciteica@inbox.lv	[Signature]
8.	Moldna Vilemaša	Varakļāni	29412957	[Signature]

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
9.	Jarīna Gmchule	"Zīles" Murmariņš - 22, Gauvātnes - 22, Gauvātnes 9-7 Murmariņš	jarina.gmchule@inbox.lv 26513447	
10	Pēteris Bērziņš	Gauvātnes 9-7	26310580	
11.	Ilze Lepa	"Saulgriķi" Murmariņš	29918227	
12.	Verēze Lemberga	"Saulgriķi" Murmariņš	tel. 26164904 dzimene 1610@inbox.lv	
13.	Inese Rīvale	sīt "Nagla IF"	29422056	

MURMARIŅI

Varakļānu novada pašvaldība

**Varakļānu novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu
publiskā apspriešana**

SANĀKSMES PROTOKOLS

Varakļānu kultūras nams,
1.maija laukums, Varakļāni, Varakļānu nov.

2012.gada 19.oktobrī

Protokols Nr.3

Publiskās apspriešanas sanāksme atklāta: plkst. 16:00

Publiskās apspriešanas dalībnieki:

1. Valentīna Tropa,
2. Pēteris Letinskis,
3. Jānis Ščuckis,
4. Jevgēņijs Zinovjevs,
5. Janīna Zinovjeva,
6. Lilija Malčanova,
7. Antoņina Broka,
8. Vija Eiduka,
9. Jūlijs Paeglis,
10. Janīna Šķēle,
11. Valentīna Ozoliņa,
12. Ingrīda Madžule,
13. Janna Erele,
14. Indra Broka,
15. Ruta Laizāne,
16. Kristīne Storde,
17. Ieva Melne Mežajeva,
18. Sarmīte Melne,
19. Modra Vilkausa,
20. Andrejs Naglis,
21. Jevgenijs Dudars,
22. Gatis Meiers,
23. Tatjana Zujeva,
24. Aija Ščucka,
25. Aija Garanča,
26. Inese Pivare

Darba kārtība:

1. Plānošanas dokumenta izstrādātāju uzruna;
2. Attīstības programmas 2014.-2020.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
3. Teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam pirmās redakcijas izstrāde;
4. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un plānošanas dokumentu vides pārskata projekts;
5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi.

1. Plānošanas dokumentu izstrādātāju uzruna

M.Bērziņš informē par Varakļānu novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādes nepieciešamību, pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju, dokumentu izstrādes mērķi, procedūru, termiņiem un finansējumu, kā arī par dokumenta publiskās apspriešanas pasākumiem. Klātesošie īsumā tiek iepazīstināti ar abu plānošanas dokumentu savstarpējo papildinātību un atšķirībām.

2. Ziņojums par attīstības programmas pirmās redakcijas saturu

I.Pivare klātesošajiem izklāsta novada attīstības programmas saturu, uzsverot galvenos plānošanas dokumentā risinātos jautājumus un to pamatojumu. I.Pivare akcentē programmā noteiktās prioritātes un tām pakārtotos investīciju projektus. Tāpat tiek uzsvēta attīstības programmas sastāvā ietvertā rīcības plāna aktualizācijas nepieciešamība, precizējot attīstības projektus, to apjomu un plānotās investīcijas.

3. Ziņojums par teritorijas plānojuma pirmās redakcijas saturu

I.Pivare turpina klātesošos iepazīstināt arī ar teritorijas plānojuma saturu. Īpaši tiek uzsvēti plānojuma izstrādē ievērotie principi un saikne ar attīstības programmu. Klātesošie tiek iepazīstināti ar plānojumā izdalītajām teritoriju izmantošanas zonām, to noteikšanas pamatojumu. I.Pivare akcentē galvenās jaunā plānojuma atšķirības no iepriekš izstrādātajiem pagastu un pilsētas teritorijas plānojumiem, kā arī informē par saņemtajiem iesniegumiem un priekšlikumiem saistībā ar teritorijas izmantošanas veidu maiņu.

4. Ziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un teritorijas plānojuma vides pārskata projekta saturu

M.Bērziņš informē sanāksmes dalībniekus par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma būtību pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu izstrādē. Klātesošie tiek iepazīstināti ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, novērtējuma mērķi un pamatojumu. M.Bērziņš ziņojumā analizē novada īpaši aizsargājamo dabas teritoriju lomu novada attīstībā, kā arī iepazīstina ar vides riska objektiem un teritorijām Varakļānu novadā. Noslēgumā tiek apkopoti ar plānošanas dokumentu īstenošanu saistītie risinājumi un to ietekme.

5. Diskusija, priekšlikumi, komentāri un jautājumi

Sanāksmes dalībnieki iesaistās diskusijā par izstrādāto dokumentu nepieciešamību novadam. Vairāki dalībnieki atzīmē, ka jau bez minētajiem dokumentiem novadā daudzi projekti ir īstenoti vai šobrīd tiek īstenoti. Dalībniekiem tiek atgādināta plānošanas dokumentu nozīme novada attīstībai un normatīvo aktu regulējums. Vairāki dalībnieki interesējas, kādi pasākumi ir paredzēti graustu mazināšanai novadā un pretplūdu pasākumiem. Dalībnieki tiek iepazīstināti ar kārtību, kādā minētie jautājumi tiek risināti teritoriju plānošanas ietvaros. Tiek uzskaitītas attīstības programmā paredzētās prioritātes un darbības aktuālo jautājumu risināšanai. Sanāksmes dalībnieki diskutē par kultūras mantojuma saglabāšanu novadā. Vairākus dalībniekus interesē konkrētiem īpašumiem noteiktais izmantošanas veids.

Sanāksme beidzās: plkst. 18:00

Sanāksmi protokolē: Aija Garanča, SIA „Geo Consultants”

Pielikumā: sanāksmes dalībnieku saraksts, 3 lpp.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Varakļānu novada Attīstības programmas 2013 – 2020 un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

tikšanās dalībnieku saraksts

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
1.	Valentīna Trope	Pils iela 34-5 Varakļ.		N. Trope,
2.	Pēteris Letimkis	Puķu 22		pu
3.	Jānis Šuvis	Gaunatu 7 Varakļ.	26330353	JS
4.	Fengērijs Linorjers	Pils iela 32-6		Linorj.
5.	Janina Linorjere	Pils iela 32-6	26221724	Linorj.
6.	Lilija Molčanova	Rēzeknes 4-13	29935445	Linorj.
7.	Broka Andriņš	Pils iela 59	64866127	Andr.
8.	Lidusa Ņija	Varakļānu Kotmonatu 22-28		Ņija

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Varakļānu novada Teritorijas plānojuma 2013 – 2024 1. redakcijas un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmes

tikšanās dalībnieku saraksts

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
9.	Jūlijs Paeglis	Varakļānu Priekule 12	64866695	
10	Ļēle Jaurina	Varakļānu Kosmonautu 13-18		
11	Oļegs Valentins	Varakļānu Kosmonautu 15-12		
12	Madzule Jurga	Kotāles pr. 8-4		
13	Ere Jaurina	Priekule 12 Varakļ.	64866695	
14	Indra Proka	Varakļānu, Kosmonautu 15		
15	Ruta Laciņa	Kosmonautu iela 20-25 Varakļānu	26321579	
16	Kristīne Štrode	Varakļānu pagasts Cienātnieku "Vīdīši"	kristine-strode@inbox.lv	

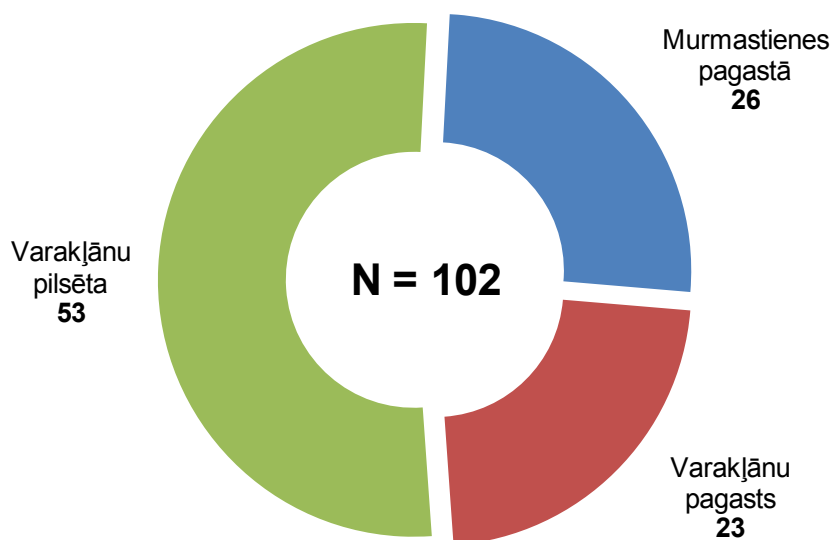
N.p.k.	Vārds, uzvārds	Adrese	Kontakti, e-pasts, telefons	Paraksts
17	Jeva Melne-Meizģeļa	Kosmonautu 22-2, Varakļāni	29221493, iemell@inbox.lv	
18	Saunite Melne	ATL latvijai	29180509, s.melne@vml.lv	
19	Madona Dilaņa	Varakļāni, Saulis ielā - 48	madonadila@inbox.lv	
20	Andrijs Naglis	Daugavpils, Varakļāni	26351004	
21	Jurgis Dūdons	Brīvības 1-2, Varakļāni	28358713	
22	Gatis Meieris	Kosmonautu, Varakļāni	28380399 meiers.sigurd@inbox.lv	
23	Tatjana Zujeva	Varakļāni, Miera 14-6	64866904	
24	Aija Ščuka	Varakļāni, Dikļu ielā	ajask@inbox.lv, 29454332	
25	Aija Garanča	Varakļāni	29468265	
26	Inge Pivale	STA, NĀG LATVIA	29422056	

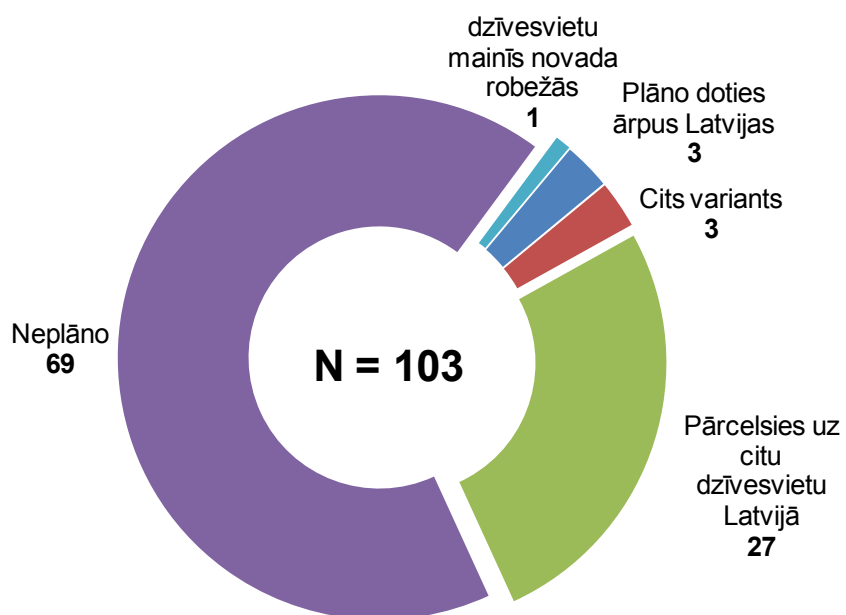
7.4. VARAKĻĀNU NOVADA IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

1. RESPONDENTU SOCIĀLI DEMOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS

1.1. Respondentu sadalījums pēc dzīvesvietas (kopēja izlase: N=102)

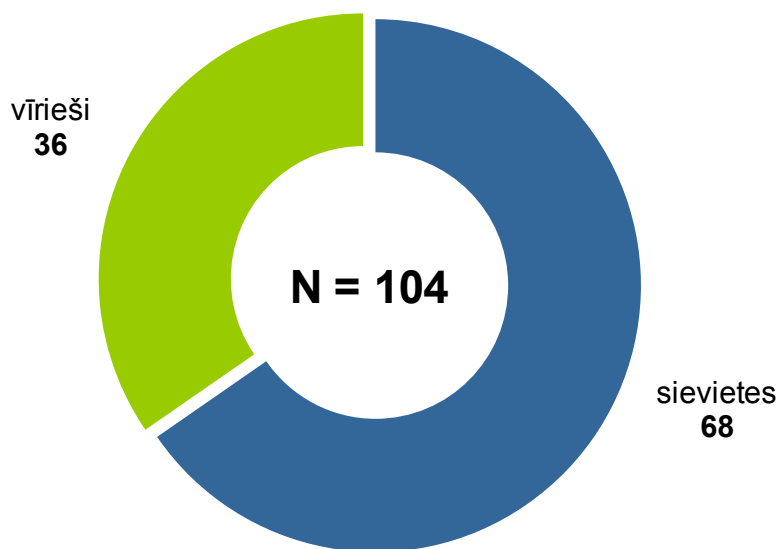

1.2. Plāni tuvāko 5 gadu laikā mainīt dzīvesvietu (respondentu sadalījums, N=103)

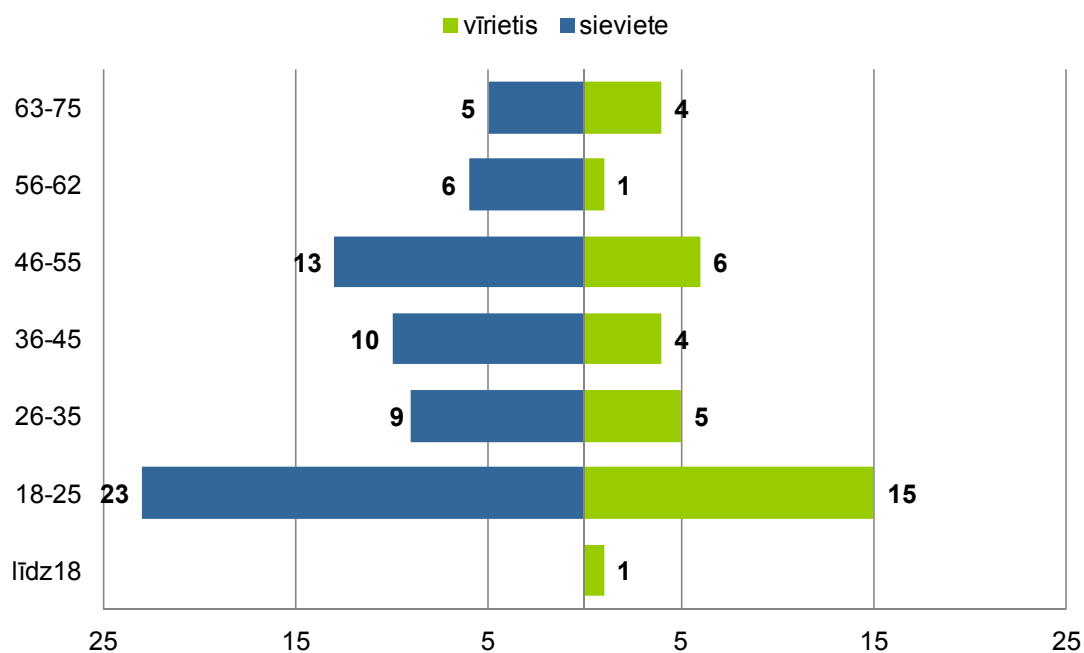

1.3. Respondentu dzimums (respondentu sadalījums, N=104)

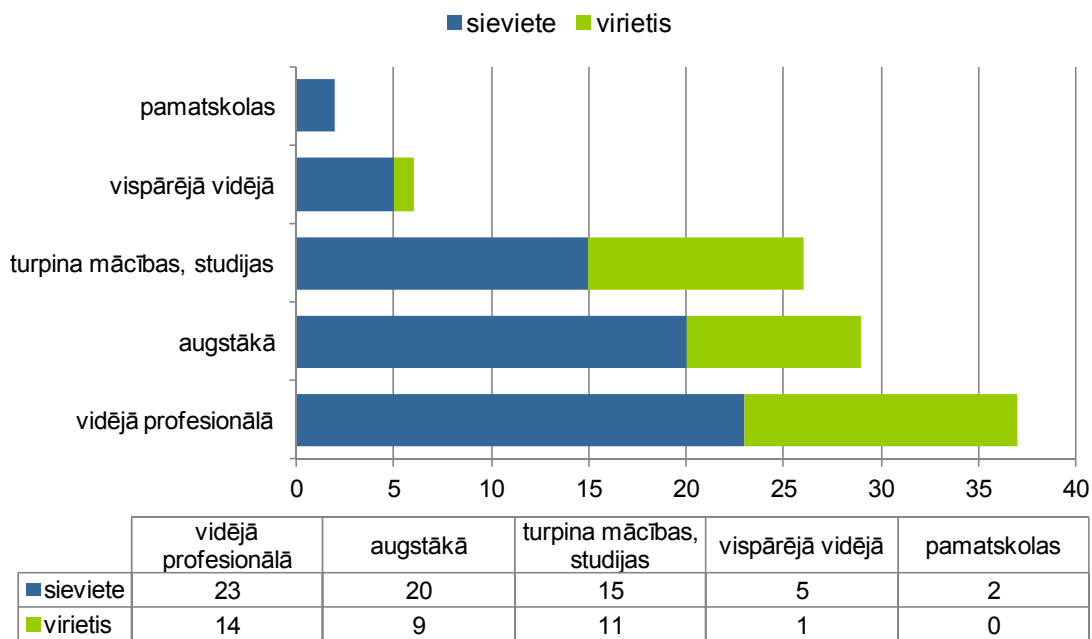

1.4. Respondentu dzimuma-vecuma struktūra (respondentu sadalījums, N=102)

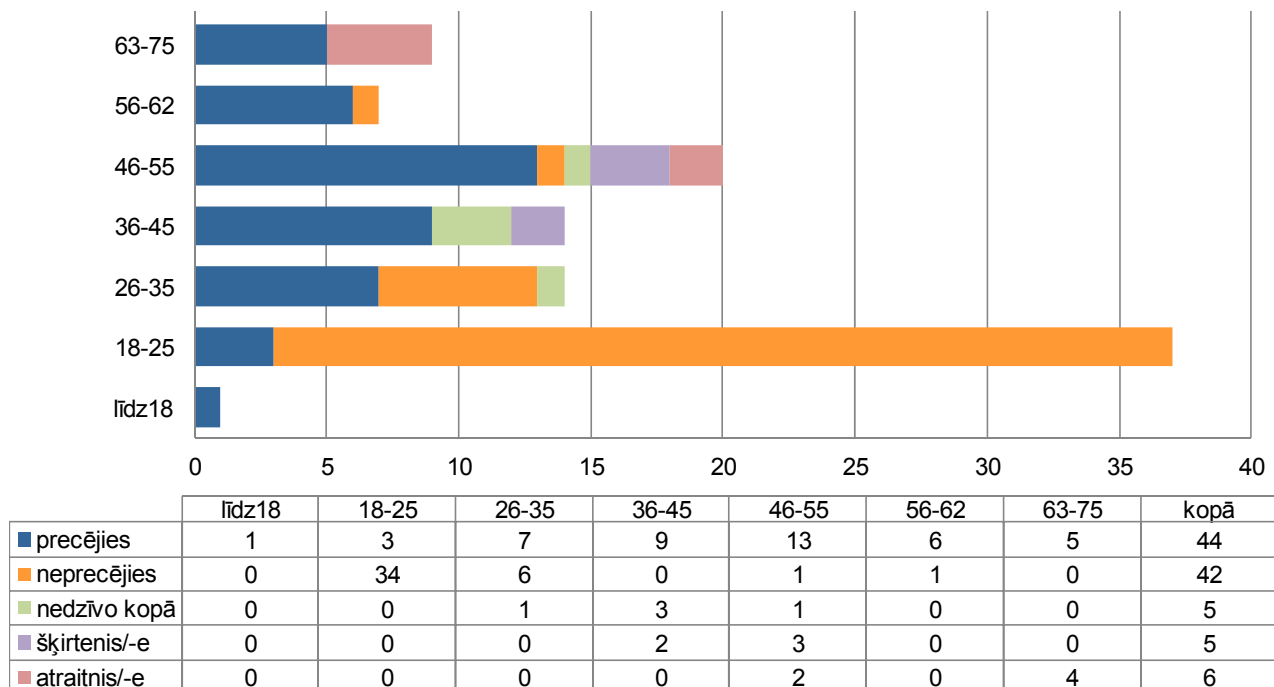

1.5. Aptaujāto sieviešu un vīriešu izglītība līmenis (respondentu sadalījums, N=100)

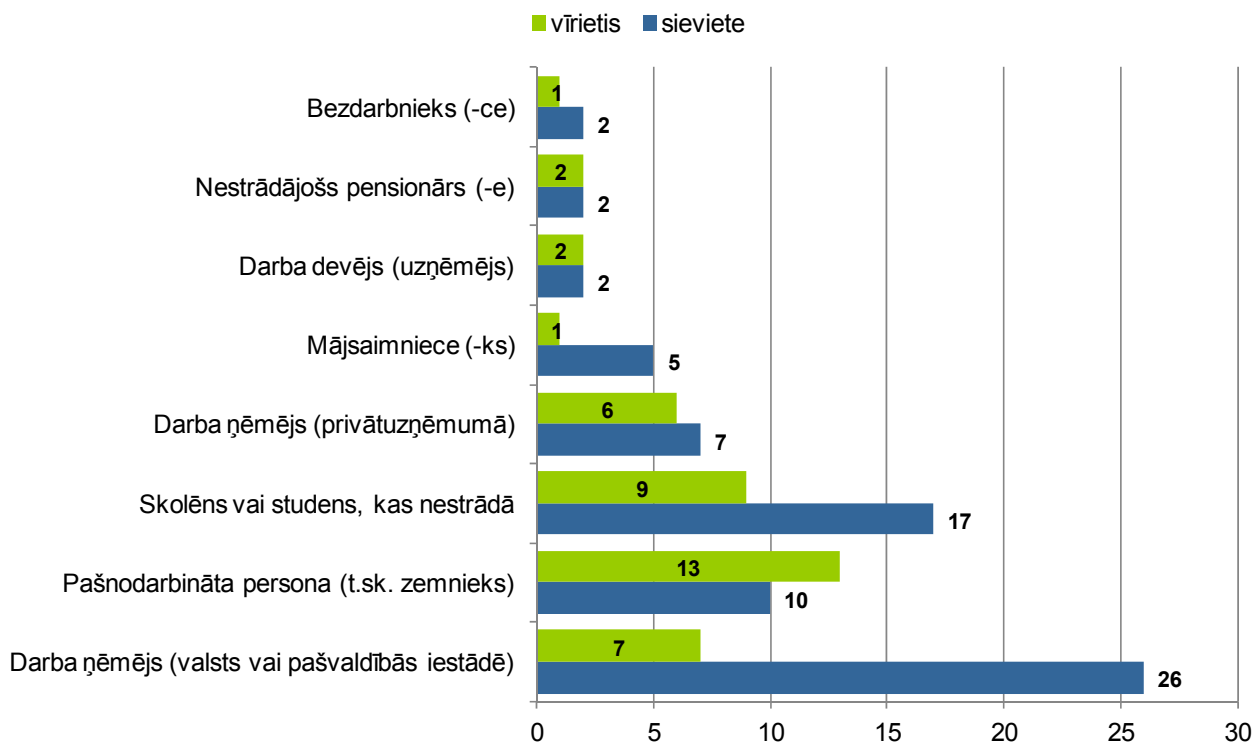

1.6. Aptaujāto ģimenes stāvoklis sadalījumā pēc respondentu vecumgrupas (respondentu sadalījums, N=102)

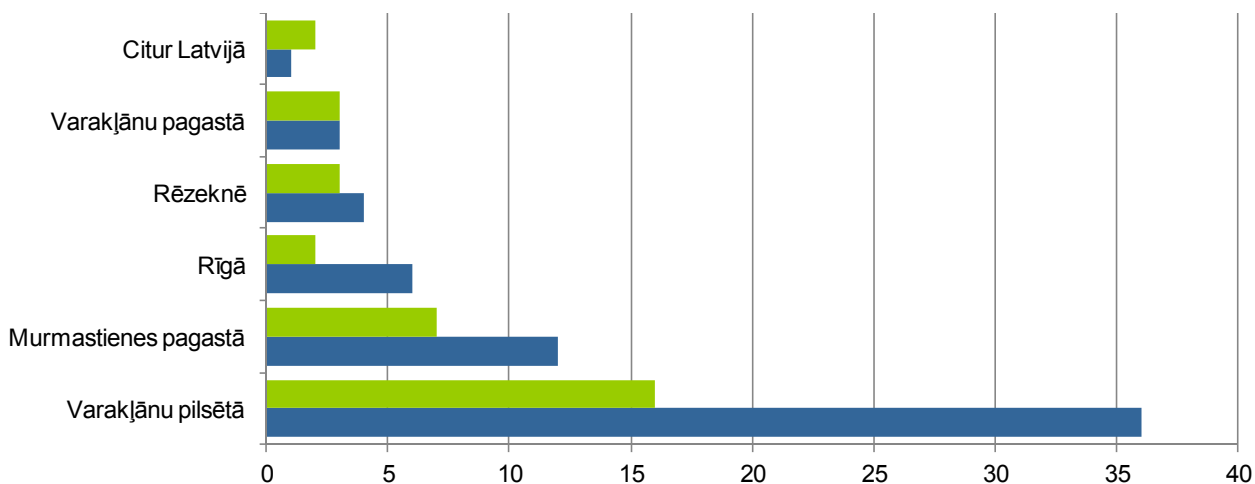

1.7. Respondentu nodarbošanās (atbilžu sadalījums)

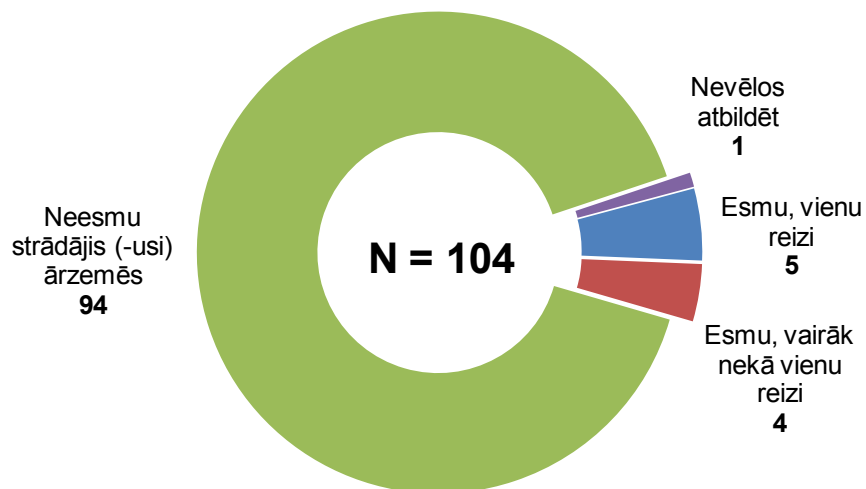
1.8. Respondentu darba vai mācību vieta (respondentu sadalījums, N=95)

	Varakļānu pilsētā	Murmastienes pagastā	Rīgā	Rēzeknē	Varakļānu pagastā	Citur Latvijā	kopā
vīrieši	16	7	2	3	3	2	33
sievietes	36	12	6	4	3	1	62

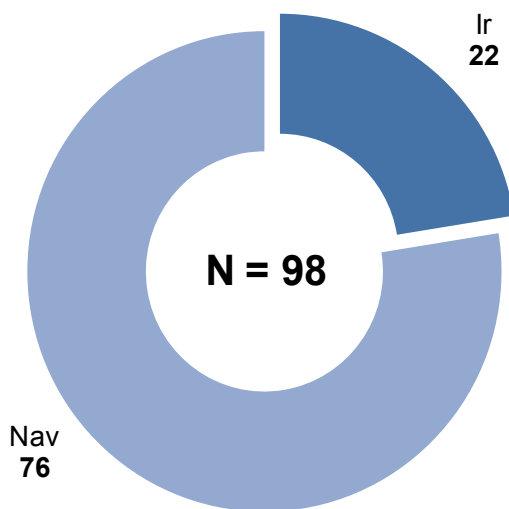

1.9. Respondentu pieredze darbā ārvalstīs (respondentu sadalījums, N=104)

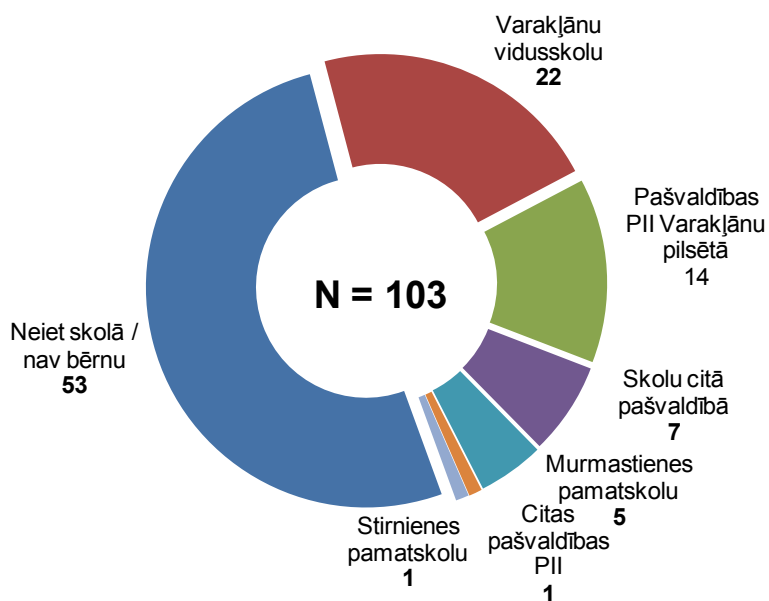
2. RESPONDENTU UN ĢIMENES LOCEKĻU SAŅEMTIE IZGLĪTĪBAS UN SOCIĀLIE PKALPOJUMI

2.1. Pirmsskolas vecuma bērni respondentu ģimenēs (respondentu sadalījums, N=98)

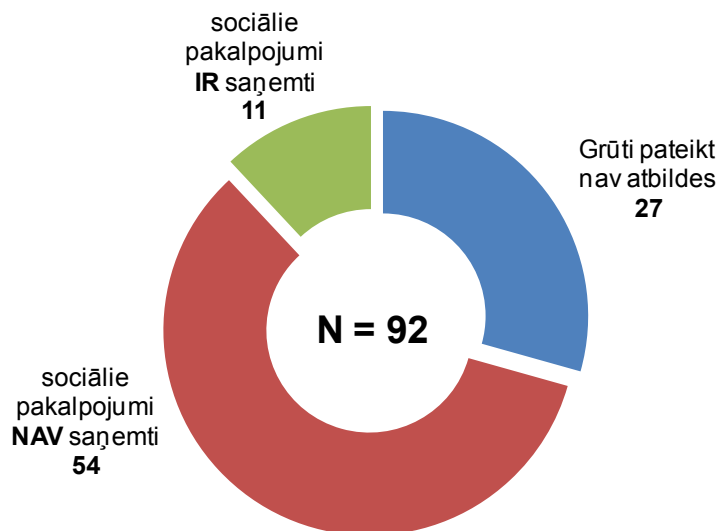

2.2. Respondentu ģimenē augošie bērni, kas apmeklē izglītības iestādes (respondentu sadalījums, N=103)

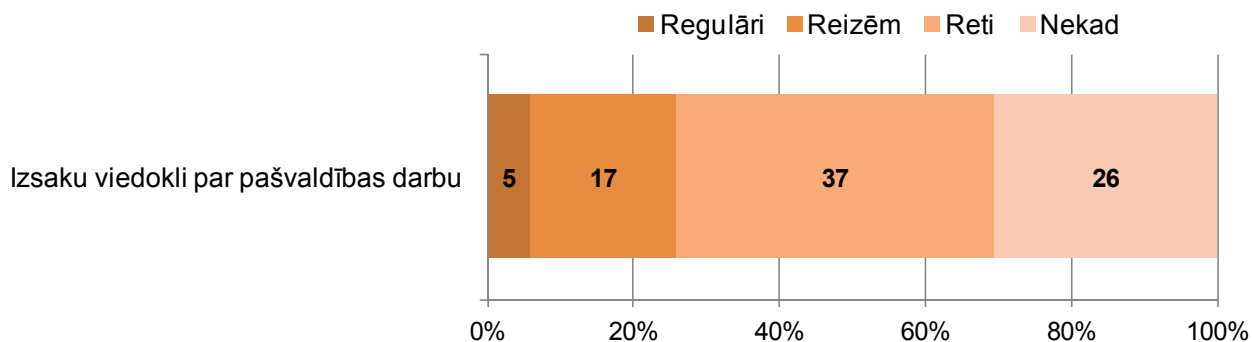
2.3. Respondentu vai to ģimenes locekļu saņemtie Varakļānu novada sociālā dienesta pakalpojumi (palīdzība)

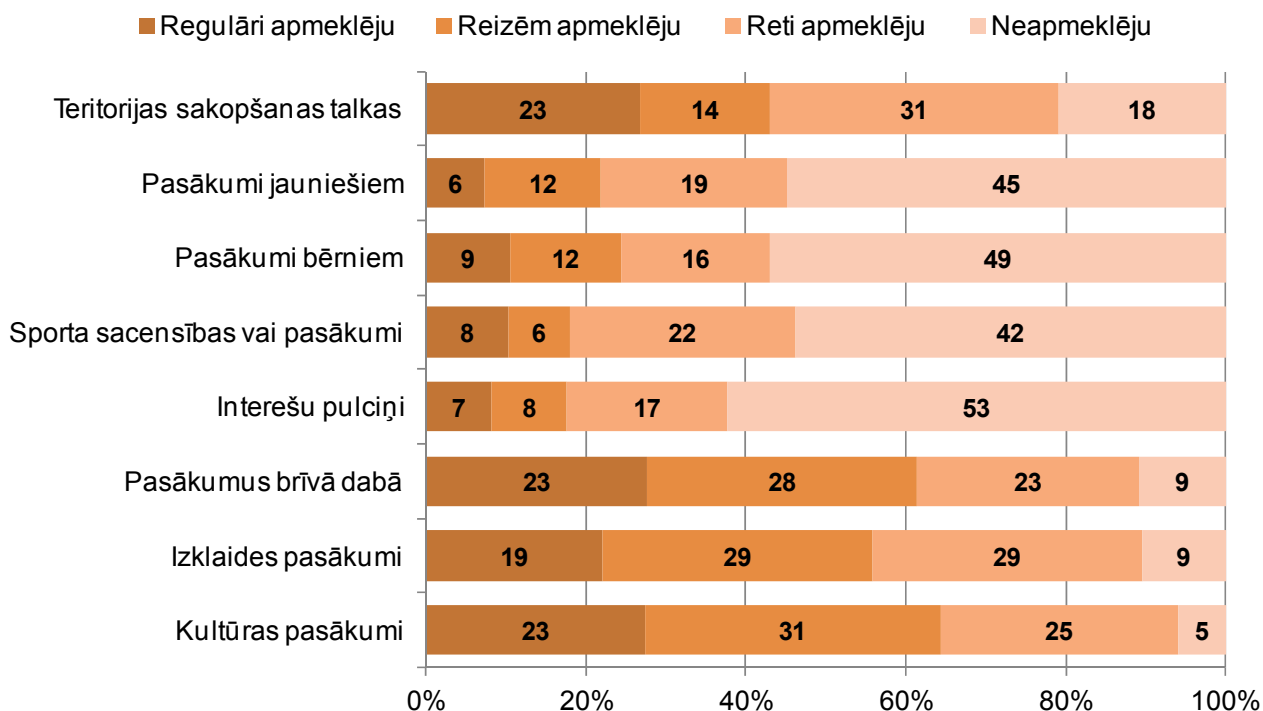

3. RESPONDENTU LĪDZDALĪBAS RAKSTUROJUMS, INFORMĒTĪBA UN PAŠVALDĪBAS DARBA VĒRTĒJUMS

3.1. Respondentu līdzdalība pašvaldības darbā, izsakot savu viedokli (atbilžu sadalījums)

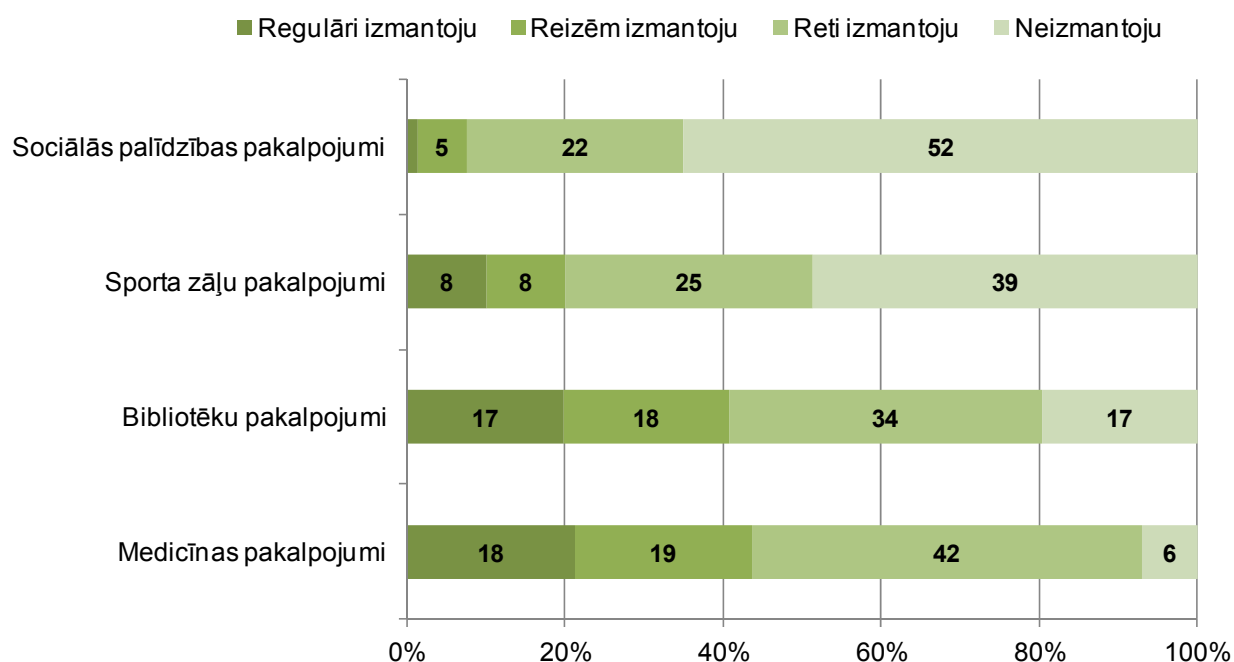

3.2. Respondentu līdzdalība pašvaldības rīkotajos pasākumos (atbilžu sadalījums)

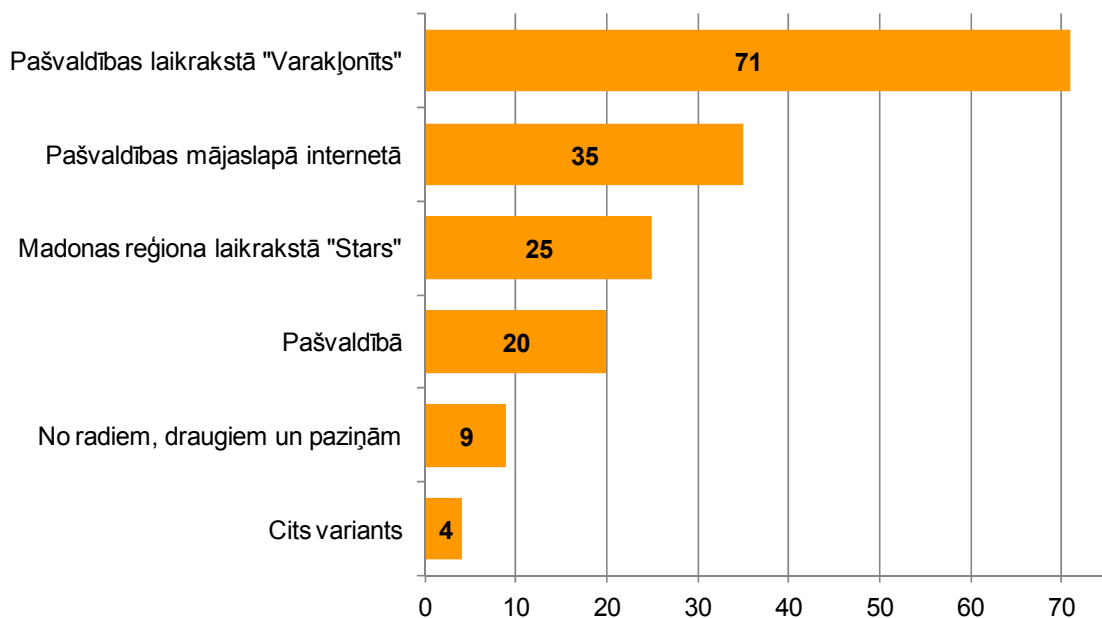

3.3. Pašvaldības piedāvāto pakalpojumu izmantošana aptaujāto vidū (atbilžu sadalījums)

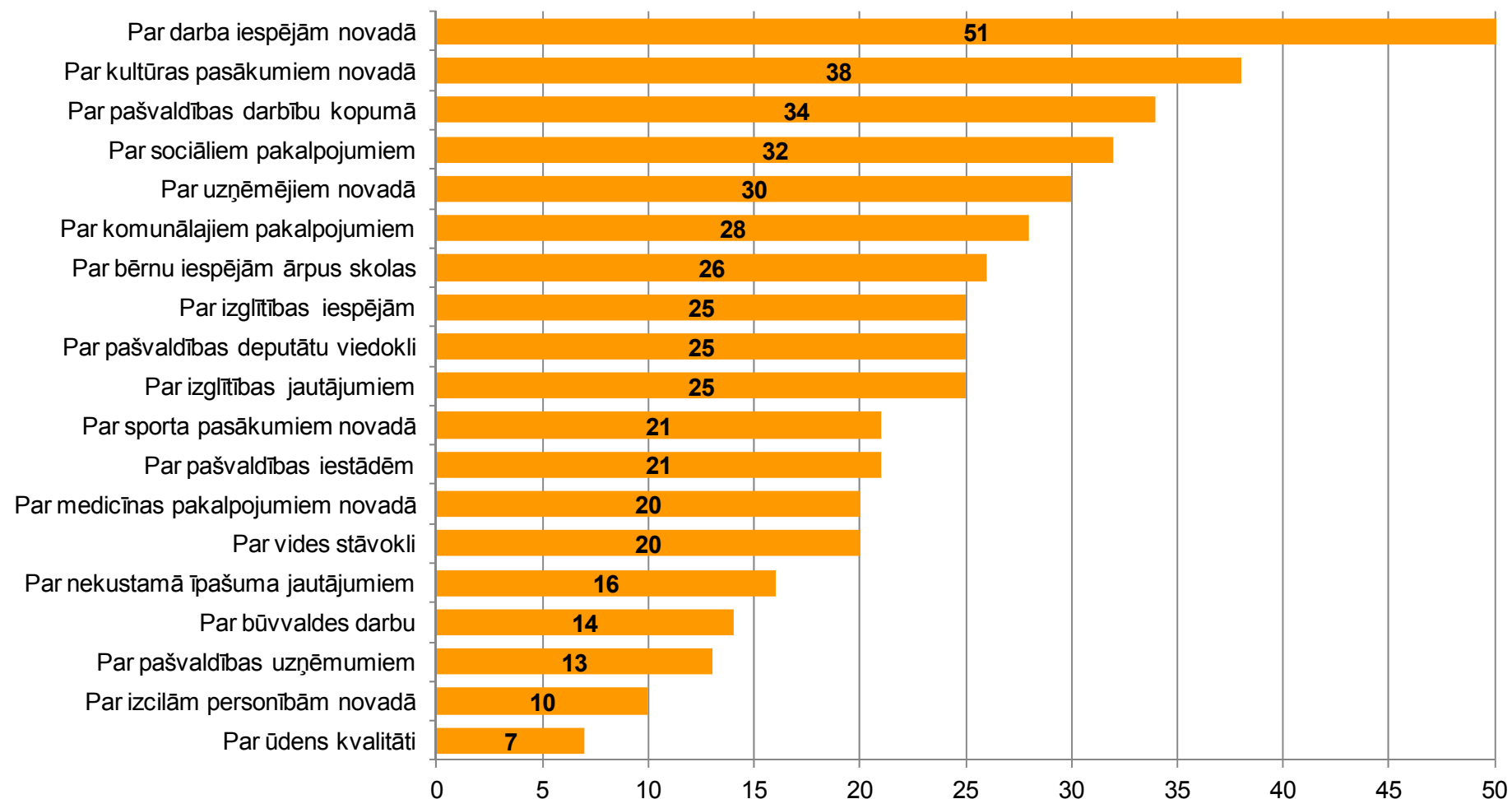

3.4. Informācijas avoti par pašvaldībā notiekošo (atbilžu sadalījums)

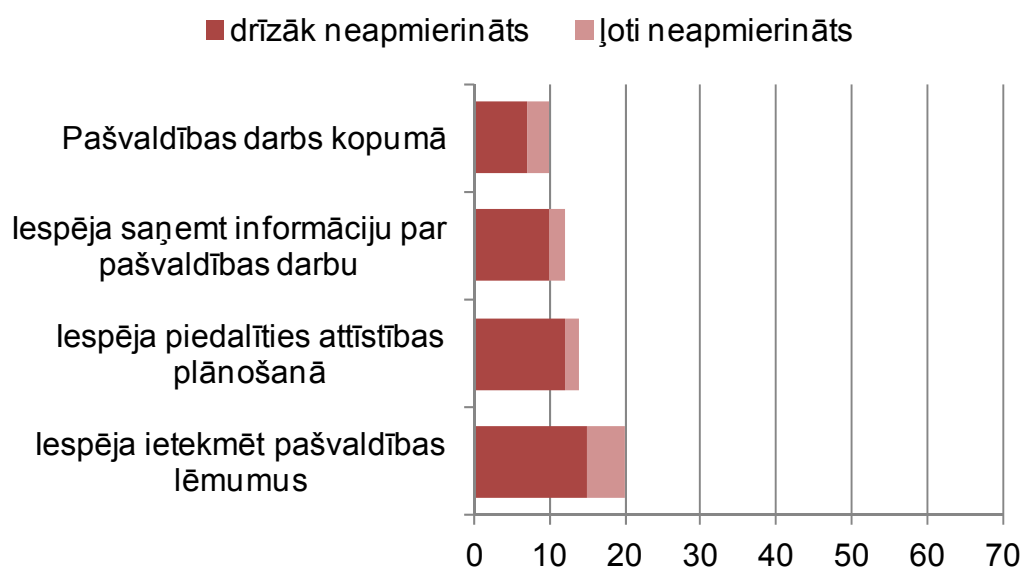
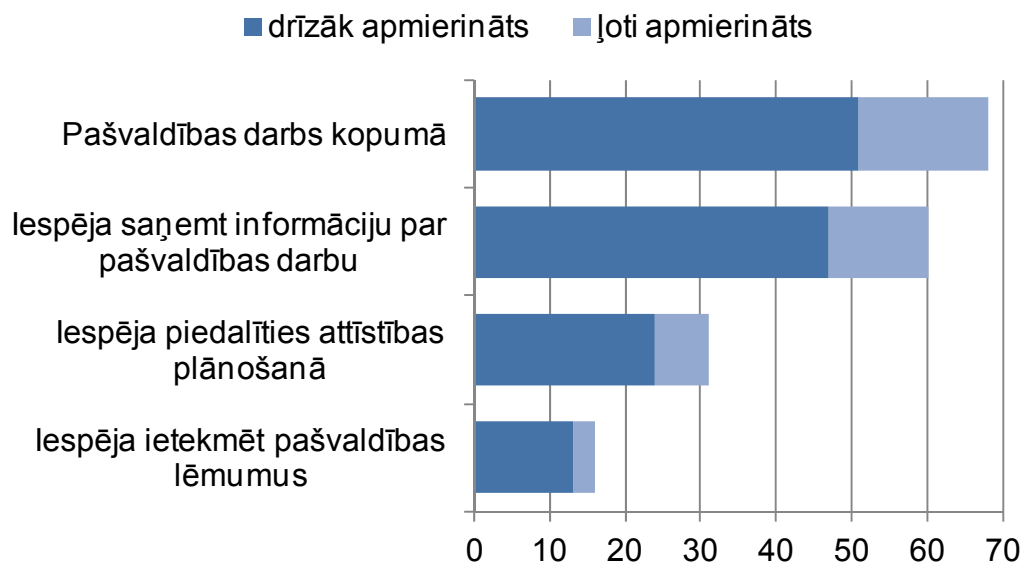

3.5. Plašāk nepieciešamās informācijas saturs (atbilžu sadalījums)

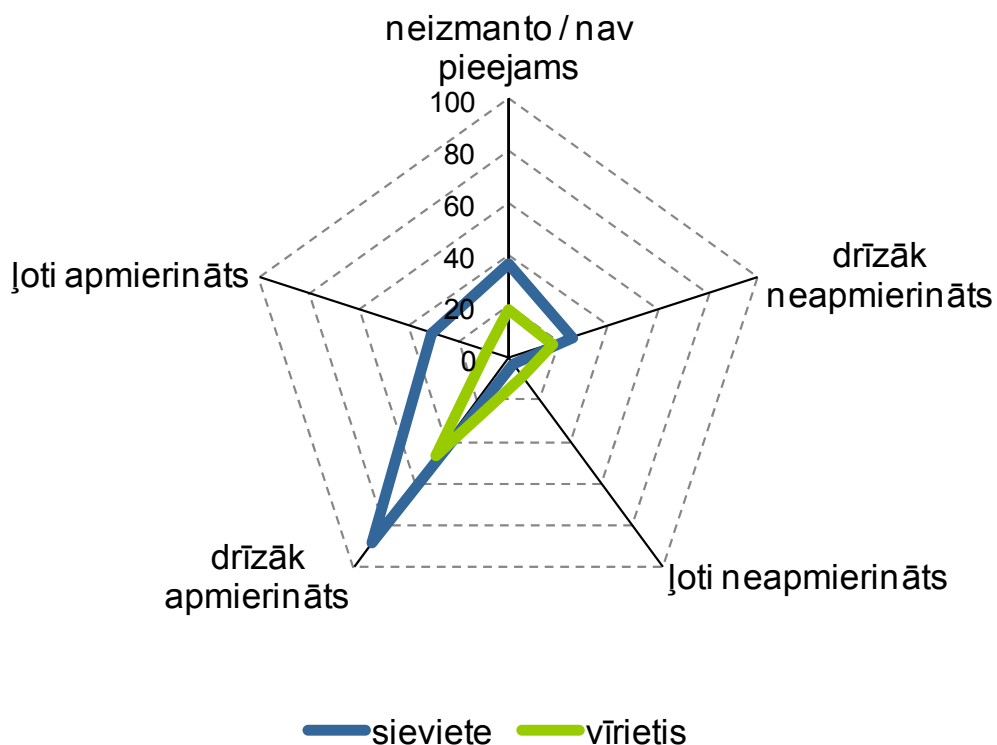

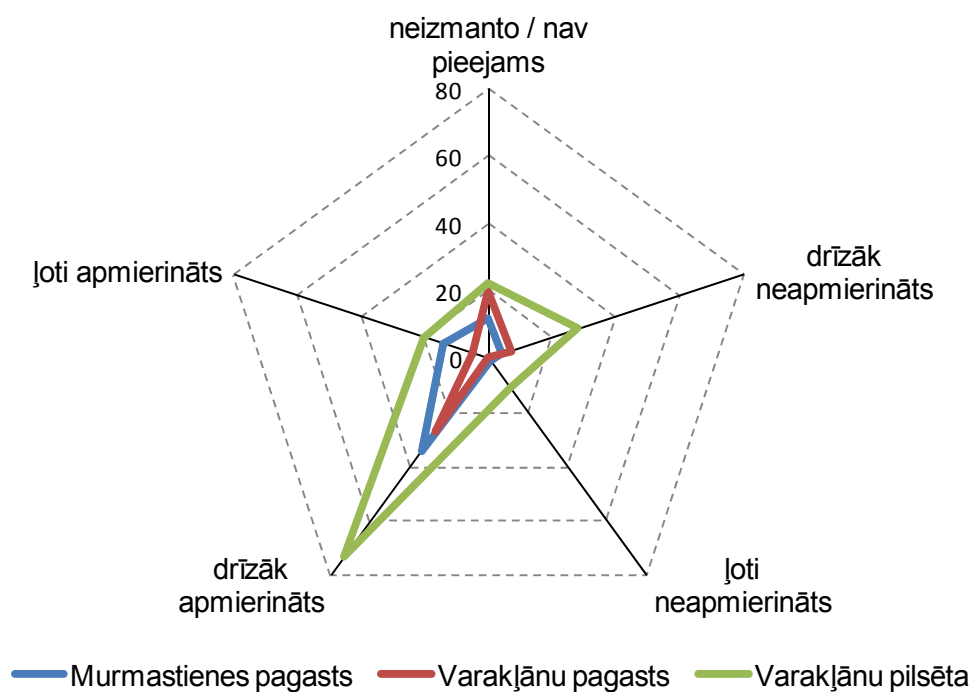
3.6. Pašvaldības darba vērtējums aptaujāto vidū (atbilžu sadalījums)

3.7. Kopējais novada pašvaldības darbības vērtējums pēc aptaujāto dzimuma

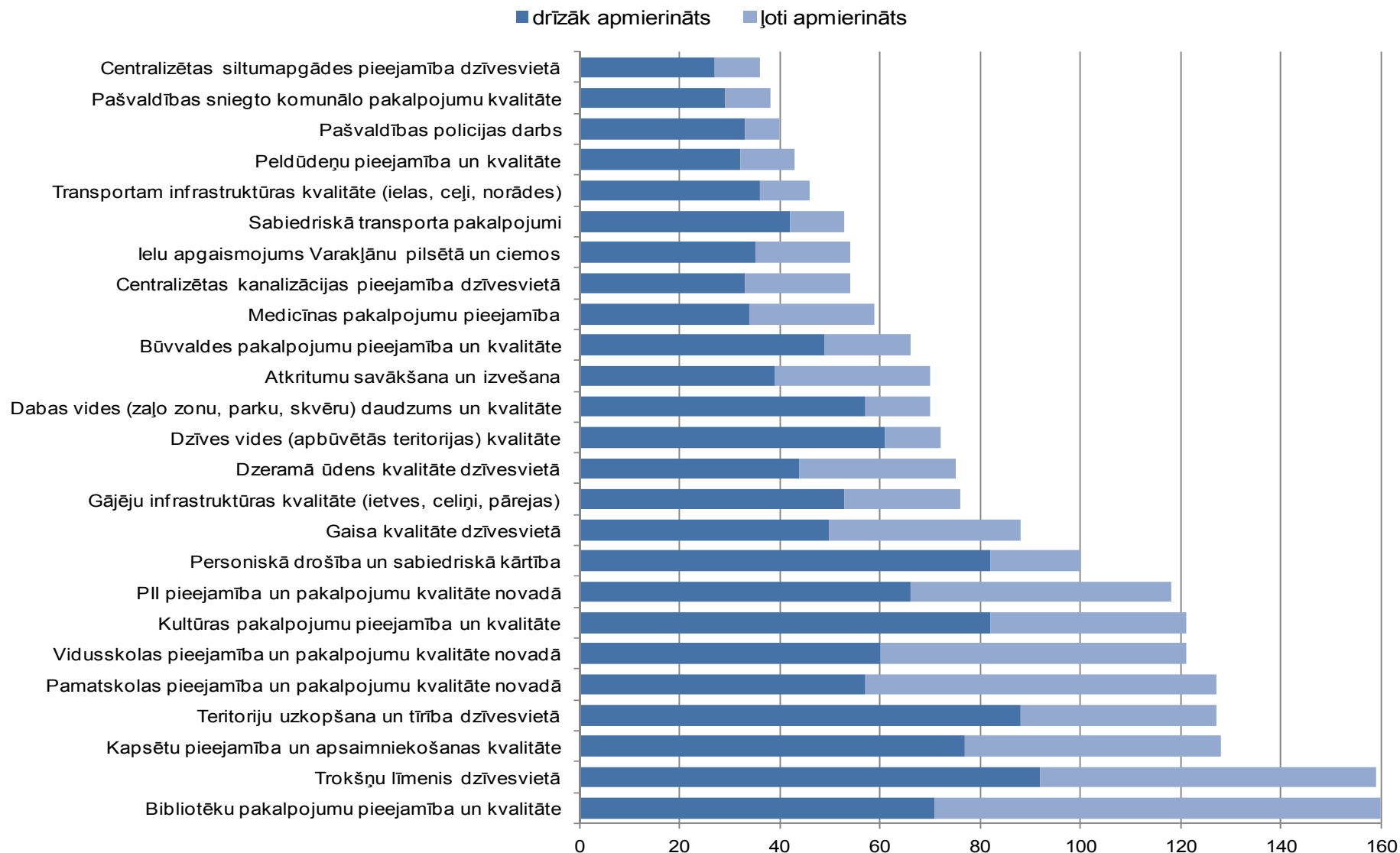
3.8. Kopējais novada pašvaldības darbības vērtējums pēc aptaujāto dzīvesvietas

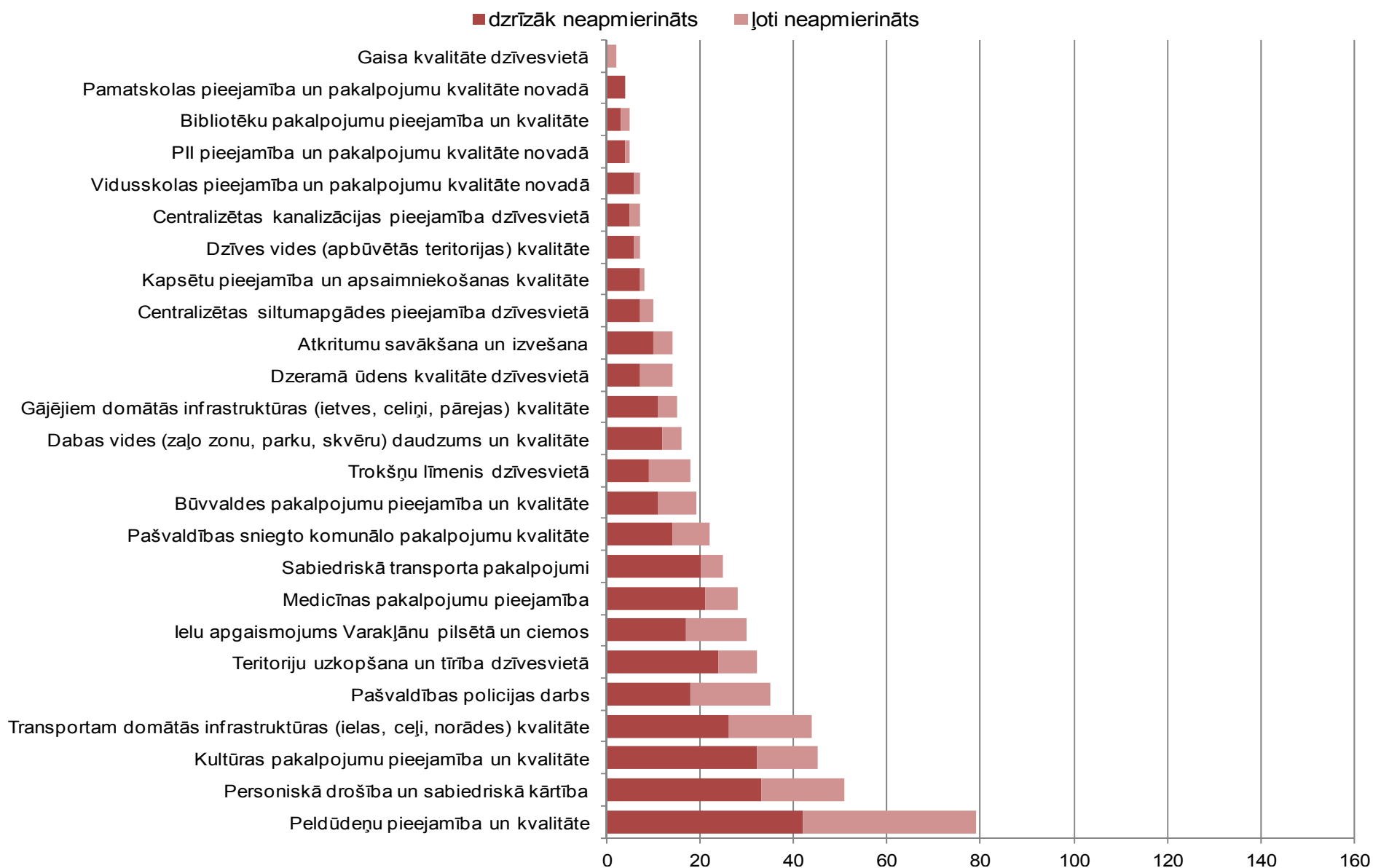
4. VISPĀRĒJS DZĪVES VIDES, KĀ ARĪ PAKALPOJUMU KVALITĀTES UN PIEEJAMĪBAS NOVĒRTĒJUMS

4.1. Dzīves jomas, ar kurām respondenti ir visvairāk apmierināti (atbilžu sadalījums)

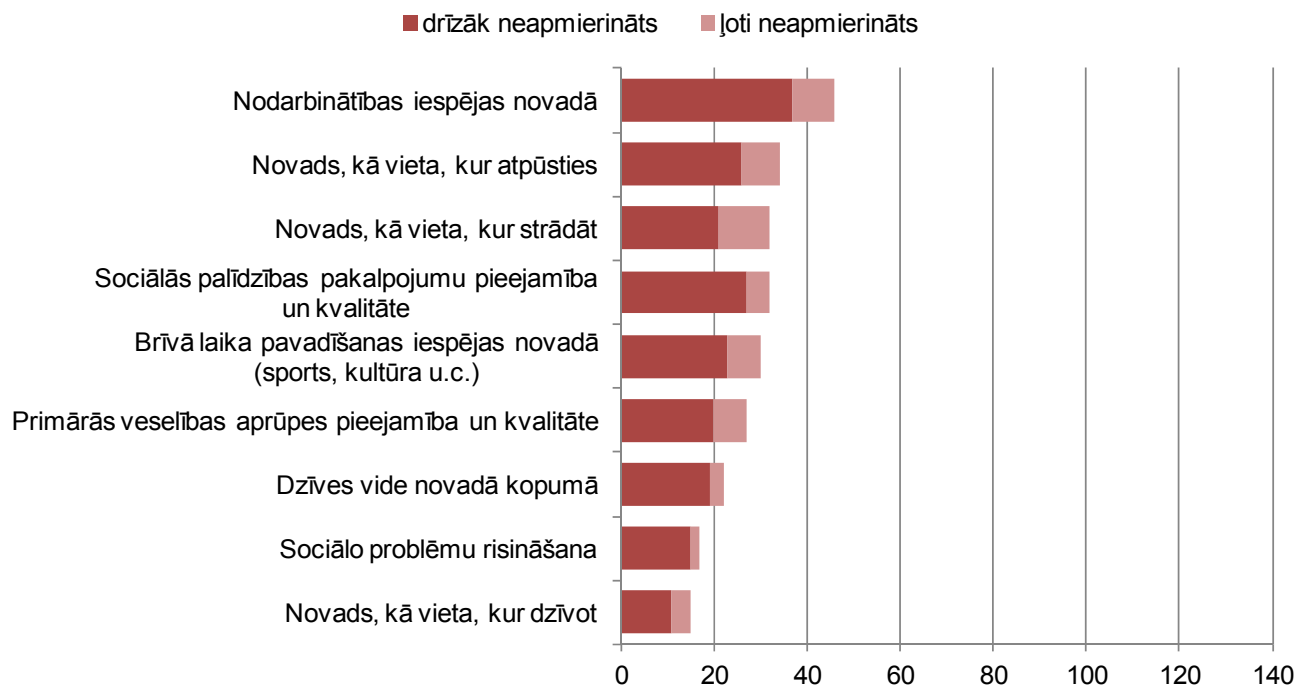
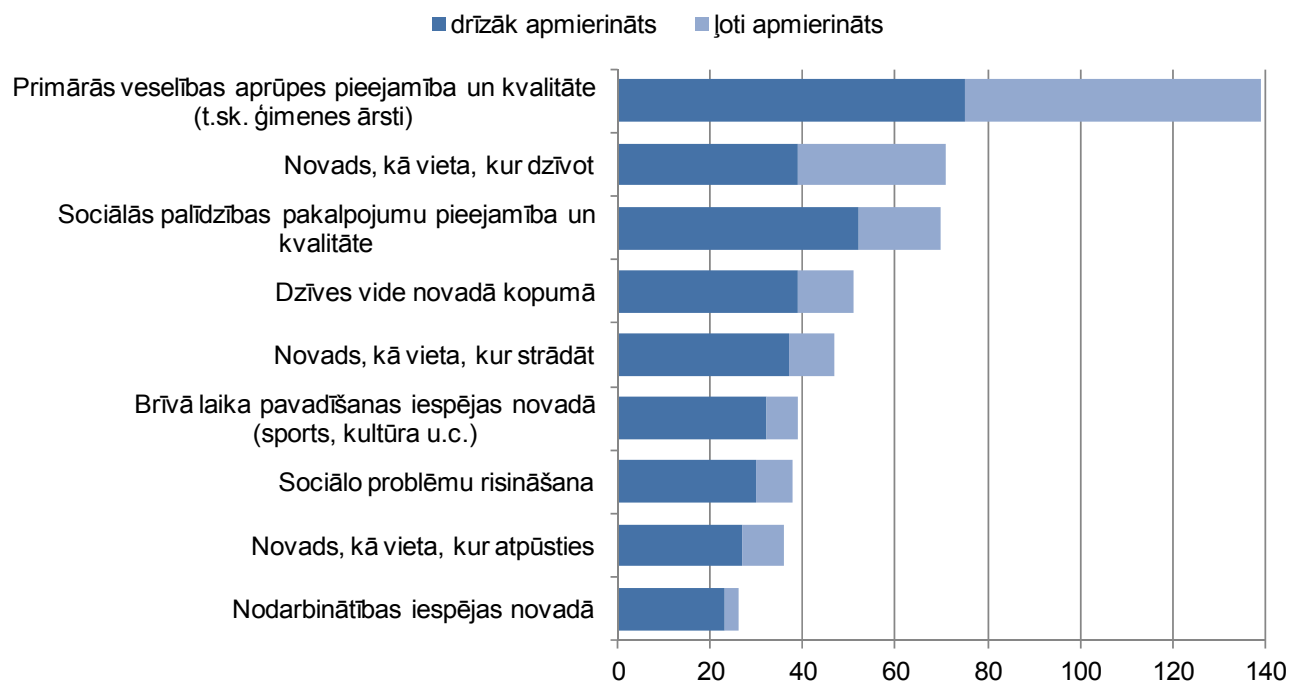

4.2. Dzīves jomas, ar kurām respondenti ir visvairāk neapmierināti (atbilžu sadalījums)

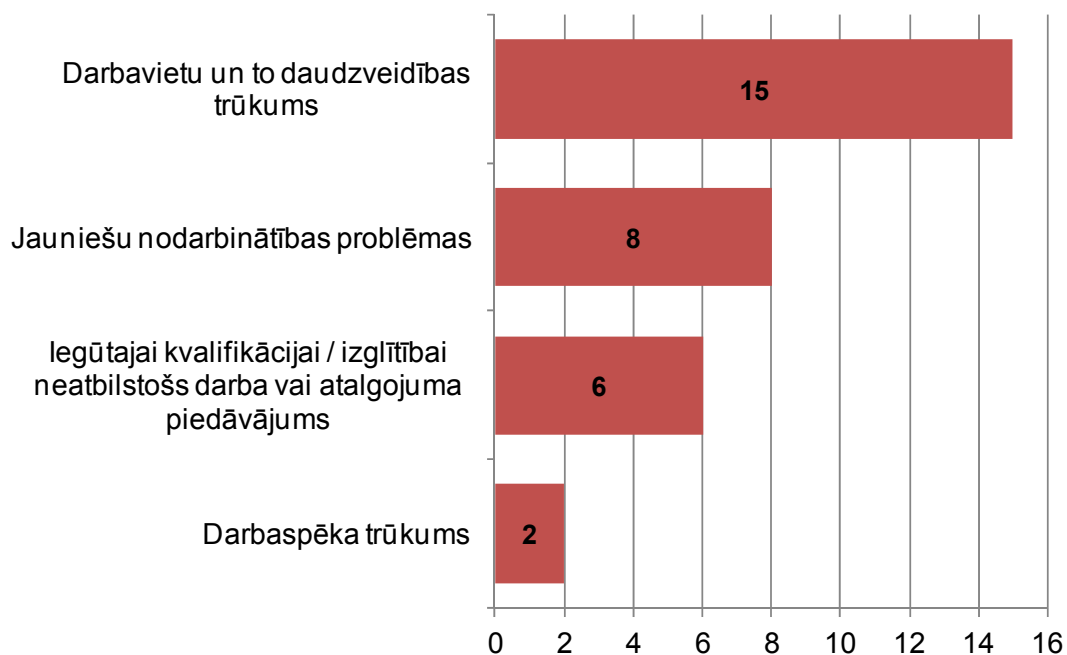

4.3. Dzīves vides, kā arī dažādu pakalpojumu pieejamības un kvalitātes vērtējums Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

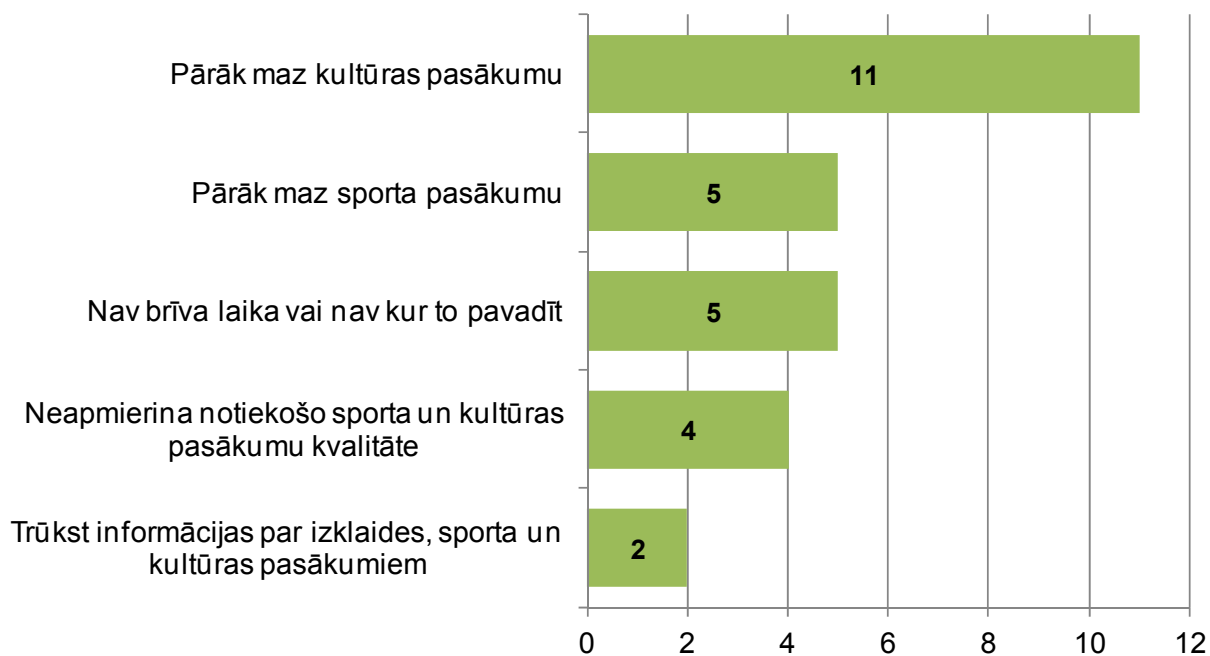

4.4. Iemesli, kāpēc aptaujātie ir neapmierināti ar nodarbinātības iespējām Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

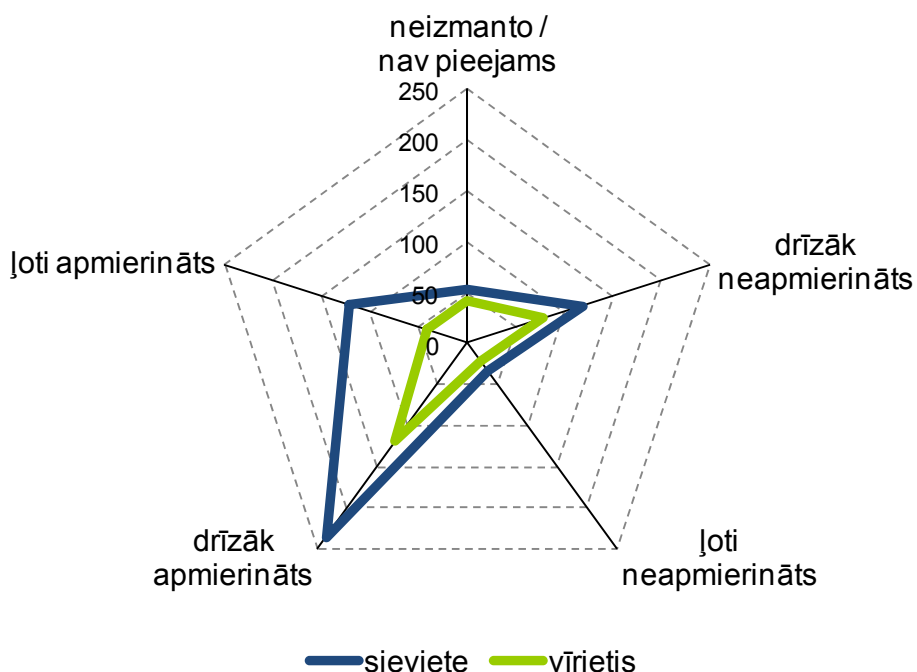

4.5. Iemesli, kāpēc respondenti ir neapmierināti ar brīvā laika pavadīšanas iespējām Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

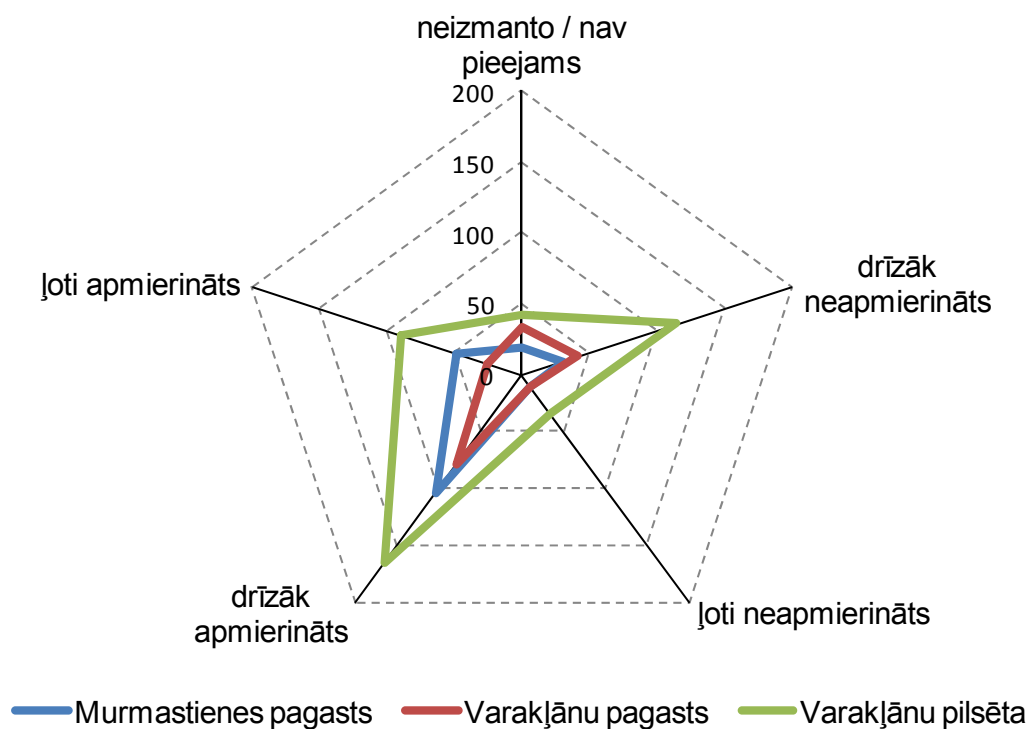

4.6. Kopējais novada dzīves vides, pakalpojumu pieejamības un kvalitātes vērtējums pēc aptaujāto dzimuma

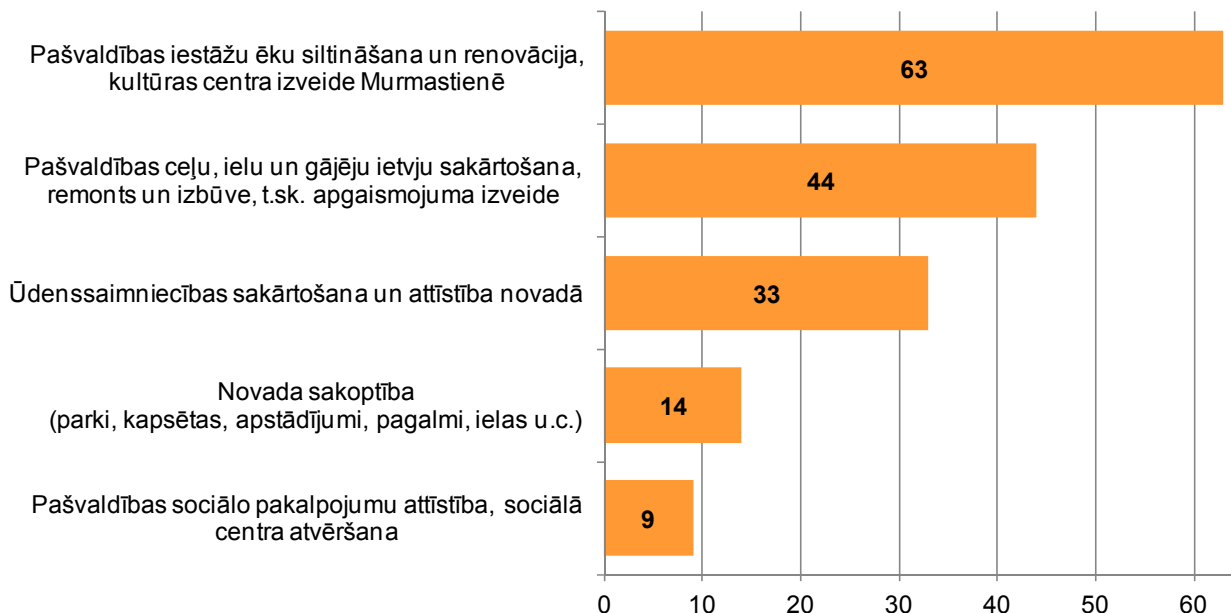
4.7. Kopējais novada dzīves vides, pakalpojumu pieejamības un kvalitātes vērtējums pēc aptaujāto dzīvesvietas

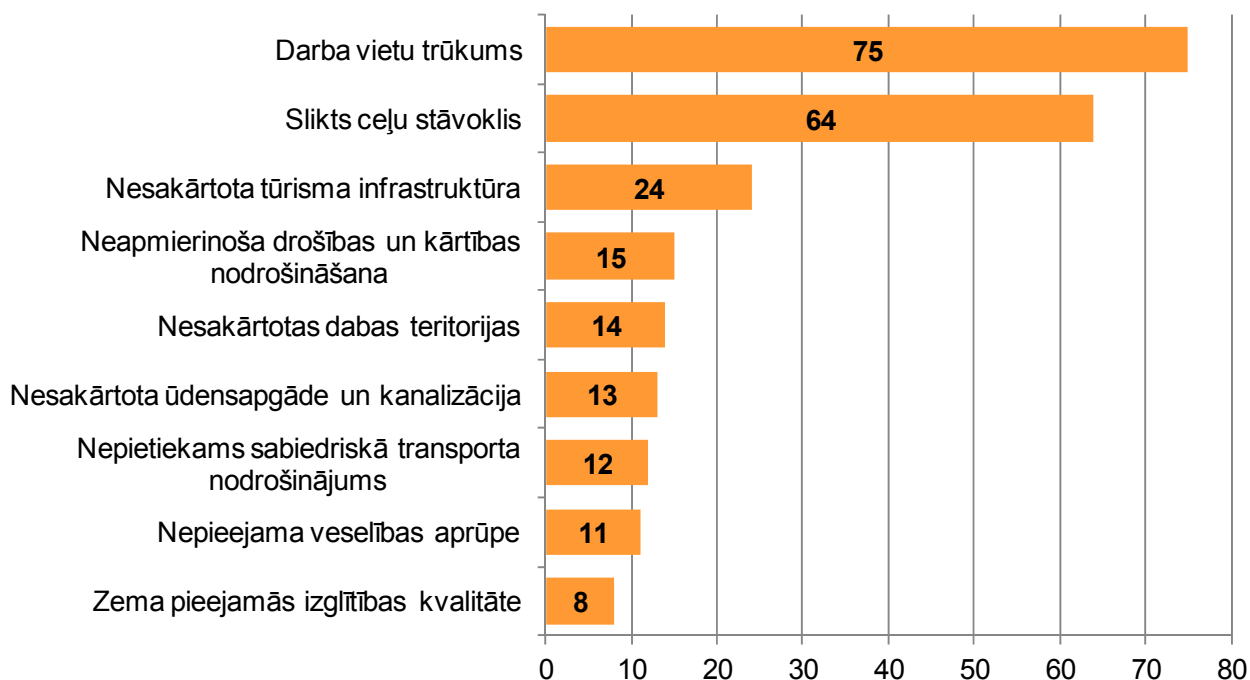

5. VARAKĻĀNU NOVADA ATTĪSTĪBAS VĒRTĒJUMS UN IESPĒJAS

5.1. Labās lietas, kas Varakļānu novadā notikušas pēdējā gada laikā (atbilžu sadalījums)

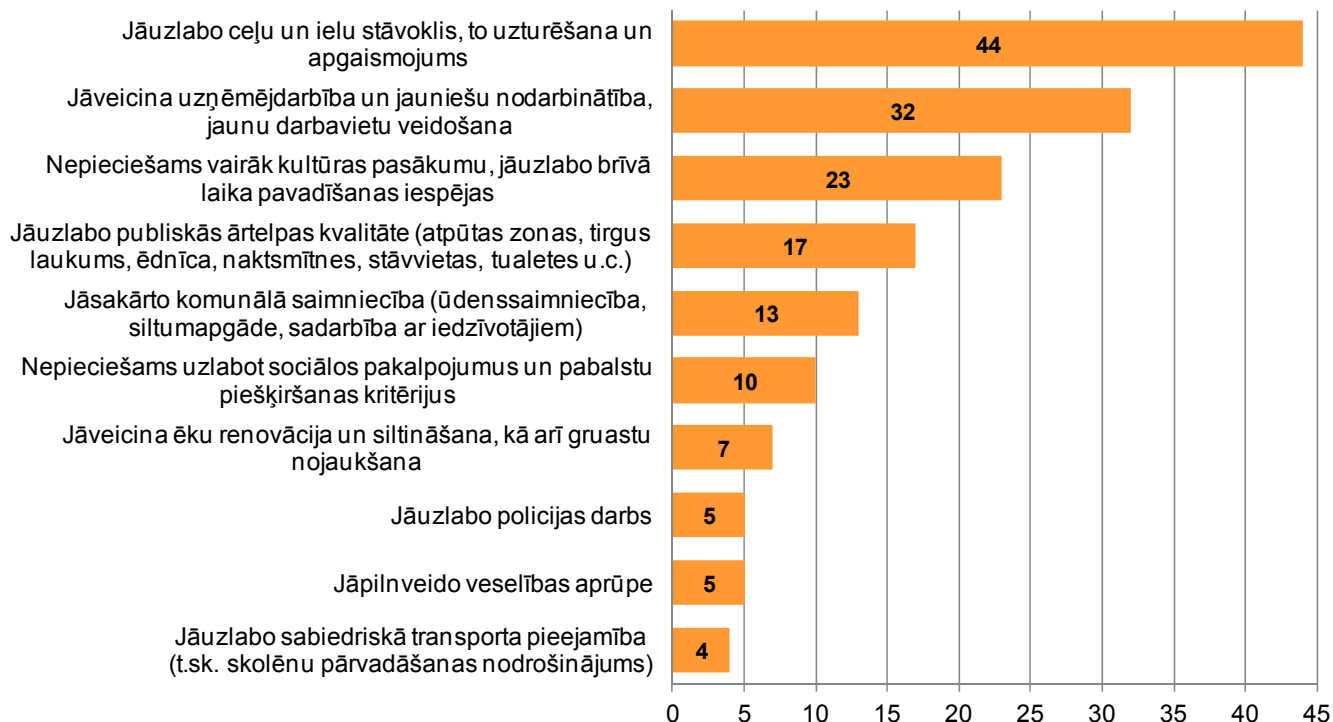

5.2. Lielākie trūkumi Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

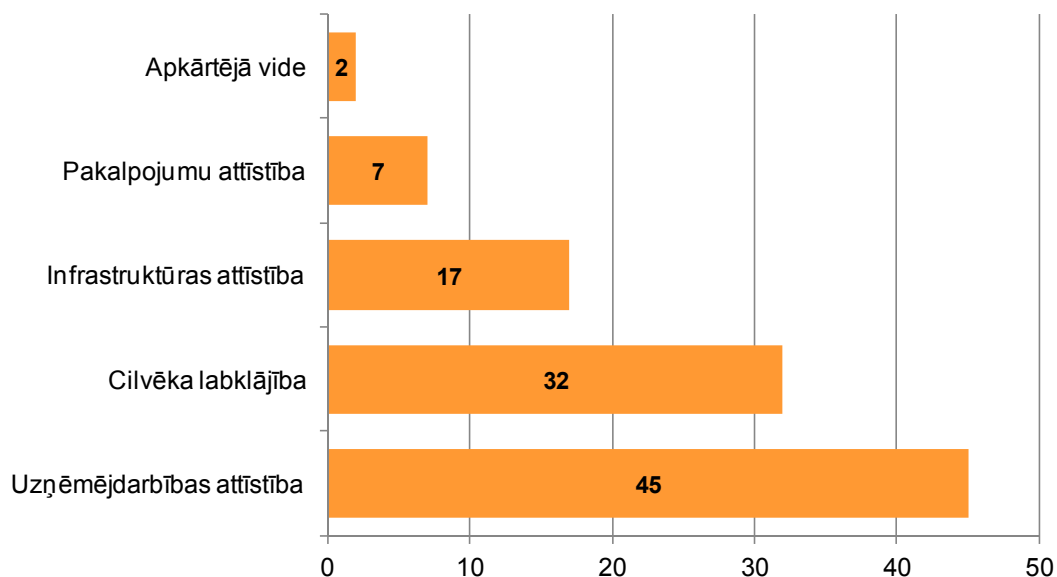

5.3. Pirmkārt risināmās problēmas Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

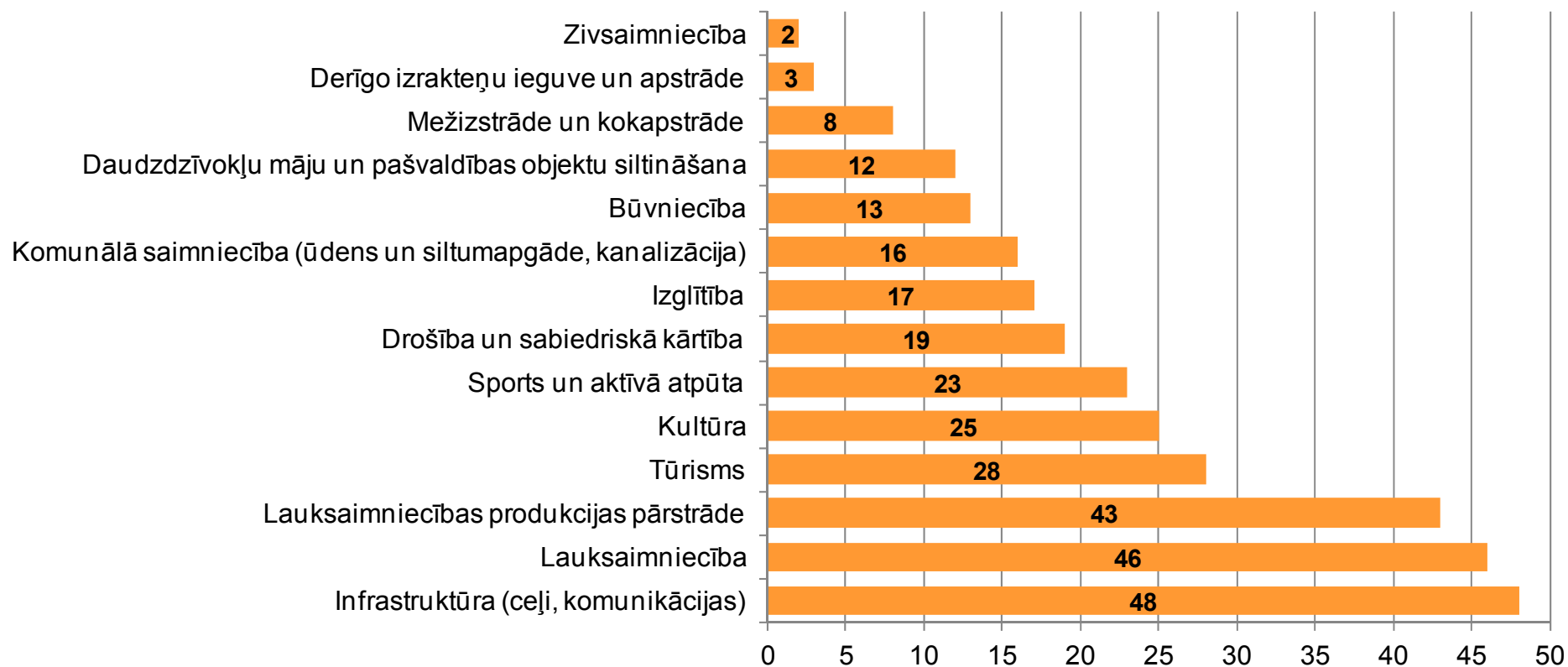

5.4. Varakļānu novada perspektīvās attīstības virziens (respondentu sadalījums, N=103)

5.5. Prioritāri attīstāmās jomas Varakļānu novadā (atbilžu sadalījums)

8. PĀRSKATS PAR VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ATZINUMĀ MINĒTO KOMENTĀRU IESTRĀDI

Pārskata ziņojums par Vidzemes plānošanas reģiona atzinumā minēto norādījumu iestrādi Attīstības programmas precizētajā redakcijā.

	Vidzemes plānošanas reģiona ierosinājumi, norādītās nepilnību un trūkumi	Izstrādātāju priekšlikumi par dokumenta pilnveidi
1.	Pašreizējās situācijas analizē daļai attēlu nav norādīts gads, par kuru tiek atspoguļota konkrētā informācija (piem., 24.attēls „Lielākās ārvalstu investīcijas uzņēmumu pamatkapitālā salīdzinājumā ar Vidzemes reģiona pašvaldībām”).	Dokumenta struktūra, kā arī tabulu un attēlu nosaukumi ir precizēti, novēršot satura risinājuma neskaidrības. Atsauces norādītas uz darbā izmantotajiem statistikas datiem un citiem informācijas avotiem. Attīstības programmā saīsināta un koncentrēti atspoguļota pašreizējās situācijas analīze, kas ietver galvenos faktus un raksturo tendences. Šādi atspoguļojot novadu raksturojošo informāciju, nav nepieciešams uzrādīt konkrētus gadus, procentus un rādītājus, ja tādi tendences raksturošanai nav nepieciešami.
2.	Lūdzam pievērst uzmanību attīstības programmas darbības periodam, jo vietām tas definēts 2013.-2019. gadam, vietām 2013.-2020. gadam vai 2013.-2010. gadam.	Attīstības programmas darbības periods noteikts no 2014.-2020.gadam.
3.	1. daļas „Izstrādes nosacījumi” satura rādītājs neatbilst dokumenta numerācijai. Lūdzam novērt šo nepilnību.	Dokumenta struktūra ir pilnveidota, veicot attiecīgus labojumus arī satura rādītājā un lpp. numerācijā.
4.	Raksturojot nacionālā līmeņa plānošanas dokumentus, Reģions iesaka izmantot nevis Nacionālā attīstības plāna (NAP) 2014 - 2020 redakcijas projektu, bet gan spēkā esošo NAP 2007-2013.gadam, jo šis dokuments var mainīties.	Spēkā šobrīd ir NAP 2014-2020.gadam
5.	Nav skaidrs vai 3.daļa „Stratēģiskā daļa un rīcības plāns” tiks papildināta ar saturā norādītajām sadaļām: Jaunatnes stratēģija, izglītības stratēģija un kultūras stratēģija.	Dokumenta struktūra ir mainīta un atbilst satura rādītājam
6.	Rīcības plānā nav norādīti plānoto aktivitāšu finanšu avoti un atbildīgie izpildītāji.	Atbildīgie izpildītāji un finanšu avoti ir norādīti Investīciju plānā, kas sagatavots 7 gadiem.
7.	Investīciju plānā nav norādīta plānoto projektu papildinātība ar citām projektu idejām.	Tā kā netika sniegta informācija, kuras pašvaldības AP ir veikta šāda analīze un projekti analizēti šādā aspektā, uzskatām, ka tā nav vispārēja prasība visiem dokumentu izstrādātājiem.
8.	Investīciju plānā, katra uzdevuma ietvaros, plānotās aktivitātes vai projektus iesakām grupēt secīgi, atbilstoši projektu ieviešanas laikam / periodam.	Nav skaidrs pamatojums un nozīme, uzdevumos minētās darbības nav tik daudzskaitlīgas, lai nevarētu orientēties, kad un kurš projekts tiks realizēts.
9.	Reģions aicina pievērst lielāku uzmanību pareizrakstībai un dokumentu noformējumam.	Viss dokumenta teksts un noformējums pilnveidots, novēršot gramatikas un neuzmanības kļūdas.

TABULU SARAKSTS

1.Tabula. Ekonomiski aktīvo vienību struktūra 2010.gadā Varakļānu novadā un apkārtējās administratīvajās teritorijās	16
2.Tabula. Valsts vietējās nozīmes autoceļi Varakļānu novadā	17
3.Tabula. Attīstības programmas atbilstība Nacionālajam attīstības plānam	33
4.Tabula Attīstības programmas atbilstība Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmai.....	34
5.Tabula. Varakļānu novada attīstības stratēģiskie pamatuzstādījumi	40
6.Tabula. Primāri attīstāmās funkcionālās saites un sadarbības jomas ar kaimiņu novadiem un pilsētām līdz 2020.gadam	41
7.Tabula. Pakalpojumu pieejamības pašreizējā situācija un perspektīva	42
8.Tabula. Ekonomiskā specializācija	43
9.Tabula. Attīstības programmas uzraudzības ziņojuma struktūra	47
10.Tabula. Rezultatīvie rādītāji un vēlamās vidēja termiņa tendences	49
11.Tabula. Darba grupu sanāksmes attīstības programmas izstrādei	55

ATTĒLU SARAKSTS

1.Attēls. Varakļānu novads	6
2.Attēls.Varakļānu novads Latvijā trīs reģionu krustpunktā	7
3.Attēls. Kaimiņu novadi	9
4.Attēls. Meža zemes izvietojums Varakļānu novadā.....	11
5.Attēls.Ekonomiski aktīvās statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem 2010. gadā Varakļānu novadā un apkārtējās administratīvajās teritorijās	15
6.Attēls. Autoceļu tīkls un svarīgākās inženierkomunikācijas Vidzemes reģionā	17
7.Attēls. Kapsētu un baznīcu izvietojums Varakļānu novadā	19
8.Attēls. Lauksaimniecības zemes īpatsvars % Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās	21
9.Attēls. Meža zemes īpatsvars % Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās	22
10.Attēls.Dabas aizsardzības teritorijas.....	23
11.Attēls. Lauksaimniecības zemju izvietojums Varakļānu novadā.....	24
12.Attēls. Varakļānu novada izglītības iestāžu izvietojums.....	25
13.Attēls. Varakļānu novada medicīnas un sociālās aprūpes iestāžu izvietojums	26
14.Attēls. Varakļānu novada kultūras iestāžu izvietojums	28
15.Attēls. Nacionālā attīstības plāna stratēģiskie rādītāji.....	32